

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konkurssilain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi konkurssilakia, yrityksen saneerauksesta annettua lakia, yksityishenkilön velkajärjestelystä annettua lakia, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettua lakia, säädettäväksi laki velkajärjestelyrekisteristä ja muutettavaksi toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annettua lakia sekä Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on muuttaa lainsäädäntö yhteensopivaksi Euroopan unionin uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen kanssa.

Maksukyvyttömyysasetusta sovelletaan jatkossa myös yksityishenkilön velkajärjestelyyn, minkä johdosta ei enää edellytettäisi, että yksityishenkilön velkajärjestelyä hakevan velallisen kotipaikan on oltava Suomessa. Riittävää olisi, että velallisen asetuksessa määritelty pääintresien keskus olisi Suomessa.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin tietosisältöä laajennettaisiin ja rekisteriin merkityt tiedot siirrettäisiin saataville yleisen tietoverkon kautta maksutta. Näiden maksukyvyttömyysasetukseen perustuvien muutosten lisäksi kuuluttamisesta konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa pääsääntönä luovuttaisiin. Kuuluttamiseen kytketyt konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset liitettäisiin kuuluttamisen sijasta siihen hetkeen, jolloin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä rekisteriin.

Velkajärjestelyrekisteriä koskevat säännökset nostettaisiin lain tasolle. Velkajärjestelyä koskevat tiedot olisivat saatavilla yleisessä tietoverkossa vain silloin, kun velkajärjestelyssä järjestellään elinkeinon- tai ammatinharjoittajana toimivan velallisen elinkeinotoiminnassa syntyntä velkaa. Muilta osin velkajärjestelyrekisterin tietoja pyydetäisiin nykyiseen tapaan Oikeusrekisterikeskukselta.

Velkojat voisivat ilmoittaa saatavansa konkurssissa, yrityssaneerauksessa ja yksityishenkilön velkajärjestelyssä suomen ja ruotsin kielen lisäksi englannin kielellä.

Lait konkurssilain muuttamisesta, yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta, yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta ja toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017. Muut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 JOHDANTO JA NYKYTILA.....	4
2 KESKEISET MUUTOKSET.....	4
2.1 Soveltamisala.....	4
2.2 Tuomioistuimen toimivalta.....	5
2.3 Sovellettava laki.....	7
2.4 Maksukyvyttömyysrekisterit.....	8
2.5 Täytäntöönpano.....	10
2.6 Sekundäärimenettely.....	10
2.7 Tietojen antaminen velkojille ja saatavien ilmoittaminen.....	14
2.8 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt.....	16
2.9 Asetuksen soveltaminen ja siirtymäsäännökset.....	18
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	18
3.1 Tuomioistuimen toimivalta.....	18
3.2 Maksukyvyttömyysrekisterit.....	20
3.2.1 Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri.....	20
3.2.2 Velkajärjestelyrekisteri.....	23
3.3 Sekundäärimenettely.....	25
3.4 Saatavien ilmoittamisen kieli ja käännökset.....	25
3.5 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt.....	26
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	27
4.1 Valtiontaloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	27
4.2 Yritysvaikutukset ja vaikutukset velallisten ja velkojien asemaan.....	29
5 ASIAN VALMISTELU.....	30
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	31
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	32
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	32
1.1 Konkurssilaki.....	32
1 luku Yleiset säännökset.....	32
3 luku Konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset.....	32
7 luku Menettely tuomioistuimessa.....	32
12 luku Konkurssisaatavat, valvonta ja saatavien selvittäminen.....	33
14 luku Konkurssipesän hallinto.....	34
15 luku Velkojien päätösvallan käyttäminen.....	34
22 luku Konkurssirekisteri, kuulutus ja ilmoitukset.....	35
23 luku Erinäiset säännökset.....	37
1.2 Laki yrityksen saneerauksesta.....	38
1.3 Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä.....	43
1.4 Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä.....	45
1.5 Laki velkajärjestelyrekisteristä.....	47
1.6 Laki toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä.....	51
1.7 Laki Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta.....	51
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET.....	51

HE 12/2017 vp

3	VOIMAANTULO.....	52
	LAKIEHDOTUKSET	53
	1. Laki konkurssilain muuttamisesta.....	53
	2. Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta	60
	3. Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta.....	64
	4. Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain muuttamisesta.....	66
	5. Laki velkajärjestelyrekisteristä.....	69
	6. Laki toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta	72
	7. Laki Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annetun lain 2 §:n kumoamisesta	73
	LIITTEET	74
	RINNAKKAISTEKSTIT	74
	1. Laki konkurssilain muuttamisesta.....	74
	2. Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta	85
	3. Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta.....	92
	4. Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain muuttamisesta.....	95
	6. Laki toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta	100
	7. Laki Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annetun lain 2 §:n kumoamisesta	101
	ASETUSLUONNOKSET	102
	Valtioneuvoston asetus yrityksen saneerauksesta annetun asetuksen muuttamisesta....	102
	Valtioneuvoston asetus kuulutusrekisteristä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 2 ja 3 kohdan kumoamisesta	103
	Oikeusministeriön asetus konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta.....	104

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto ja nykytila

Euroopan unionissa maksukyvyttömyysmenettelyitä sääntelee 29 päivänä toukokuuta 2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1346/2000 maksukyvyttömyysmenettelyistä. Asetus on tullut voimaan 31 päivänä toukokuuta 2002.

Asetus sisältää kansainvälistä toimivaltaa, sovellettavaa lakia, maksukyvyttömyysmenettelyjen tunnustamista ja yhteensovittamista koskevia säännöksiä. Asetusta sovelletaan suomalaisista menettelyistä konkurssiin ja yrityssaneeraukseen.

Euroopan komissio antoi 12 päivänä joulukuuta 2012 kertomuksen asetuksen soveltamisesta (KOM(2012) 743 lopullinen). Asetus toimii komission kertomuksen mukaan yleisesti ottaen hyvin, mutta tietyt muutokset ovat välttämättömiä muun muassa menettelyjen hallinnoinnin tehostamiseksi sekä elinkelpoisten yritysten tervehdyttämisen mahdollistamiseksi.

Komissio antoi samanaikaisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklaan perustuen Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen asetuksen muuttamisesta (KOM(2012) 744 lopullinen). Tärkeimmät muutosehdotukset koskivat asetuksen soveltamisalan laajentamista, toimivaltasääntöjen täsmentämistä, velkojien tiedonsaannin parantamista ja menettelyn tehostamista sekä pää- ja sekundäärimenettelyn että samaan yritysyhmään kuuluvien yritysten maksukyvyttömyysmenettelyjen välillä.

Komissio ehdotti nykyisen asetuksen muuttamista. Ehdotuksesta käytyjen neuvottelujen lopputuloksena 20 päivänä toukokuuta 2015 hyväksyttiin uudelleenlaadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848 maksukyvyttömyysmenettelyistä (jäljempänä asetus) eli asetuksen kokonaan uusi toisinto. Asetus vastaa komission asettamiin tavoitteisiin, mutta sisältää merkittäviä eroavaisuuksia komission alkuperäiseen ehdotukseen verrattuna.

Asetuksen perusrakenne vastaa nykyisen asetuksen rakennetta. Siihen on kuitenkin sisällytetty kokonaan uusia asiakokonaisuuksia, kuten luvut maksukyvyttömyysrekistereistä ja yritysyhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyistä.

Sekä nykyistä että uudelleenlaadittua asetusta sovelletaan kaikkiin muihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin paitsi Tanskaan.

2 Keskeiset muutokset

2.1 Soveltamisala

Nykyistä asetusta sovelletaan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön kaikkia velkoja koskevaan maksukyvyttömyysmenettelyyn, jossa velallinen menettää osittain tai kokonaan määräysvallan omaisuuteensa ja jossa määrätään selvittäjä. Yritysten tervehdyttämiseen tähtäävät menettelyt eivät kaikissa jäsenvaltioissa kuulu asetuksen soveltamisalaan. Uudessa asetuksessa soveltamisalaa on laajennettu kattamaan yrityksen tervehdyttämiseen tähtäävät menettelyt, jotka käynnistetään todennäköisen (uhkaavan) maksukyvyttömyyden perusteella ennen kuin yritys on maksukyvytön, sekä tietyin edellytyksin menettelyt, joissa velallinen säilyttää kokonaan tai osittain määräysvallan omaisuuteensa.

Yksityishenkilöiden taloudellisen tilanteen korjaamiseen tähtäävät menettelyt kuuluvat nykyisen asetuksen soveltamisalaan vain harvoissa jäsenvaltioissa. Asetuksen soveltamisalaa on laajennettu niin, että se nykyistä useammin soveltuu myös tällaisiin menettelyihin.

Asetusta sovelletaan (1 artiklan 1 kohta) kaikkia velkoja koskeviin julkisiin menettelyihin, väliaikaiset menettelyt mukaan luettuina, jotka perustuvat maksukyvyttömyyttä koskevaan lain-säädäntöön ja joissa toiminnan tervehdyttämistä, velkajärjestelyä, uudelleenjärjestelemistä tai omaisuuden rahaksi muuttamista varten velallinen menettää kokonaan tai osittain määräysvalan omaisuutensa ja määrätään selvittäjä (a alakohta) tai tuomioistuin valvoo velallisen omaisuutta ja liiketoimia (b alakohta). Lisäksi säädetään eräiden täytäntöönpanotoimien keskeyttämistä koskevien menettelyjen kuulumisesta soveltamisalaan (c alakohta). Johdanto-osan 10 kappaleen mukaan b alakohdassa tarkoitettu tuomioistuimen valvonta kattaa tilanteet, joihin tuomioistuin puuttuu vain velkojan tai muiden asiaan osallisten valituksen perusteella.

Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat menettelyt luetellaan tyhjentävästi liitteessä A.

Suomen osalta asetusta sovelletaan konkurssiin, yrityssaneeraukseen ja yksityishenkilön velkajärjestelyyn. Asetusta 1346/2000 sovelletaan konkurssiin ja yrityssaneeraukseen. Asetuksen soveltamisalan laajentumisen johdosta uuden asetuksen liitteessä A mainitaan myös yksityishenkilön velkajärjestely. Tämän johdosta myös eräitä yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993, jäljempänä velkajärjestelylaki) säännöksiä on tarkistettava.

Asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa suljetaan asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle vakuutusyritykset, luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset ja muut yritykset ja laitokset siltä osin kuin ne kuuluvat direktiivin 2001/24/EY soveltamisalaan, sekä yhteissijoitusyritykset. Vastaava soveltamisalan rajoitus on nykyisessä asetuksessa.

2.2 Tuomioistuimen toimivalta

Toimivalta menettelyn aloittamiseen säilyisi sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa velallisen pääintressien keskus (centre of main interests, COMI) sijaitsee (3 artiklan 1 kohta). Asetusta sovelletaan, kuten aiemminkin, vain silloin, kun velallisen pääintressien keskus sijaitsee unionissa. Pääintressien keskuksen määrittelyä on asetuksessa täsmennetty. Artiklan mukaan pääintressien keskus on paikka, jossa velallinen hallinnoi säännöllisesti intressejään ja joka on kolmansien osapuolten todettavissa. Nykyisen asetuksen johdanto-osassa on vastaava maininta, joten kysymys ei ole sisällöllisestä muutoksesta.

Johdanto-osassa todetaan, että asetukseen olisi sisällytettävä useita takeita vilpillisen oikeuspaikkakeinottelun (forum shopping) estämiseksi. Useiden uusien toimivaltaa koskevien säännösten tavoitteena on tämän ilmiön estäminen.

Ennallaan on säännös siitä, että yhtiön tai muun oikeushenkilön pääintressien keskuksen oletetaan olevan sen sääntömääräinen kotipaikka, jollei muuta näytetä. Forum shopping –ilmiön torjumiseksi artiklaan on lisätty säännös siitä, että oletettavaa sovelletaan vain, jos sääntömääräistä kotipaikkaa ei ole siirretty toiseen jäsenvaltioon maksukyvyttömyysmenettelyn hakemista edeltäneiden kolmen kuukauden aikana.

Artiklaan on lisätty yksityisten elinkeinon- ja ammatinharjoittajien pääintressien keskuksen sijaintipaikkaa koskeva oletama. Pääintressien keskuksen oletetaan olevan siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseisellä henkilöllä on toimipaikka, jollei muuta näytetä. Vastaavasti kuin yhtiöiden

osalta, oletama soveltuu vain, jollei pääasiallista toimipaikkaa ole siirretty toiseen jäsenvaltioon maksukyvyttömyysmenettelyn hakemista edeltäneiden kolmen kuukauden aikana.

Yksityishenkilöiden pääintressien keskuksen katsotaan sijaitsevan henkilön vakinaisessa asuinpaikassa, jollei muuta näytetä. Olettamaa sovelletaan vain, jos vakinaista asuinpaikkaa ei ole siirretty toiseen jäsenvaltioon maksukyvyttömyysmenettelyn hakemista edeltäneiden kuukauden aikana.

Johdanto-osan mukaan olisi voitava kumota oletus, että sääntömääräinen kotipaikka, pääasiallinen toimipaikka tai vakinainen asuinpaikka on pääintressien keskus. Jäsenvaltion asianomaisen tuomioistuimen olisi huolellisesti arvioitava, sijaitseeko velallisen pääintressien keskus todella kyseisessä jäsenvaltiossa.

Kun kyseessä on yritys, kyseinen oletus pitäisi voida kumota, jos yrityksen keskushallinto sijaitsee muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, ja jos kaikkien asiaan liittyvien seikkojen kattavassa arvioinnissa käy ilmi kolmansien osapuolten todettavissa olevalla tavalla, että yrityksen johdon ja valvonnan tosiasiallinen keskus sijaitsee ja sen intressejä hallinnoidaan kyseisessä muussa jäsenvaltiossa. Kun kyseessä on yksityishenkilö, joka ei harjoita itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa, kyseinen oletus pitäisi voida kumota, jos esimerkiksi suurin osa velallisen omaisuudesta sijaitsee hänen vakinaisen asuinjäsenvaltionsa ulkopuolella tai jos voidaan näyttää, että hänen muuttonsa tärkein syy oli maksukyvyttömyysmenettelyn hakeminen toisessa jäsenvaltiossa ja jos maksukyvyttömyysmenettelyn hakeminen häiritsevästi velkojia, jotka olivat suhteessa velalliseen ennen pääintressien keskuksen siirtämistä (johdanto-osan 30 kappale).

Pää-, sekundääri- ja alueellisen menettelyn välinen suhde on säilytetty ennallaan. Päämenettelyllä tarkoitetaan velallisen pääintressien keskuksessa aloitettua maksukyvyttömyysmenettelyä, jonka vaikutukset ulottuvat velallisen kaikkeen omaisuuteen. Sekundäärimenettelyllä tarkoitetaan päämenettelyn aloittamisen jälkeen aloitettua paikallista maksukyvyttömyysmenettelyä. Alueellisella menettelyllä tarkoitetaan paikallista maksukyvyttömyysmenettelyä tilanteessa, jossa päämenettelyä ei ole aloitettu.

Kun velallisen pääintressien keskus sijaitsee jäsenvaltiossa, muun jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia aloittamaan sekundäärimenettelyn tai alueellisen menettelyn vain, jos velallisella on toimipaikka tämän jäsenvaltion alueella. Sekundäärimenettelyn ja alueellisen menettelyn vaikutukset ulottuvat vain menettelyn aloittaneen jäsenvaltion alueella olevaan omaisuuteen.

Sekundäärimenettelyä koskevaa sääntelyä on muutettu siten, että sekundäärimenettelyn ei tarvitse olla likvidaatiomenettely. Sekundäärimenettely voi siten asetuksen mukaan olla myös yrityksen tervehdyttämiseen tähtäävä menettely (3 artiklan 2 ja 3 kohta). Yrityksen saneerauslain (47/1993, jäljempänä yrityssaneerauslain) 2 §:ssä määritellään saneerausmenettelyn kohteet. Yhtiön osa ei voi olla saneerausmenettelyn kohteena. Tästä seuraa, että Suomessa sekundäärimenettelyn kohteena pitäisi olla koko yhtiö, mutta saneeraus kohdistuisi vain yhtiön Suomessa olevaan omaisuuteen. Sekundäärimenettely ei käytännössä voisi olla yrityssaneerausmenettely tilanteessa, jossa päämenettely on likvidaatiomenettely. Ongelmallinen olisi myös tilanne, jossa haettaisiin yrityssaneerausta alueellisena menettelyinä.

Alueellisen menettelyn aloittamista koskeviin säännöksiin on tehty vähäisiä tarkennuksia muun muassa säätämällä nimenomaisesti viranomaisen oikeudesta hakea alueellisen menettelyn aloittamista (3 artiklan 4 kohta). Täsmennys on tehty ajatellen sellaisten jäsenvaltioiden menettelyjä, joissa viranomainen voi hakea maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista ole-

matta itse velkoja. Artiklassa selvennetään menettelyjen välistä systematiikkaa toteamalla, että alueellisesta menettelystä tulee sekundäärimenettely, kun päämenettely aloitetaan.

Asetukseen on otettu uusi säännös toimivallan tutkimisesta (4 artikla). Se edellyttää, että tuomioistuin tutkii toimivallan omasta aloitteestaan. Eräissä jäsenvaltioissa käytössä oleva menettely, jossa edellytetään asianosaisen vetoavan toimivallan puuttumiseen, ei siten enää ole mahdollinen. Suomen osalta ehdotus ei edellytä lainsäädäntömuutoksia. Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätöksessä on lisäksi mainittava, perustuuko tuomioistuimen toimivalta 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan (pää- vai alueellinen/sekundäärimenettely). Tältä osin konkurssilain (120/2004) säännöstä konkurssiin asettamispäätöksen ja yrityssaneerauslain säännöstä menettelyn aloittamispäätöksen sisällöstä ehdotetaan täydennettäväksi.

Artikla sisältää lisäksi säännöksen eräissä jäsenvaltioissa käytössä olevia sellaisia menettelyjä varten, joissa maksukyvyttömyysmenettely aloitetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ilman tuomioistuimen päätöstä (4 artiklan 2 kohta).

Asetus oikeuttaa velallisen ja velkojan hakemaan tuomioistuimessa muutosta päämenettelyn aloittamispäätökseen kansainvälisen toimivallan perusteella (5 artikla). Muilta osin muutoksenhakuoikeus määräytyy kansallisen lain mukaan.

Asetukseen on otettu uusi säännös toimivallasta maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvien tai siihen läheisesti liittyvien kanteiden osalta (6 artikla). Säännöksen mukaan sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jonka alueella maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu 3 artiklan mukaisesti, on toimivalta tutkia maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvat tai siihen läheisesti liittyvät kanteet, kuten takaisinsaantikanteet (6 artiklan 1 kohta). Säännös vastaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä omaksuttua linjaa.

Selvittäjä voi nostaa maksukyvyttömyysmenettelystä johtuvan kanteen samaa vastaajaa vastaan myös siviili- ja kauppaoikeudellisen kanteen yhteydessä vastaajan kotipaikkajäsenvaltion tuomioistuimessa edellyttäen, että se on asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (Bryssel I –asetus) mukaisesti toimivaltainen. Kanteiden katsotaan liittyvän toisiinsa silloin, kun niiden välinen yhteys on niin läheinen, että kanteiden käsittely ja ratkaiseminen yhdessä on tarkoituksenmukaista, jotta niiden käsittely eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin (6 artiklan 2 ja 3 kohta). Asetuksen johdanto-osassa mainitaan esimerkkinä säännöksen soveltamistilanteista, että selvittäjä haluaa yhdistää maksukyvyttömyyslainsäädäntöön perustuvan, johtajan vastuuta koskevan kanteen sekä yritys- tai vahingonkorvauslainsäädäntöön perustuvan kanteen (johdanto-osan 35 kappale).

Asetuksen toimivaltasäännöksiä sovelletaan suoraan, eivätkä ne itsessään edellytä kansallista lainsäädäntöä. Kansallisen lain säännöksiä on kuitenkin tarkistettava siten, että ne ovat yhteensopivia asetuksen kanssa.

2.3 Sovellettava laki

Asetuksen säännökset sovellettavasta laista on säilytetty pääosin ennallaan. Kolmeen artiklaan on tehty lisäyksiä, jotka eivät muuta voimassa olevia lainvalintasääntöjä.

Kiinteää omaisuutta koskevaa sopimusta sääntelevään artiklaan on lisätty toimivaltaa koskeva säännös. Sen mukaan päämenettelyn aloittaneella tuomioistuimella on toimivalta hyväksyä kiinteän omaisuuden hankkimista tai käyttöä koskevan sopimuksen irtisanominen tai muutta-

minen, jos kyseisiin sopimuksiin sovellettavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan sopimus voidaan irtisanoa tai sitä voidaan muuttaa ainoastaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaneen tuomioistuimen hyväksynnällä eikä kyseissä jäsenvaltiossa ole aloitettu maksukyvyttömyysmenettelyä (11 artiklan 2 kohta).

Samoin työ sopimuksiin sovellettavaa lakia koskevaan artiklaan on lisätty toimivaltaa koskeva säännös, joka sisällöltään poikkeaa edellä selostetusta kiinteää omaisuutta koskevasta säännöksestä. Säännöksen mukaan sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa maksukyvyttömyyttä koskeva sekundäärimenettely voidaan aloittaa, on toimivalta hyväksyä työ sopimusten irtisanominen tai muuttaminen siitä huolimatta, että kyseisessä jäsenvaltiossa ei ole aloitettu maksukyvyttömyysmenettelyä. Vastaava toimivalta on tämän jäsenvaltion viranomaisilla (13 artiklan 2 kohta).

Edellä selostetut säännökset on otettu asetukseen sen vuoksi, että eräiden jäsenvaltioiden lainsäädännössä edellytetään tuomioistuimen hyväksyntää kiinteää omaisuutta tai työsuhdetta koskevien sopimusten irtisanomiseen. Säännösten tarkoituksena on välttää tilanteita, joissa minkään jäsenvaltion tuomioistuin ei olisi toimivaltainen.

Lisäksi asetusta on muutettu siten, että maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutuksista vireillä oleviin välimiesmenettelyihin säädetään vastaavasti kuin maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutuksista oikeudenkäynteihin. Maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutukset menettelyn piiriin kuuluvaa omaisuutta tai oikeutta koskevaan vireillä olevaan oikeudenkäyntiin tai välimiesmenettelyyn määräytyvät yksinomaan sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa oikeudenkäynti tai välimiesmenettely on vireillä (18 artikla).

Edellä selostetut muutokset asetukseen eivät edellytä kansallisen lain muuttamista.

2.4 Maksukyvyttömyysrekisterit

Asetuksessa veloitetaan jäsenvaltiot perustamaan alueelleen yksi tai useampi rekisteri, jossa julkaistaan tietoja maksukyvyttömyysmenettelyistä, ja pitämään rekistereitä yllä (24 artiklan 1 kohta).

Asetuksessa luetellaan nimenomaisesti tiedot, jotka rekisterin tulee sisältää (24 artiklan 2 kohta). Rekisteri voi lisäksi sisältää muita tietoja. Tiedot on julkaistava maksukyvyttömyysrekisterissä mahdollisimman pian menettelyn alkamisen jälkeen.

Kansalliset rekisterit liitetään yhteen Euroopan oikeusportaalin avulla, joka toimii järjestelmän sisältämien tietojen julkisena sähköisenä yhteyspisteenä. Tiedot säilytetään kansallisissa tietokannoissa, ei Euroopan oikeusportaalissa. Järjestelmään sisältyy hakutoiminto kaikilla unionin virallisilla kielillä. Komissio määrittää järjestelmän tekniseen toteutukseen liittyvät seikat täytäntöpanosäädöksellä (25 ja 82 artikla).

Yhteenliittämissä järjestelmän perustaminen, ylläpito ja tuleva kehittäminen rahoitetaan unionin yleisestä talousarviosta, kun taas jäsenvaltiot vastaavat kustannuksista, jotka aiheutuvat kansallisten rekisterien perustamisesta ja mukauttamisesta yhteensopiviksi Euroopan oikeusportaalin kanssa sekä kansallisten rekisterien hallinnointi-, toiminta- ja ylläpitokustannuksista (26 artikla).

Asetuksen 24 artiklan 2 kohdassa lueteltujen pakollisten tietojen on oltava maksutta saatavilla maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmän kautta. Jos jäsenvaltio sisällyttää rekisteriin muita kuin pakollisia tietoja, se voi pyytää näistä tiedoista maksun (27 artiklan 1 ja 2 kohta).

Asetus velvoittaa ilmoittamaan julkisesti yhteenliittämisyjärjestelmän kautta yhtiöiden ja elinkeinon- ja ammatinharjoittajien maksukyvyttömyysmenettelyihin liittyvät tiedot. Sen sijaan yksityishenkilöiden osalta, jotka eivät harjoita itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa, asetuksessa säädetään tietyistä poikkeusmahdollisuuksista. Sama poikkeusmahdollisuus koskee myös yksityisiä elinkeinon- ja ammatinharjoittajia, kun maksukyvyttömyysmenettely liittyy vain heidän yksityistalouteensa, eikä kyseiseen elinkeino- tai ammattitoimintaan.

Ensinnäkin jäsenvaltiot voivat asettaa komission tarjoaman hakupalvelun vähimmäisvaatimuksia täydentäviä hakuvaatimuksia edellytykseksi pakollisten tietojen saannille yksityishenkilöistä (27 artiklan 3 kohta). Johdanto-osassa mainitaan esimerkkinä täydentävistä hakuvaatimuksista velallisen henkilökohtainen tunnistenumero, osoite, syntymäaika tai toimivaltaisen tuomioistuimen piiri (johdanto-osan 79 kappale). Tällöin haku esimerkiksi pelkällä nimellä ei onnistu, vaan tietojen hakijan tulee tietää maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevasta henkilöstä enemmän.

Toiseksi jäsenvaltiot voivat asettaa tietojen saannin ehdoksi, että niitä pyydetään toimivaltaiselta viranomaiselta. Tällöin tietoja ei saa suoraan internetin välityksellä, vaan niitä on pyydetävä viranomaiselta erikseen. Jäsenvaltiot voivat asettaa kyseisten tietojen saannin edellytykseksi tietojen hyväksyttävän käyttötarkoituksen (27 artiklan 4 kohta).

Tietopyyntö on voitava toimittaa sähköisesti vakiolomakkeella Euroopan oikeusportaalien kautta. Edellytettäessä hyväksyttävää käyttötarkoitusta tietoja pyytävän henkilön on voitava perustella pyyntönsä asiakirjakopioilla. Toimivaltaisen viranomaisen on annettava tietoja pyytäneelle henkilölle vastaus kolmen työpäivän kuluessa. Tietoja pyytävä henkilö ei ole velvollinen toimittamaan käännöksiä pyynnön perusteena olevista asiakirjoista eikä vastaamaan toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisesti aiheutuvista käännöskustannuksista (27 artiklan 4 kohta). Asetuksessa ei säädetä siitä, millä kielellä toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava tiedot.

Asetuksessa mahdollistetaan myös se, ettei maksukyvyttömyysrekisteriin tarvitse sisällyttää tietoja yksityishenkilöistä, jotka eivät harjoita itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa. Tällöin edellytetään, että tiedossa oleville ulkomaisille velkojille ilmoitetaan erikseen tuomioistuimissa, jossa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätökseen haetaan muutosta, muutoksenhaun määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin. Maksukyvyttömyysmenettely ei saa vaikuttaa niiden ulkomaisten velkojien saataviin, jotka eivät ole saaneet näitä tietoja (24 artiklan 4 kohta).

Asetuksen säännökset maksukyvyttömyysrekistereistä ovat ”direktiiviluonteisia” ja edellyttävät kansallisen lain muuttamista. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekistereistä annettua lakia (137/2004) on tarkistettava. Yksityishenkilön velkajärjestelyn osalta rekistereitä koskevat säännökset sisältyvät yksityishenkilön velkajärjestelystä annettuun asetukseen (58/1993, jäljempänä velkajärjestelyasetus). Säännökset on tarkistamisen yhteydessä syytä nostaa lain tasolle.

2.5 Täytäntöönpano

Päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevat säännökset on säilytetty asetuksessa lähes muuttamattomina. Päätösten täytäntöönpanon osalta viittaussäännöstä on päivitetty vastaamaan unionin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Täytäntöönpanossa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston tuomioistuimen toimivallasta ja tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa antaman asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (jäljempänä Bryssel I -asetus) 39—44 ja 47—57 artiklan säännöksiä (32 artiklan 1 kohta).

Uudelleenlaaditussa Bryssel I -asetuksessa on luovuttu eksekvaturimenettelystä. Toisessa jäsenvaltiossa annettua tuomiota ei enää viedä täytäntöönpanovaltion tuomioistuimeen siellä täytäntöönpanokelpoiseksi julistettavaksi. Sen sijaan jäsenvaltiossa annettu täytäntöönpanokelpoinen tuomio on suoraan täytäntöönpanokelpoinen kaikissa jäsenvaltioissa. Toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio tulee siten panna täytäntöön samalla tavalla kuin täytäntöönpanovaltiossa annettu kansallinen tuomio.

Kansallisen lain muuttaminen ei ole täytäntöönpanon osalta tarpeen.

2.6 Sekundäärimenettely

Päämenettelyllä tarkoitetaan velallisen pääintressien keskuksessa aloitettua maksukyvyttömyysmenettelyä, jonka vaikutukset ulottuvat velallisen kaikkeen omaisuuteen. Sekundäärimenettelyllä tarkoitetaan päämenettelyn aloittamisen jälkeen aloitettua paikallista maksukyvyttömyysmenettelyä, jonka piiriin kuuluu vain menettelyn aloittamisvaltiossa oleva omaisuus. Edellä jaksossa 2.2 on selostettu tarkemmin päämenettelyn, sekundäärimenettelyn ja alueellisen menettelyn käsitteitä ja toimivaltaa aloittaa menettely.

Asetukseen on lisätty säännös, joka koskee päämenettelyn selvittäjän oikeutta antaa paikallisille velkojille sitoumus sekundäärimenettelyn välttämiseksi (36 artikla). Tällaisen sitoumuksen antaminen ei ole missään tilanteessa pakollista, mutta se on mahdollista, jos sekundäärimenettelyn aloittaminen halutaan estää.

Tarkoituksena on, että paikallisia velkojia kohdellaan päämenettelyssä samalla tavoin kuin heitä kohdeltaisiin, jos sekundäärimenettely olisi aloitettu. Tällöin siinä jäsenvaltiossa sijaitsevan omaisuuden osalta, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, noudatetaan päämenettelyn aloitusvaltion lain sijasta sen jäsenvaltion, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, omaisuuden jakamista ja maksunsaantijärjestystä koskevia säännöksiä (36 artiklan 1 ja 2 kohta).

Asetuksessa annetaan toimivalta sitoumuksen tekemiseen selvittäjälle. Konkurssilain 14 luvun 2 §:n mukaan päätösvaltaa konkurssipesässä käyttävät velkojat siltä osin kuin asia ei kuulu lain mukaan pesänhoitajan päätettäväksi tai hoidettavaksi. Sitoumuksen tekeminen ei konkurssilain mukaan ole pesänhoitajan tehtäviin kuuluva asia, mutta asetus antaa pesänhoitajalle siihen valtuutuksen. Asetus ei estä sitä, että pesänhoitaja ennen sitoumuksen antamista hankkii asiasta velkojien päätöksen.

Yrityssaneerauslain 29 §:n pääsäännön mukaan velallisella säilyy menettelyn alkamisen jälkeenkin valta määrätä omaisuudestaan ja toiminnastaan. Tiettyjen toimien suorittamiseen velallinen tarvitsee kuitenkin selvittäjän suostumuksen. Yrityssaneerauslain 31 §:n mukaan sel-

vittäjällä on oikeus ryhtyä käyttämään velallisen puhevaltaa oikeudenkäynnissä tai muussa siihen rinnastettavassa menettelyssä. Samoin selvittäjällä on oikeus velallisen lukuun tehdä vaatimus tai panna vireille oikeudenkäynti tai muu siihen rinnastettava menettely ja käyttää asiassa puhevaltaa velallisen puolesta.

Asetus antaa selvittäjälle itsenäisen toimivallan sitoumuksen tekemiseen. Tällaisen toimivallan voidaan katsoa olevan yrityssaneerauslain 31 §:n hengen mukainen. Tilanteen tullessa ajankohtaiseksi selvittäjän saattaa kuitenkin olla perusteltua keskustella sitoumuksen antamisesta velallisyhtiön edustajien samoin kuin velkojatoimikunnan, tai jos sellaista ei ole asetettu, suurimpien velkojien kanssa.

Sitoumus on tehtävä sen jäsenvaltion, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, virallisella kielellä (36 artiklan 3 kohta). Sitoumus on tehtävä kirjallisesti ja päämenettelyn aloitusvaltion mahdollisia muita muotovaatimuksia ja omaisuuden jakoa koskevia hyväksymisvaatimuksia noudattaen (36 artiklan 4 kohta).

Tiedossa olevien paikallisten velkojien on hyväksyttävä sitoumus. Sitoumuksen hyväksymiseen sovelletaan sen jäsenvaltion, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, saneerausohjelman hyväksymiseen sovellettavia määräenemmistöä ja äänestystä koskevia sääntöjä (36 artiklan 5 kohta). Säännöstä voidaan pitää ristiriitaisena, sillä oletettavaa on, että sitoumuksen käyttäminen on arvioitu tarpeelliseksi likvidaatiomenettelyjä ajatellen. Huolimatta siitä, että päämenettely ja haettu sekundäärimenettely olisivat likvidaatiomenettelyjä, pakottaa säännös soveltamaan tervehtymismenettelyn sääntöksiä. Jos siis päämenettely on aloitettu toisessa jäsenvaltiossa ja Suomessa pyydetään paikallisilta velkojilta hyväksyntää sitoumukseen, noudatetaan sitoumuksen hyväksymisessä yrityssaneerauslain 49—55 §:ää. Äänestysmenettely tapahtuisi tuomioistuimen ulkopuolella, sillä kysymys olisi tilanteesta, jossa saneerausmenettelyä ei ole aloitettu Suomessa.

Sitoumus sitoo pesää. Jos sekundäärimenettely aloitetaan sitoumuksesta huolimatta, tulee selvittäjän palauttaa sekundäärimenettelyn aloitusvaltioon sieltä mahdollisesti siirretty omaisuus tai sen tuotto (36 artiklan 6 kohta).

Sitoumuksen antaneen selvittäjän on ilmoitettava aiotusta jaosta paikallisille velkojille ennen omaisuuden ja tuoton jakamista. Paikallinen velkoja voi hakea jakoon muutosta päämenettelyn aloitusvaltion tuomioistuimessa omaisuuden jaon muuttamiseksi sitoumuksen ehtojen ja sovellettavan lainsäädännön mukaiseksi (36 artiklan 7 kohta). Tältä osin konkurssiin sovelletaan Suomessa konkurssilain 13 lukua jakoluettelohdotuksesta ja jakoluettelon vahvistamisesta. Yrityssaneerauksen osalta muutoksenhaku tapahtuisi samoin kuin muutosta haetaan saneerausohjelman vahvistamiseen.

Paikallisilla velkojilla on oikeus saattaa päämenettelyn aloitusvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi vaatimuksensa selvittäjän ryhtymisestä päämenettelyn aloitusvaltion lain nojalla toteutettavissa oleviin tarvittaviin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan sitoumuksen ehtojen noudattaminen. Samoin paikalliset velkojat voivat saattaa asian sen jäsenvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, vaatiakseen tuomioistuinta toteuttamaan väliaikaisia toimenpiteitä tai suojelutoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että selvittäjä noudattaa sitoumuksen ehtoja (36 artiklan 8 ja 9 kohta). Selvittäjällä on vahingonkorvausvastuu vahingosta, joka paikallisille velkojille aiheutui siitä, että selvittäjä ei noudattanut artiklassa säädettyjä velvoitteita ja vaatimuksia (36 artiklan 10 kohta).

Sekundäärimenettelyn aloittamista on rajoitettu niin, että jos edellä selostetusta 36 artiklan mukaisesta sitoumuksesta on tullut sitova, sekundäärimenettelyn aloittamista on haettava 30

päivän kuluessa sitoumuksen hyväksymistä koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta (37 artiklan 2 kohta).

Asetukseen on lisätty säännöksiä sekundäärimenettelyn hakemisesta ja aloittamisesta. Tuomioistuimella on velvollisuus ilmoittaa sekundäärimenettelyn hakemisesta päämenettelyn selvittäjälle tai velalliselle, jolla säilyy määräysvalta omaisuuteensa, ja annettava tälle mahdollisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta (38 artiklan 1 kohta).

Jos selvittäjä on antanut 36 artiklassa tarkoitetun sitoumuksen, sekundäärimenettelyä ei saa selvittäjän vastustaessa aloittaa, jos sitoumus suojelee asianmukaisesti paikallisten velkojien yleisiä intressejä (38 artiklan 2 kohta).

Artiklassa säädetään erikseen yksittäisten täytäntöönpanotoimien väliaikaisesta keskeyttämisestä (38 artiklan 3 kohta), jolla lienee liittymäkohta 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttämisestä koskevaan menettelyyn.

Tuomioistuimelle, jolle tehdään hakemus sekundäärimenettelyn aloittamisesta, voi päämenettelyn selvittäjän hakemuksesta aloittaa jonkin liitteessä A luetellun, muuntotyypisen kuin alun perin pyydetyn maksukyvyttömyysmenettelyn, jos edellytykset tämäntyyppisen menettelyn aloittamiseksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti täyttyvät ja tämäntyyppinen menettely on asianmukaisin paikallisten velkojien intressien sekä pää- ja sekundäärimenettelyjen välisen johdonmukaisuuden kannalta. Velallisen maksukyvyttömyyttä ei saa tutkia uudelleen (38 artiklan 4 kohta).

Säännöksen tarkoituksena on antaa päämenettelyn selvittäjälle toimivalta hakea sekundäärimenettelynä muun tyyppistä maksukyvyttömyysmenettelyä kuin esimerkiksi paikallinen velkoja on hakenut. Menettelyn aloittamisen edellytykset määräytyvät sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa menettelyä haetaan, ja lisäksi edellytetään tuomioistuimen punnitsevan asiaa paikallisten velkojien intressien ja menettelyjen välisen johdonmukaisuuden kannalta. Menettelyjen välisellä johdonmukaisuudella tarkoitetaan sitä, että olisi johdonmukaista, että molemmat menettelyt olisivat joko likvidaatiomenettelyjä tai tervehdyttämismenettelyjä. Toisessa jäsenvaltiossa aloitetun päämenettelyn selvittäjä voi esimerkiksi tehdä Suomessa yrityssaneerauslakemuksen tilanteessa, jossa päämenettely on tervehdyttämismenettely, mutta Suomessa on tehty konkurssia koskeva hakemus sekundäärimenettelyn aloittamiseksi. Tällöin sovelletaan, mitä yrityssaneerauslaissa säädetään samanaikaisesti vireillä olevien yrityssaneeraus- ja konkurssihakemusten käsittelystä (yrityssaneerulain 24 §:n 1 momentti).

Päämenettelyn selvittäjällä on oikeus hakea muutosta sekundäärimenettelyn aloittamispäätökseen siinä jäsenvaltiossa, jossa sekundäärimenettely on aloitettu (39 artikla).

Pää- ja sekundäärimenettelyn selvittäjien välistä yhteistyö- ja kommunikointivelvollisuutta koskevaa säännöstä on täsmennetty (41 artikla). Asetukseen on lisätty tuomioistuinten välistä yhteistyötä ja kommunikointia koskeva säännös (42 artikla) sekä selvittäjien ja tuomioistuinten välistä yhteistyötä ja kommunikointia koskeva säännös (43 artikla). Asetuksen säännökset ovat suoraan sovellettavia eivätkä edellytä kansallista lainsäädäntöä.

Säännösten mukaan yhteistyö tapahtuu kansallisten lainsäädäntöjen asettamissa rajoissa, sillä yhteistyö ei saa rikkoa kumpaankaan maksukyvyttömyysmenettelyyn sovellettavia kansallisia säännöksiä. Näin ollen asetuksessa tarkoitettu yhteistyö ei edellytä esimerkiksi salassa pidettävän aineiston luovuttamista eikä 42 artiklassa tarkoitettu tuomioistuimen mahdollisuus määrätä riippumaton henkilö tai elin hoitamaan yhteistyötä ohjeiden mukaisesti tule Suomessa sovellettavaksi.

Asetukseen on otettu uusi säännös maksukyvyttömyysmenettelyn lopettamisen vaikutuksista (48 artikla). Säännöksen tarkoituksena on estää tilanteet, joissa kansallisen lain nojalla maksukyvyttömyysmenettelyn jatkaminen yhtiön purkaututtua ei olisi enää mahdollista.

Maksukyvyttömyysmenettelyn lopettaminen ei estä jatkamasta muita kyseisenä aikana vielä käynnissä olevia, samaa velallista koskevia maksukyvyttömyysmenettelyjä (48 artiklan 1 kohta). Jos yhtiötä tai muuta oikeushenkilöä koskeva maksukyvyttömyysmenettely on vireillä jäsenvaltiossa, jossa on kyseisen yhtiön tai muun oikeushenkilön sääntömääräinen kotipaikka, ja menettely johtaisi yhtiön tai muun oikeushenkilön purkamiseen, kyseinen yhtiö tai muu oikeushenkilö lakkaa olemasta vasta sitten, kun samaa velallista koskevat muut maksukyvyttömyysmenettelyt on lopetettu tai kyseisten menettelyjen selvittäjä tai selvittäjät ovat antaneet suostumuksensa purkamiseen (48 artiklan 2 kohta).

Osakeyhtiölain (624/2006) 20 luvun 25 §:n 2 momentin ja avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/1988) 5 luvun 8 §:n mukaan jos omaisuutta ei konkurssin päättyessä ole jäljellä, yhtiö katsotaan purkautuneeksi, kun konkurssissa on hyväksytty lopputilitys. Vastaavia säännöksiä on muissa yhteisöjä koskevissa laeissa, kuten säätölaissa (487/2015). Jos yhtiön sääntömääräinen kotipaikka on Suomessa, Suomessa on meneillään konkurssimenettely ja samaa yhtiötä koskeva menettely on vireillä myös toisessa jäsenvaltiossa, ei lopputilitystä tule hyväksyä ennen kuin muissa jäsenvaltioissa vireillä olevat maksukyvyttömyysmenettelyt on lopetettu tai näiden menettelyjen selvittäjät ovat suostuneet siihen, että lopputilitys voidaan hyväksyä.

Sekundäärimenettelyn muuntamista koskevaa säännöstä (51 artikla) on muutettu jonkin verran. Päämenettelyn selvittäjän hakemuksesta sekundäärimenettelyn aloittaneen jäsenvaltion tuomioistuin voi määrätä sekundäärimenettelyn muuntamisesta muun tyyppiseksi maksukyvyttömyysmenettelyksi. Menettelyn on kuuluttava asetuksen soveltamisalaan, mutta sen ei tarvitse olla likvidaatiomenettely, kuten nykyisen asetuksen mukaan. Edellytysten pyydetyn menettelyn aloittamiseksi on kansallisen lainsäädännön mukaan täyttyvä ja menettelyn on oltava asianmukaisin paikallisten velkojien intressien sekä pää- ja sekundäärimenettelyjen välisen johdonmukaisuuden kannalta.

Säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa sekundäärimenettelyn muuntaminen likvidaatiomenettelyksi, jos päämenettely on likvidaatiomenettely, ja tervehdyttämismenettelyksi, jos päämenettely on tervehdyttämismenettely. Säännöksessä viitataan menettelyn tyyppin asianmukaisuuteen paikallisten velkojien kannalta, kun taas nykyisen asetuksen vastaava säännös (37 artikla) viittaa päämenettelyn velkojien etuun. Lisäksi säännöksessä todetaan nimenomaisesti, että muuntaminen edellyttää menettelyn aloittamisen edellytysten täyttymistä kansallisen lain mukaan.

Yrityssaneerauslain 24 §:n 4 momentissa säädetään siitä, millä edellytyksillä velallinen voidaan velkojan hakemuksesta asettaa konkurssiin saneerausmenettelyn alkamisen jälkeen. Konkurssihakemuksen on joko perustuttava saneeraushakemuksen vireilletulon jälkeen syntyneen velan maksun laiminlyöntiin tai kysymyksen on oltava menettelyn alkaessa maksukyvyttömyydestä velallisesta, jonka osalta käsillä on yrityssaneerauslain 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittu tilanne. Viimeksi mainitun säännöksen mukaan saneerausmenettelyä ei voida aloittaa, jos velallinen on maksukyvytön ja on todennäköistä, että maksukyvyttömyyttä ei saneerausohjelman avulla voida poistaa tai että sen uusiutumista ei voida torjua muuten kuin lyhytaikaisesti.

Yrityssaneerauslain 29 §:n mukaan velallinen saa luovuttaa yrityssaneerausmenettelyn alkamisen jälkeen omaisuutensa konkurssiin vain selvittäjän suostumuksella.

Selvittäjällä ei sen sijaan ole toimivaltaa hakea yrityssaneerauksessa olevaa velallista konkurssiin. Asetuksen tarkoituksena kuitenkin on antaa päämenettelyn selvittäjälle tällainen toimivalta siltä osin, kuin kysymys on sekundäärimenettelystä. Jos Suomessa on aloitettu paikallinen yrityssaneerausmenettely, yritys voidaan päämenettelyn selvittäjän pyynnöstä asettaa konkurssiin. Tällöin edellytetään, että 51 artiklassa mainittujen edellytysten lisäksi konkurssilain 2 luvun mukaiset konkurssiin asettamisen edellytykset täyttyvät.

Yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momentin mukaan saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Tältä osin on pohdittava, voidaanko säännöstä soveltaa tilanteessa, jossa Suomessa on aloitettu sekundäärimenettelynä konkurssi, ja päämenettelyn selvittäjä hakee 51 artiklan mukaisesti menettelyn muuntamista yrityssaneeraukseksi.

Jos asetuksen 51 artiklaa tulkitaan siten, että viittauksen kansalliseen lainsäädäntöön katsotaan sisältävän kansallisen prosessilainsäädännön mukaiset edellytykset, tulisi päämenettelyn selvittäjän hakemus jättää tutkimatta. Jos sen taas katsotaan sisältävän vain menettelyn aloittamisen aineelliset edellytykset, on yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momentti ristiriidassa asetuksen 51 artiklan kanssa. Varmuutta ei ole siitä, miten säännöstä olisi tulkittava. Esityksessä ehdotetaan, että yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momenttia muutettaisiin siten, että hakemus voidaan asetuksen 51 artiklan mukaisissa tilanteissa tutkia. Tällöin saneerausmenettely voidaan aloittaa, jos asetuksen ja yrityssaneerauslain mukaiset edellytykset menettelyn aloittamiselle täyttyvät.

Asetuksen sekundäärimenettelyä koskevat säännökset ovat suoraan sovellettavia, eivätkä ne edellytä muilta osin kansallisen lain muuttamista.

2.7 Tietojen antaminen velkojille ja saatavien ilmoittaminen

Ulkomaisten velkojen oikeutta ilmoittaa saatavansa maksukyvyttömyysmenettelyssä on täsmennetty toteamalla, että ilmoittaminen voidaan tehdä millä tahansa menettelyn aloitusvaltion lainsäädännössä hyväksytyllä viestintäkeinolla. Lakimiehen tai muun oikeusalan ammattilaisen käyttäminen ei ole pakollista pelkästään saatavia ilmoitettaessa (53 artikla). Ulkomaisella velkojalla tarkoitetaan velkojaa, jolla on vakinainen asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka muussa jäsenvaltiossa kuin menettelyn aloitusvaltiossa, mukaan lukien jäsenvaltioiden veroviranomaiset ja sosiaaliturvaviranomaiset (2 artiklan 12 kohta).

Velvollisuus toimittaa ilmoitus maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tunnetuille ulkomaisille velkojille on säilynyt ennallaan (54 artiklan 1 ja 2 kohta). Ilmoituksen toimittaminen vakiolomakkeella on pakollista lukuun ottamatta maksukyvyttömyysmenettelyjä, jotka koskevat luonnollista henkilöä, joka ei harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa edellyttäen, että velkojat eivät ole velvollisia ilmoittamaan saataviaan niiden ottamiseksi menettelyssä huomioon (54 artiklan 4 kohta). Tällä viitattaneen siihen, että saatavia ei ole pakollista valvoa määräpäivään mennessä.

Lomake toimitetaan ulkomaisille velkojille menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai muulla unionin toimielimen virallisella kielellä, jonka jäsenvaltio on ilmoittanut voitavansa hyväksyä (54 artiklan 3 kohta ja 55 artiklan 5 kohta).

Säännös ei edellytä kansallisen lain muuttamista. Käytännön kannalta on tärkeää, että pesähoitajat ja selvittäjät ovat tietoisia lomakkeen käytön pakollisuudesta.

Velkajärjestelyn osalta on otettava huomioon, että velkajärjestelyssä velkojien kuuleminen voi tapahtua jo ennen menettelyn aloittamispäätöksen tekemistä, jos maksuohjelmaehdotus on liitetty velkajärjestelyhakemukseen (velkajärjestelylain 52 a §). Asetus on laadittu silmällä pitäen yhtiöiden maksukyvyttömyysmenettelyjä, joten asetus on sanamuotonsa mukaisesti tulkituna paikoin vaikeasti sovellettavissa velkajärjestelyyn. Velkojien kuulemista jo ennen menettelyn aloittamispäätöstä ei voida pitää asetuksen tarkoituksen vastaisena. Jos taas maksuohjelman laatii selvittäjä, velkojia kuullaan poikkeuksetta velkajärjestelyn aloittamispäätöksen jälkeen (velkajärjestelylain 54 §:n 2 momentin 3 kohta).

Sen sijaan velkojien kuuleminen pelkästään velallisen toimesta niin sanotussa pakkosovinto-menettelyssä (velkajärjestelylain 38 a § ja 52 a §:n 2 momentti) ei liene riittävää. Sama koskee nopeaa saneerausohjelman vahvistamista niin sanotussa Nopsa-menettelyssä silloin, kun vain velallinen on kuullut velkojia (yrittysaneerauslain 92 §).

Ulkomaiset velkojat voivat ilmoittaa saatavansa vakiolomakkeella. Saatavien ilmoittamisessa vakiolomakkeen käyttäminen ei ole pakollista (55 artiklan 1 kohta).

Velkojat voivat ilmoittaa saatavansa millä tahansa unionin toimielinten virallisella kielellä. Ilmoitus katsotaan määräajassa saapuneeksi, jos se on tehty määräajassa jollakin näistä kielistä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan ilmoituksesta käänнос menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava, hyväksyykö se saatavia ilmoitettaessa unionin toimielinten jonkin muun virallisen kielen kuin omansa (55 artiklan 5 kohta).

Suomi on useiden siviili- ja kauppaoikeuden alalla annettujen asetusten osalta hyväksynyt asiakirjojen käänносissä käytettäväksi suomen ja ruotsin kielen ohella englannin kielen. Tällaisia asetuksia ovat muun muassa asetus (EY) N:o 861/2007 eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä, asetus (EY) N:o 805/2004 riitauttamattomia vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöön otosta, asetus (EY) N:o 1896/2006 eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöön otosta ja asetus (EU) N:o 655/2014 eurooppalaisen tilvarojen turvaamismääräysmenettelyn käyttöön ottamisesta rajat ylittävää velkojen perintää varten siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa. Vastaavasti englanninkieliset käännoset tulisi hyväksyä myös nyt käsiteltävänä olevan asetuksen osalta. Käytännössä saatavien ilmoittaminen englanniksi on hyväksytty jo nykyisen asetuksen nojalla. Koska Suomen on ilmoitettava hyväksyttävistä kielistä, tulisi asiasta ottaa säännös lakiin. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi konkurssilain 12 luvun 14 §:n 2 momenttia ja 23 luvun 2 §:n 2 momenttia, yrittysaneerauslain 71 §:ää sekä velkajärjestelylain 54 §:ää.

Saatavat on ilmoitettava menettelyn aloitusvaltion lainsäädännössä vahvistetussa määräajassa. Ulkomaisen velkojan osalta määräajan on oltava vähintään 30 päivää siitä, kun tieto maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta julkaistiin menettelyn aloitusvaltion maksukyvyttömyysrekisterissä. Jos jäsenvaltio ei 24 artiklan 4 kohdan nojalla perusta maksukyvyttömyysrekisteriä yksityishenkilöitä koskevien menettelyjen osalta ollenkaan, 30 päivän määräaika lasketaan siitä, kun velkojalle on annettu 54 artiklan mukainen ilmoitus menettelyn alkamisesta (55 artiklan 6 kohta).

Konkurssissa pesähoitaja määrää valvontapäivän saatavien ilmoittamiselle pesäluettelon valmistumisen jälkeen. Valvontapäivän on oltava aikaisintaan kuukauden ja viimeistään kahden kuukauden kuluttua määräyksestä (konkurssilain 12 luvun 5 §). Valvontapäivä ei siten voi koskaan olla aikaisemmin kuin mitä asetuksessa edellytetään. Näin ollen konkurssilaki täyttää asetuksen edellytykset, mutta huomattava on, että ennen valvontapäivän määräämistä saapuneet valvonnot on katsottava määräajassa saapuneiksi.

Yrityssaneerauksen ja velkajärjestelyn osalta tuomioistuin asettaa määräpäivän tai määrää selvittäjän asettamaan määräpäivän, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava vaatimuksensa, mikäli ne poikkeavat velallisen ilmoittamasta (yrityssaneerauslain 71 §:n 1 momentin 3 kohta ja velkajärjestelylain 54 §:n 2 momentin 2 kohta). Asetuksen mukainen 30 päivän vähimmäismääräaika koskeva säännös ei aiheuta tarvetta muuttaa kansallista lainsäädäntöä, mutta määräpäivää asetettaessa tuomioistuimen tai selvittäjän on otettava huomioon se, että ulkomaisille velkojille jää asetuksen mukainen määräaika saataviensa ilmoittamiselle.

Asetukseen on myös lisätty säännös, jonka mukaan velkojalle on annettava mahdollisuus esittää lisätodisteita saatavan olemassaolosta ja määrästä, jos saatavasta on epäilyksiä (55 artiklan 7 kohta).

2.8 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt

Asetukseen on lisätty kokonaan uusi V luku samaan yritysryhmään kuuluvien yhtiöiden maksukyvyttömyysmenettelyistä. Säännöksiä sovelletaan vain siltä osin kuin useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa on aloitettu saman yritysryhmän eri jäseniä koskevia menettelyjä (johdanto-osan kappale 62).

Asetuksessa säädetään yhteistyö- ja kommunikointivelvoitteista selvittäjien välillä (56 artikla), tuomioistuinten välillä (57 artikla) ja selvittäjien ja tuomioistuinten välillä (58 artikla). Säännökset muistuttavat pää- ja sekundaarimenettelyä koskevia yhteistyö- ja kommunikointivelvoitteita.

Selvittäjä voi, siinä määrin kuin se on asianmukaista menettelyjen tehokkaan hallinnoinnin helpottamiseksi, tulla kuulluksi saman ryhmän muuta jäsentä koskevassa menettelyssä, pyytää asetuksessa mainituin edellytyksin omaisuuden rahaksimuuttoon liittyvän toimenpiteen keskeyttämistä saman ryhmän muuta jäsentä koskevassa menettelyssä ja hakea ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamista (60 artiklan 1 kohta).

Ryhmäkoordinointimenettely ja omaisuuden rahaksimuuton keskeyttäminen asetetaan asetuksessa vaihtoehtoisiksi tavoiksi mahdollistaa yritysryhmän koordinoitu saneeraus.

Tuomioistuimen on selvittäjän pyynnöstä määrättävä omaisuuden rahaksimuuttoon liittyvä toimenpide kokonaan tai osittain keskeytetyksi, jos saneerausohjelma on esitetty ja sillä on riittävä onnistumismahdollisuus, keskeyttäminen on tarpeen, jotta voidaan varmistaa saneerausohjelman asianmukainen toteuttaminen ja saneerausohjelma olisi eduksi velkojille menettelyssä, jossa keskeyttämistä pyydetään (60 artiklan 1 ja 2 kohta). Tuomioistuimen on kuultava ennen keskeyttämisen määräämistä siihen menettelyyn määrättyä selvittäjää, jossa keskeyttämistä pyydetään. Keskeyttäminen voidaan määrätä enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaika voidaan pidentää, mutta keskeyttämisen kokonaiskesto ei kuitenkaan saa ylittää kuutta kuukautta. Tuomioistuin voi lisäksi vaatia selvittäjää toteuttamaan kansallisen lainsäädännön nojalla soveltuvat toimenpiteet velkojien intressien varmistamiseksi (60 artiklan 2 kohta).

Yritysryhmän jäsenen maksukyvyttömyysmenettelyyn määrätty selvittäjä voi hakea ryhmäkoordinointimenettelyä missä tahansa tuomioistuimessa, jolla on toimivalta ryhmän jäsenen maksukyvyttömyysmenettelyssä (61 artiklan 1 kohta). Jos hakemus on tehty usean jäsenvaltion tuomioistuimeen, muiden tuomioistuinten paitsi hakemuksen ensimmäisenä vastaanottaneen tuomioistuimen on jätettävä asia tutkimatta (62 artikla). Asetuksessa säädetään myös tuomioistuimen toimivallasta sopimisesta ryhmäkoordinointimenettelyä varten (66 artikla).

Hakemukseen on liitettävä muun muassa ehdotus ryhmäkoordinaattoriksi nimettävästä henkilöstä, ryhmäkoordinoinnin pääpiirteet ja kustannusarvio (61 artiklan 3 kohta).

Hakemuksen vastaanottaneen tuomioistuimen on tietyin edellytyksin ilmoitettava ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamista koskevasta hakemuksesta sekä ehdotetusta koordinaattorista hakemuksessa mainituille yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyihin määrätyille selvittäjille ja varattava heille mahdollisuus tulla kuulluksi (63 artikla).

Selvittäjä voi vastustaa sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon kyseinen selvittäjä on määrätty, sisällyttämistä ryhmäkoordinointimenettelyyn tai ehdotetun henkilön nimeämistä koordinaattoriksi. Vastustaminen on tehtävä tuomioistuimelle 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on vastaanottanut ilmoituksen. Vastustaminen voidaan tehdä vakiolomakkeella. Selvittäjän on ennen päätöksen tekemistä saatava mahdollinen hyväksyntä, jota saatetaan vaatia sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon hänet on määrätty, aloitusvaltion lainsäädännön nojalla (64 artikla). Esityksessä ehdotetaan, että ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta päättäminen kuuluisi konkurssissa pesänhoitajan ja yrityssaneerausmenettelyssä selvittäjän tehtäviin. Asetuksen 64 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu hyväksyntä ei siten voisi tulla sovellettavaksi Suomessa aloitettuun maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Jos selvittäjä vastustaa ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumista, menettelyä ei siihen sisällytetä. Koordinaattorilla ei ole tältä osin toimivaltuuksia eikä ulkopuolelle jäävälle ryhmän jäsenelle aiheudu kustannuksia (65 artikla).

Päätäessään ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta tuomioistuin nimeää koordinaattorin, päättää koordinoinnin pääpiirteistä, kustannusarviosta ja ryhmän jäsenten maksettavaksi tulevasta osuudesta (68 artikla).

Selvittäjä voi tuomioistuimen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamista koskevan päätöksen jälkeen pyytää menettelyn sisällyttämistä mukaan ryhmäkoordinointimenettelyyn. Päätöksen asiasta tekee artiklassa mainituin perustein koordinaattori. Menettelyyn osallistuva selvittäjä taikka selvittäjä, jonka pyyntö ryhmäkoordinointimenettelyyn sisällyttämisestä on hylätty, voi hakea muutosta koordinaattorin päätökseen sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen (69 artikla).

Kansallisessa laissa ei ole säännöksiä yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyjen välisestä koordinoinnista. Muutoksenhakuoikeutta koskevista yleisistä säännöksistä ei ole johdettavissa sitä, miten koordinaattorin päätökseen haetaan kansallisen lain mukaan muutosta. Konkurssilakiin ja yrityssaneerauslakiin ehdotetaan otettavaksi asiasta säännös.

Koordinaattorin on oltava puolueeton (71 artikla). Koordinaattorin tehtävänä on laatia maksukyvyttömyysmenettelyjen koordinoitua etenemistä edistäviä suosituksia ja laatia yksilöity ryhmäkoordinointisuunnitelma (72 artikla). Selvittäjien on otettava huomioon koordinaattorin suositukset ja ryhmäkoordinointisuunnitelman sisältö, mutta selvittäjä ei ole velvollinen noudattamaan niitä edes osittain (70 artikla). Asetus sisältää säännökset selvittäjien ja koordinaattorin välisestä yhteistyöstä (74 artikla). Koordinaattorin nimeäminen voidaan tietyin edellytyksin peruuttaa (75 artikla).

Koordinaattorin palkkion on oltava asianmukainen ja oikeassa suhteessa suoritettuihin tehtäviin, ja kulujen on oltava kohtuulliset. Koordinaattorin on tehtävän päättyessä laadittava lopullinen kustannus selvitys ja määriteltävä kunkin jäsenen maksettavaksi tuleva osuus sekä toimitettava selvitys selvittäjille ja koordinointimenettelyn aloittaneelle tuomioistuimelle. Selvittäjät voivat vastustaa kustannus selvitystä. Tuomioistuimen on vahvistettava kustannus selvitys.

Jos kustannusselvitystä vastustetaan, tuomioistuimen on päätettävä koordinaattorille maksettavasta summasta ja kunkin jäsenen maksettavaksi tulevasta osuudesta. Selvittäjä voi hakea muutosta tuomioistuimen päätökseen sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen (77 artikla). Muutoksenhaussa tuomioistuimen päätökseen noudatetaan, mitä muutoksenhausta tuomioistuimen päätökseen konkurssiasioissa ja yrityssaneerausasioissa säädetään.

Asetuksen säännöksiä ryhmäkoordinointimenettelystä sovelletaan suoraan, eikä lainsäädäntöä ole tarvetta muuttaa muilta kuin edellä selostetuilta osin.

2.9 Asetuksen soveltaminen ja siirtymäsäännökset

Asetusta sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2017. Jäsenvaltioiden velvoittamista perustamaan alueelleen maksukyvyttömyysrekisteri koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta 26 päivästä kesäkuuta 2018 ja maksukyvyttömyysrekisterin yhteenliittämistä koskevaa 25 artiklaa 26 päivästä kesäkuuta 2019. Jäsenvaltioiden velvoittamista antamaan tietoja kansallisesta maksukyvyttömyyslainsäädännöstään koskevaa 86 artiklaa sovelletaan jo 26 päivästä kesäkuuta 2016 lukien.

Asetuksen ajallisesta soveltamisesta säädetään 84 artiklassa. Asetusta sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen.

Nykyistä asetusta sovelletaan edelleen niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka kuuluvat kyseisen asetuksen soveltamisalaan ja jotka on aloitettu ennen 26 päivää kesäkuuta 2017.

Säännöksistä johtuu, että vasta sellaiset yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevat päätökset tunnustetaan muissa jäsenvaltioissa, joissa päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty 26 päivän kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen. Ei siis riitä, että maksuohjelma on vahvistettu edellä mainitun päivämäärän jälkeen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tuomioistuimen toimivalta

Asetuksen toimivaltaa koskevia säännöksiä sovelletaan suoraan, eivätkä ne edellytä kansallista lainsäädäntöä. Kansallisen lainsäädännön tarkistaminen on kuitenkin tarpeen siltä osin, ettei se ole ristiriidassa asetuksen kanssa.

Konkurssilain 7 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1346/2000 sovelletaan, säädetään mainitussa asetuksessa.

Säännös on informaatioluontoinen ja sen säilyttäminen konkurssilaissa on perusteltua. Säännöksen viittausta tulisi muuttaa siten, että siinä viitataan uuteen asetukseen. Sama koskee konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttia, jonka mukaan jos asiassa on maksukyvyttömyysmenet-

telyistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1346/2000 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, konkurssilain asemesta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

Yrityssaneerauslakiin ei sisälly informatiivisia viittauksia asetukseen, eikä siinä säädetä tuomioistuimen kansainvälisestä toimivallasta. Esityksessä ehdotetaan, että yrityssaneerauslakiin lisättäisiin konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttia ja 7 luvun 1 §:n 1 momenttia vastaavat säännökset.

Velkajärjestelylain 2 §:n 1 momentin mukaan velkajärjestely sekä takaus- ja vakuusvastuun järjestely voidaan myöntää henkilölle, jolla on kotipaikka Suomessa. Toisin kuin nykyistä asetusta, uutta asetusta sovelletaan myös yksityishenkilön velkajärjestelyyn. Kotipaikkavaatimus on ristiriidassa asetuksen toimivaltasäännön kanssa. Velkajärjestelylain vaatimus siitä, että velallisella on oltava kotipaikka Suomessa, on sen vuoksi kumottava. Sen sijasta toimivaltaperusteena tulisi käyttää velallisen pääntressien keskusta.

Kotipaikkaa koskeva edellytys on kumottava myös sen vuoksi, että EU-tuomioistuin on katsonut asiassa Ulf Kazimierz Radziejewski v Kronofogdemyndigheten i Stockholm (C-461/11), että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 45 artikla on esteenä sellaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan velkajärjestelyn myöntäminen edellyttää asuinpaikan olevan kyseisessä jäsenvaltiossa. Tuomioistuin piti Ruotsin lain mukaista kotipaikkavaatimusta kiellettyä työntekijöiden vapaan liikkuvuuden rajoituksena.

Lisäksi velkajärjestelylakiin ehdotetaan lisättäväksi konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttia vastaava säännös siitä, milloin asetuksen säännöksiä sovelletaan velkajärjestelylain sijasta.

Velkajärjestelylain 54 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, jolla velkajärjestely on aloitettu, ei saa hakea muutosta. Säännöstä ei ole tarpeen muuttaa huolimatta siitä, että asetuksen 5 artiklan 1 kohdan nojalla velallinen tai velkoja voi hakea tuomioistuimessa muutosta päämenettelyn aloittamispäätökseen kansainvälisen toimivallan perusteella. Velallisella ja velkojalla on muutoksenhakuoikeus velkajärjestelyn aloittamiseen, mutta se toteutuu myöhemmässä vaiheessa menettelyä maksuohjelman vahvistamista koskevan päätöksen yhteydessä. Koska muutoksenhakuoikeus asiakysymykseen on olemassa, ei velkajärjestelylain 54 §:n 1 momentin voida katsoa olevan ristiriidassa asetuksen kanssa. Myöhempään ajankohtaan ajoittuva muutoksenhaku on ennemminkin ulkomaisen velkojan edun mukaista, kun muutoksenhakemuksen laatimiselle jää enemmän aikaa.

Konkurssilain 7 luvun 12 §:n 1 momentissa ja yrityssaneerauslain 71 §:n 1 momentissa säädetään siitä, mitä tietoja konkurssiin asettamispäätöksen ja yrityssaneerausmenettelyn aloittamispäätöksen tulee sisältää. Näihin säännöksiin lisättäisiin selvyiden vuoksi asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa edellytetty tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään toimivallasta aloittaa päämenettely ja 2 kohdassa toimivallasta aloittaa alueellinen menettely tai sekundäärimenettely. Vastaavan säännöksen lisääminen ei ole velkajärjestelyn osalta tarpeen, koska velkajärjestely voi olla vain päämenettely.

3.2 Maksukyvyttömyysrekisterit

3.2.1 Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain (137/2004, jäljempänä rekisterilain) 9 §:n 1 momentin mukaan rekisteriin merkityt tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada tietoja ja otteita rekisteristä. Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä sähköisessä muodossa hyväksyttävää tarkoitusta varten. Pykälän 2 momentissa säädetään Oikeusrekisterikeskuksen velvollisuudesta toimittaa tietoja kaupparekisteriviranomaiselle ja muille viranomaisille näiden ylläpitämiin rekistereihin merkitsemistä varten.

Rekisterilain 10 §:n mukaan rekisteristä annettavista tiedoista peritään valtiolle maksuja noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään. Ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä maksaa 22 euroa. Tiedot, jotka toimitetaan viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten, toimitetaan maksutta.

Asetus edellyttää, että siinä mainittujen pakollisten tietojen on oltava saatavilla maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämijärjestelmän kautta maksutta. Järjestelmä rakennetaan Euroopan oikeusportaalin yhteyteen ja se on saatavilla yleisen tietoverkon kautta. Rekisterilain 9 ja 10 §:ää tulisi muuttaa vastaamaan asetuksen vaatimuksia.

Suomessa kuulutusrekisterin periaatteet ovat vastaavia kuin mitä asetuksessa edellytetään. Kuulutusrekisteristä annetun asetuksen (1098/2003) 6 §:n 1 momentin ja 7 §:n 1 momentin mukaan kuulutusrekisterin tietojen on oltava saatavilla yleisen tietoverkon kautta maksutta. Konkurssi-asiasta kuulutusrekisteriin merkitään tiedot konkurssivalvonnasta ja yrityssaneerausasiassa tiedot yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta. Asetus edellyttää, että nämä tiedot ovat saatavilla rekisterien yhteenliittämijärjestelmässä eli ne tulisi merkitä järjestelmään liitettävään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Samojen tietojen säilyttäminen kuulutusrekisterissä ei enää olisi tarpeen. Riittää, että tiedot saa haettua maksutta yhdestä julkisen tietoverkon kautta saatavilla olevasta rekisteristä.

Asetus ei koske tietojen luovuttamista muutoin kuin yhteenliitetyn rekisterijärjestelmän kautta. Sen vuoksi rekisterilain säännöksiä tietojen luovuttamisesta massaluovutuksena voidaan edelleen soveltaa muuttamattomana asetuksen sitä estämättä. Perusteltua on, että säännökset säilytettäisiin tältä osin ennallaan. Tietojen luovuttamiselta massaluovutuksena on edelleen perusteltua edellyttää hyväksyttävää käyttötarkoitusta. Suuri osa valtiolle rekisteritietojen luovutuksesta kertyvistä maksuista tulee teknisen käyttöyhteyden välityksellä tapahtuvista massaluovutuksista. Tietojen maksullisuus ehdotetaan tältä osin säilytettäväksi.

Asetus edellyttää, että velkojien kannalta kaikkein olennaisimmat tiedot ovat saatavilla yleisen tietoverkon kautta maksutta. Näitä tietoja ovat asetuksen 24 artiklan 2 kohdan mukaan seuraavat tiedot: a) maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäivä, b) maksukyvyttömyysmenettelyn aloittanut tuomioistuin ja mahdollinen asian viitenumero, c) aloitetun maksukyvyttömyysmenettelyn tyyppi ja soveltuvin osin kansallisen lainsäädännön mukaisesti aloitetun menettelyn asiaankuuluva alatyyppejä, d) tieto siitä, perustuuko toimivalta aloittaa menettely asetuksen 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan, e) jos velallinen on yhtiö tai muu oikeushenkilö, velallisen nimi, rekisterinumero, sääntömääräinen kotipaikka ja postiosoite, jos eri kuin sääntömääräinen kotipaikka, f) jos velallinen on luonnollinen henkilö, riippumatta siitä, harjoittaako hän itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa, velallisen nimi, mahdollinen rekisterinumero ja postiosoite tai, jos osoite on salainen, velallisen syntymäpaikka ja -aika, g) menettelyyn mahdollisesti määrätyn selvittäjän nimi ja postiosoite tai sähköpostiosoite, h) saatavien ilmoittamisen mah-

dollinen määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin, i) maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn mahdollinen lopettamispäivä sekä j) tuomioistuimissa, jossa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätökseen on haettava muutosta asetuksen 5 artiklan mukaisesti, ja muutoksenhaun mahdollinen määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ilmenee suurin osa asetuksen edellyttämistä pakollisista tiedoista (rekisterilain 3—6 §). Kahta asetuksen edellyttämää tietoa ei kuitenkaan ole nykyisin rekisterissä. Rekisteriin tulisi ensinnäkin lisätä tieto siitä, onko aloitettu konkurssi- tai yrityssaneerausmenettely päämenettely, sekundäärimenettely vai alueellinen menettely (24 artiklan 2 kohdan d alakohta). Toiseksi rekisteriin tulisi lisätä tieto tuomioistuimesta, jossa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätökseen on haettava muutosta ja muutoksenhaun mahdollinen määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin (24 artiklan 2 kohdan j alakohta).

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkitään eräitä muita kuin asetuksessa edellytetyitä tietoja. Asetuksen mukaan jäsenvaltiot voivat pakollisten tietojen lisäksi sisällyttää rekisteriin muita tietoja. Jäsenvaltiot voivat halutessaan pyytää maksua muista kuin pakollisista tiedoista.

Suurin ero asetuksen edellyttämän ja kansallisen rekisterin tietosisällön välillä on, että kansalliseen rekisteriin merkitään tietoja jo konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyn hakemusvaiheesta, kun taas asetus edellyttää tietojen merkitsemistä vasta menettelyn aloittamisesta lähtien. Rekisteriin merkitään molemmista menettelyistä hakemuksen vireilletulopäivä sekä hakemuksen tekijä ja hänen yhteystietonsa. Samoin merkitään asian eri vaiheissa tehtyjen käsittelyratkaisujen päivämäärät ja päätösten lainvoimaisuustiedot. Konkurssiasiasta merkitään lisäksi tieto lopputilityksen hyväksymisestä ja jos velallinen on oikeushenkilö, tieto siitä, onko velallisella konkurssin päätyessä omaisuus. Yrityssaneerausasiasta merkitään lisäksi ennen menettelyn aloittamista määrätty väliaikainen kieltä ja sen lakkaaminen, velallisen määräysvallan rajoitukset, erinäiset määräpäivät, velkojaintoimikunnan asettaminen, ja tiedot valvojasta, jos sellainen on määrätty.

Kaikki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkittävät tiedot ovat velkojien kannalta olennaisia, eikä rekisterin tietosisältöä ole tarpeen supistaa. Järjestelmä, jossa osa tiedoista olisi saatavilla yleisen tietoverkon kautta ja osaa pitäisi pyytää Oikeusrekisterikeskuksesta, ei olisi toimiva. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri tulisi siten siirtää kokonaisuudessaan saataville yleisen tietoverkon kautta. Yksityisyyden suojaan liittyvistä syistä luonnollisen henkilön henkilötunnusta ei kuitenkaan julkaistaisi yleisessä tietoverkossa.

Asetus mahdollistaa tietyt jaksossa 2.4 selostetut poikkeukset velvollisuuteen julkaista konkurssia koskevia tietoja yleisessä tietoverkossa. Lähinnä ne voisivat soveltua kuolinpesiin ja luonnollisiin henkilöihin, jotka eivät harjoita elinkeinotoimintaa. Käytännössä tällaiset konkurssit ovat niin harvinaisia, ettei muutenkin julkiseen konkurssimenettelyyn ole perusteltua tehdä niitä koskevia poikkeuksia.

Muista kuin asetuksen edellyttämistä pakollisista tiedoista ei ehdoteta perittäväksi maksua. Maksun periminen osasta tietoja tekisi järjestelmästä monimutkaisen eikä se olisi perusteltua ottaen huomioon, että velkojien kannalta olennaisimmat tiedot on asetettava saataville maksutta. Internetin välityksellä tapahtuvan muiden kuin pakollisten tietojen ostamismahdollisuuden kehittämisen ja ylläpidon arvioidaan aiheuttavan enemmän kustannuksia kuin tuovan tuloja.

Yleisessä tietoverkossa julkaistavasta konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä on tarkoitus luoda velkojille helppokäyttöinen julkinen palvelu, josta velkoja voisi tarkistaa, onko tietyn

velallisen osalta vireillä maksukyvyttömyysmenettelyä ja mikä on menettelyn vaihe. Tämä tavoite on osa pääministeri Juha Sipilän hallituksen strategisessa ohjelmassa kärkihankkeena mainittua julkisten palvelujen digitalisointia.

Edellä selostetun rekisterin perustamisen johdosta voidaan pohtia, onko kuulutusmenettelyn säilyttäminen konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa enää tarpeen. Virallisen lehden asema tuntemattomien velkojien tiedottamisessa on käytännössä vähentynyt konkurssilain säätämisen jälkeen. Velkojayritykset hakevat tiedon menettelystä pääasiassa muualta kuin virallisesta lehdestä, eivätkä yksityishenkilöt yleensä seuraa virallista lehteä. Virallisen lehden käytettävyyttä vähentää se, ettei sieltä voi hakea tietoa velallisen tiedoilla, vaan lehtikohtaisesti. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterissä hakumahdollisuudet ovat laajemmat ja tiedon löytyminen käytännössä helpompaa. Kahden päällekkäisen yleisessä tietoverkossa saatavilla olevan kanavan käyttäminen samoissa asioissa ei myöskään ole pääsääntöisesti tarpeen.

Edellä mainituista syistä esityksessä ehdotetaan, ettei kuuluttaminen konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa olisi enää pääsääntö. Kuuluttaminen olisi poikkeuksellisissa tilanteissa edelleen mahdollista, ja sen tarpeellisuus jäisi konkurssissa pesänhoitajan ja yrityssaneerauksessa selvittäjän tapauskohtaiseen harkintaan. Kuuluttaminen konkurssin alkamisesta ja konkurssivalvonnasta tai yrityssaneerausmenettelyn alkamisesta voisi olla perusteltua esimerkiksi tilanteissa, jossa pesänhoitaja tai selvittäjä olettaa tuntemattomia velkojia olevan paljon tai konkurssiin asetetun yrityksen kirjanpito on huomattavan puutteellista. Menettelyn päättymisestä ja yrityssaneeraushakemuksen vireilletulon jälkeen annettusta väliaikaisesta kiellosta ja velallisen määräysvallan rajoituksesta ei enää julkaistaisi kuulutusta, sillä tiedot olisivat rekisteristä helposti saatavissa.

Koska kuuluttaminen ei olisi enää pääsääntö, kuuluttamiseen kytketyt vilpittömän mielen suojaan liittyvät konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset ehdotetaan liitettäväksi kuuluttamisen sijasta siihen hetkeen, jolloin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä rekisteriin.

On myös varmistettava, että konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ilmenevät kaikki sellaiset tarpeelliset tiedot, jotka voimassa olevan lain mukaan kuulutetaan. Konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa kutsu ennen valvontapäivää pidettävään velkojainkokoukseen julkaistaan virallisessa lehdessä. Tällaisen velkojainkokouksen ajan ja paikan tulisi ilmetä rekisteristä. Pesänhoitajan harkinnan mukaan kutsu voitaisiin julkaista myös virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa tarkoitukseen soveltuvassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ilmoitetaan eräitä tietoja, joita ei merkitä rekisteriin. Jakoluettelohdotuksen määräpäivä kuulutetaan konkurssivalvontaa koskevan kuulutuksen yhteydessä, mutta sitä ei merkitä rekisteriin. Jakoluettelohdotuksen määräpäivää ei ole tarvetta merkitä rekisteriin, sillä se määräytyy lain mukaisesti (kaksi tai laajoissa konkurssipesissä neljä kuukautta valvontapäivästä). Jakoluettelohdotuksen määräpäivään ei myöskään kytkeydy oikeusvaikutuksia.

Konkurssivalvontaa koskevaan kuulutukseen sisältyy myös konkurssivalvontaa koskevia ohjeita velkojille. Ohjeita ei merkittäisi rekisteriin. Jos velkoja tarvitsee ohjeita saatavan valvontaa varten, ne löytyvät muualta internetistä.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ilmoitetaan myös aikaisemman saneerausmenettelyn alkamis- ja lakkaamispäivä, jos konkurssi alkaa ennen saneerausohjelman päättymistä tai kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun menettely on lakannut ilman saneerausohjelman vahvistamista. Tieto liittyy siihen, että erällä yrityssaneerausmenettelyn aikaisilla saatavilla on velkojien maksusaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 3 a §:n mukainen etuoikeus. Tietoa ei merkitä

täisi rekisteriin erikseen konkurssiasian käsittelyn kohdalle. Tarvittaessa velkoja löytää tiedon yrityssaneerausmenettelyn alkamis- ja lakkaamispäivästä rekisterin yrityssaneerausasiaa koskevista tiedoista.

Yrityssaneerausasiassa saneerausmenettelyn alkamisen yhteydessä kuulutuksessa mainitaan myös määräpäivä, johon mennessä selvittäjän on lähetettävä selvitys velallisen taloudellisesta tilasta tiedoksi asiaan osallisille. Tätä määräpäivää ei voimassa olevan lainsäädännön nojalla merkitä rekisteriin. Tuomioistuimien asettaa määräpäivän saneerausmenettelyn aloittamisesta päättäessään. Koska kysymys on velkojien kannalta olennaisesta tiedosta, tieto ehdotetaan liittäväksi rekisteriin.

3.2.2 Velkajärjestelyrekisteri

Velkajärjestelylain 87 §:n mukaan Oikeusrekisterikeskus pitää rekisteriä yksityishenkilöiden velkajärjestelyä koskevista asioista. Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista. Velkajärjestelylain 88 §:n mukaan tarkemmat säännökset velkajärjestelyä koskevista asioista pidettävästä rekisteristä annetaan asetuksella.

Yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun asetuksen (58/1993, jäljempänä velkajärjestelyasetus) 7-10 §:ssä säädetään velkajärjestelyrekisteristä. Säännökset on syytä nostaa lain tasolle ottaen huomioon, että perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään lailla. Samalla tulisi kumota velkajärjestelyasetuksen rekistereitä koskevat säännökset. Esityksessä ehdotetaan, että velkajärjestelyrekisteristä säädettäisiin oma lakinsa vastaavasti kuin on tehty konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin osalta.

Velkajärjestelyrekisterin tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista. Velkajärjestelyrekisterissä olevista merkinnöistä saa luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena. Lupa massaluovutuksiin voidaan antaa tuomioistuimille velkajärjestelyyn liittyviä tehtäviä, ulosotto-, vero-, poliisi- tai muulle viranomaiselle perintä- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä luottotietotoiminnan harjoittajille luottotietorekisterin pitämistä varten. Lupa saada tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla voidaan lisäksi antaa sille, joka tarvitsee tietoja luoton myöntämistä ja valvontaa varten.

Tietojen julkaisemisen yleisessä tietoverkossa on oltava oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan hyötyyn. Eduskunnan lakivaliokunta on korostanut suhteellisuusperiaatteen merkitystä asetusneuvotteluiden aikana antamissaan lausunnoissa (LaVL 4/2013 vp ja LaVL 12/2014 vp).

Asetuksen säännöksillä tietojen julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa tavoitellaan sitä, että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista ja määräaikoja koskevat tiedot olisivat velkojien ja tuomioistuinten saatavilla (johdanto-osan 76 kappale). Yksityishenkilön velkajärjestelyssä velkojille ilmoitetaan menettelyä koskevista tärkeimmistä seikoista henkilökohtaisesti. Velkajärjestelyssä tuntematon velkoja ei menetä saatavaansa kokonaan, sillä konkurssivalvontaan rinnastettavaa saatavien ilmoittamista määräpäivään mennessä ei edellytetä. Maksuohjelmaa voidaan muuttaa, jos siitä on jäänyt velkajärjestelyn piiriin kuuluva velka pois. Jos velka ilmenee vasta maksuohjelman päätyttyä, velallisen on suoritettava velasta määrä, jonka velkoja olisi saanut, jos velka olisi sisällynyt maksuohjelmaan. Velkojien etujen turvaaminen ei siten edellytä tietojen julkaisemista yleisessä tietoverkossa.

Toiseksi yleisessä tietoverkossa julkaistavien rekisterien tavoitteena on välttää päällekkäisiä maksukyvyttömyysmenettelyjä eri jäsenvaltioissa. Yksityishenkilöiden velkajärjestelymenet-

telyt ovat velallisaloitteisia. Kun kysymys on luonnollisista henkilöistä, on varsin epätodennäköistä, että maksukyvyttömyysmenettely tulisi vireille kahdessa jäsenvaltiossa samanaikaisesti ilman, että asia tulee käsittelyssä muuten ilmi.

Velkajärjestelytietojen julkaiseminen yleisessä tietoverkossa voisi vaikeuttaa ylivelkaantumiseen liittyvien ongelmien hoitamista. Velallinen saattaisi jopa jättää hakeutumatta velkajärjestelyyn sen vuoksi, että kuka tahansa voisi maksutta hakea yleisestä tietoverkosta tiedon velkajärjestelystä. Vaikka velkajärjestely on julkinen tieto, yksityisyyden suojan kannalta ei ole perusteltua luoda yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaa tietokantaa velkajärjestelyvelallisista.

Edellä mainituista syistä esityksessä ehdotetaan, että velkajärjestelyä koskevat tiedot julkais-taisiin yleisessä tietoverkossa vain niissä tilanteissa, joissa asetus sitä edellyttää.

Asetukseen sisältyviä poikkeusmahdollisuuksia (27 artiklan 3 ja 4 kohta) ei sovelleta silloin, kun velallinen on itsenäinen elinkeinon- tai ammatinharjoittaja ja maksukyvyttömyysmenette-ly liittyy kyseiseen elinkeino- tai ammattitoimintaan. Velkajärjestelylakia on muutettu 1 päi-västä tammikuuta 2015 lukien siten, että tietyin edellytyksin yksityisen elinkeinon- tai amma-tinharjoittajan elinkeinotoimintaan liittyvää velkaa voidaan yksityistalouden velkojen ohella järjestellä velkajärjestelyssä. Tällaisissa tilanteissa asetus edellyttää, että tiedot velkajärjeste-lystä julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Kun henkilö ei harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa tai kun hän sitä harjoittaa, mutta mak-sukyvyttömyysmenettely ei liity kyseiseen toimintaan, asetuksessa mahdollistetaan erilaisia poikkeuksia vaatimukselle tietojen saatavuudesta. Yksityisyyden suojan kannalta ei ole tarkoi-tuksenmukaista, että tiedot olisivat saatavilla yleisessä tietoverkossa, mutta niiden saaminen edellyttäisi täydentäviä hakuvaatimuksia (27 artiklan 3 kohta). Tähän ratkaisuvaihtoehtoon liittyy epävarmuustekijöitä. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, mitkä ovat asetuksen 25 artiklan 2 kohdan c alakohdassa edellytetyt hakupalvelun vähimmäisvaatimukset eikä varmuutta ole sii-tä, mitä vaatimuksia jäsenvaltio voi haulta lisäksi edellyttää.

Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyödyntäisi asetuksen 27 artiklan 4 kohtaa. Velkajärjeste-lyrekisterin tietoja pyydetäisiin nykyiseen tapaan Oikeusrekisterikeskukselta. Yksittäiset tie-dot annetaan tiedon pyytäjälle jo voimassa olevan lain nojalla, sillä ne ovat julkisia. Tietojen massaluovutuksen osalta säännöksiä ei muutettaisi.

Asetus mahdollistaisi yksityishenkilöiden osalta myös sen, ettei tietoja tarvitse ollenkaan mer-kitä rekisteriin (24 artiklan 4 kohta). Tällöin tiedossa oleville ulkomaisille velkojille on ilmoi-tettava asetuksen edellyttämät muutoksenhakua koskevat tiedot samassa yhteydessä, kuin maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta ilmoitetaan tunnetuille ulkomaisille velkojille (54 artikla). Maksukyvyttömyysmenettely ei vaikuta niiden ulkomaisten velkojien asemaan, jotka eivät ole saaneet asetuksen edellyttämiä tietoja.

Mahdollisuuden käyttämisen etuna olisi se, että velkajärjestelyrekisterin otteiden pyytämisestä voitaisiin edelleen periä maksu. Velkajärjestelyrekisterin otteiden luovutuksesta kertyy valtiol-le vuosittain noin 10 000 euron tulot. Velallisen kannalta turvautuminen asetuksen 24 artiklan 4 kohdan mahdollisuuteen saattaisi kuitenkin merkitä velkajärjestelyn tavoitteiden saavutta-matta jäämistä. Tämä johtuu siitä, ettei velkajärjestely saa vaikuttaa tuntemattomien velkojien asemaan, jos tiedot eivät ole saatavissa rekisteristä maksutta. Näin ollen velkoja voisi periä velkajärjestelyn piiriin kuuluvaa velkaa täysimääräisesti velkajärjestelystä huolimatta, mikä on ristiriidassa velkajärjestelylain säännösten kanssa. Näistä syistä esityksessä ei ehdoteta, että Suomi käyttäisi 24 artiklan 4 kohdan mahdollisuutta. Se on otettu asetukseen ajatellen lähinnä

niitä jäsenvaltioita, joissa yksityishenkilöitä koskevista menettelyistä ei ylipäätään pidetä mitään rekisteriä.

Velkajärjestelyrekisterin tietosisältö vastaa pääosin asetuksen vaatimuksia. Velkajärjestelyrekisteriin tulisi lisätä vastaavat tiedot kuin mitä asetus edellyttää lisättäväksi konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin.

Velkajärjestelyrekisteriin sisältyvien asetuksen pakollisia tietoja täydentävien tietojen sekä tietojen massaluovutuksesta perittävien maksujen osalta on perusteltua omaksua sama kanta kuin edellä on selostettu konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin osalta. Velkajärjestelyrekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta elinkeinonharjoittajan velkajärjestelytietojen hakemiseksi olisi maksutonta, samoin otteet velkajärjestelyrekisteristä muuttuisivat maksuttomiksi. Sen sijaan tietojen massaluovutuksista perittäisiin nykyiseen tapaan maksu.

3.3 Sekundäärimenettely

Asetuksen sekundäärimenettelyä koskevia säännöksiä voidaan soveltaa suoraan, eivätkä ne pääosin edellytä kansallisen lain muuttamista. Tulkinnanvaraista on kuitenkin, onko yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momentti ristiriidassa asetuksen 51 artiklan kanssa. Säännöksen mukaan saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Asetuksen 51 artikla puolestaan edellyttää, että tuomioistuin voi artiklassa mainittujen edellytysten täytyessä määrätä sekundäärimenettelyn muuntamisesta toiseksi menettelyksi.

Artiklan mukaan muun muassa kansallisen lainsäädännön edellytysten on täytyttävä, jotta menettelyn tyyppi voisi muuttua. Koska tältä osin ei ole varmuutta siitä, katsotaanko tällaisten vaatimusten sisältävän vain kansallisen lain aineelliset vai myös prosessuaaliset edellytykset, ehdotetaan yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momenttia muutettavaksi siten, että asetuksessa tarkoitetuissa tilanteissa tuomioistuin voisi tutkia hakemuksen. Lisäksi säädettäisiin mahdollisuudesta pysäyttää konkurssimenettelyn eteneminen vastaavasti kuin tilanteessa, jossa yrityssaneerushakemus on hylätty ja velallinen hakee siihen muutosta, ja velallinen on asetettu konkurssiin.

3.4 Saatavien ilmoittamisen kieli ja käännökset

Edellä jaksossa 2.7 mainituista syistä konkurssivalvonnat sekä yrityssaneerauksessa ja velkajärjestelyssä velkojien ilmoitukset vaatimuksistaan voitaisiin toimittaa suomen ja ruotsin kielten lisäksi englanniksi. Suomi ilmoittaisi asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaisesti, että se hyväksyy englannin kielen saatavia ilmoitettaessa.

Konkurssilain 12 luvun 14 §:n 2 momentin mukaan jos valvontakirjelmä ei ole suomen tai ruotsin kielellä, pesänhoitajan on huolehdittava siitä, että kirjelmän sisältö tarpeellisin osin käännetään jommallekummalle näistä kielistä. Pesänhoitaja arvioi kääntämisen tarpeen ja hänellä on säännöksen nojalla tarpeen vaatiessa velvollisuus huolehtia kääntämisestä. Säännöstä tulisi muuttaa siten, että pesänhoitajan tulisi ensisijaisesti vaatia velkojaa toimittamaan käännös. Samoin tulisi täsmentää, että käännös voidaan tehdä myös englannin kielelle.

Konkurssilain 23 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voidaan vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kuin jollakin Euroopan unionin jäsenvaltion virallisella kielellä eikä kustannuksia voida pitää vähäisinä. Säännös tarkoittaa sitä, että Suomi hyväksyy kaikki Euroopan unionin viralliset kielet ja käännöskustannukset katetaan pesän varoista.

Asetus ei edellytä, että kääntämisestä aiheutuvat kustannukset eivät voisi vaikuttaa velkojan jako-osuuteen, jos velkoja toimittaa valvontakirjelmän jollakin muulla kuin menettelyn aloitusjäsenvaltion virallisella kielellä tai sen nimenomaisesti hyväksymällä kielellä, eikä asetuksen 55 artiklan 5 kohtaan perustuvasta vaatimuksesta huolimatta toimita käännöstä. Perusteltuna ei voida pitää, että valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuvat kustannukset vaikuttaisivat muiden velkojien jako-osuuksiin. Näistä syistä ehdotetaan, että kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voitaisiin aina vähentää velkojan jako-osuudesta, jos valvontakirjelmästä ei ole toimitettu käännöstä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Yrityssaneerauslaissa ei säädetä saatavien ilmoittamisessa käytettävästä kielestä. Yrityssaneerlauslain 71 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että ilmoitus voidaan toimittaa suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Yrityssaneerauslaissa ei sen sijaan ole konkurssilain 12 luvun 14 §:ää vastaavaa säännöstä, eikä selvittäjän siten edellytetä huolehtivan ilmoituksen kääntämisestä. Jos velkoja ei pyynnöstä huolimatta toimita ilmoituksesta käännöstä vaaditulle kielelle, ei selvittäjällä ole velvollisuutta ottaa vieraskielistä ilmoitusta huomioon.

Velkajärjestelylain 54 §:ään ehdotetaan lisättäväksi vastaava säännös siitä, että saatavat voidaan ilmoittaa suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

3.5 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt

Asetuksen yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevia säännöksiä sovelletaan suoraan, eivätkä ne pääosin edellytä kansallisen lainsäädännön muuttamista. Laissa tulisi kuitenkin säätää siitä, kenellä on päätösvalta ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että konkurssilain 14 luvun 5 §:n 1 momentissa ja yrityssaneerlauslain 8 §:n 1 momentissa säädettäisiin nimenomaisesti siitä, että konkurssissa pesänhoitaja ja yrityssaneerauksessa selvittäjä voisivat päättää asetuksessa tarkoitettuun ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta. Erillistä velkojien tai velkojatoimikunnan hyväksyntää päätökselle ei tarvittaisi. Jos pesänhoitaja tai selvittäjä päättää, ettei ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistuta, hänellä olisi itsenäinen toimivalta vastustamista koskevan ilmoituksen tekemiseen.

Pesänhoitajan ja selvittäjän tulee pystyä toimimaan asiassa melko nopeasti, sillä ilmoituksen tekemiselle säädetään asetuksessa 30 päivän määräaika. Jos ilmoitus jää tekemättä, ryhmäkoordinointimenettelystä ja sen aiheuttamista kustannuksista ei enää pääse irrottautumaan. Sen sijaan menettelyyn voi myöhemmin liittyä mukaan.

Päätösvaltaa konkurssipesässä käyttävät velkojat lukuun ottamatta pesänhoitajan itsenäiseen päätösvaltansa kuuluvia asioita. Päätösvalta ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta kuuluisi konkurssissa luontevasti velkojille. Normaaliin toimivallan jakautumiseen velkojien ja pesänhoitajan kesken on tältä osin kuitenkin perusteltua tehdä poikkeus. Tämä johtuu ennen kaikkea päätöksenteolle asetuksessa asetetusta määräajasta ja sen ylittämisen seurauksista.

Velkojainkokouksen järjestäminen ja koolle kutsuminen vie aikaa erityisesti suurissa konkurssipesissä. Ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka tulisi julkaista konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterissä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Osallistumista saatettaisiin käsitellä myös mahdollisessa velkojatoimikunnassa tai suurimpien velkojien kesken ennen velkojainkokouksen koolle kutsumista. Asetuksen edellyttämä 30 päivän määräaika saattaisi pahimmillaan kuluja umpeen ennen kuin asiasta on ehditty tehdä päätöstä. Tällöin konkurssipesälle aiheutuisi ryhmäkoordinaatiomenettelystä huomattavia kustannuksia, vaikkei menettelyyn osallistuminen olisi ollut konkurssipesän kannalta hyödyllistä. Lisäksi pesänhoitajalla olisi käytännössä todennäköisesti paras käsitys ryhmäkoordinaatiomenettelyyn osallistumisen hyödyllisyydestä. Käytännössä tarkoitus olisi, että pesänhoitajat kuulisivat ennen päätöksentekoa mahdollista velkojatoimikuntaa tai suurimpia velkojia, jolloin myös velkojien esittämät näkökohdat tulisivat otetuiksi huomioon.

Yrityssaneerauksessa selvittäjällä olisi parhaat edellytykset arvioida ryhmäkoordinaatiomenettelyyn osallistumisen hyödyllisyyttä. Päätösvallan antaminen velkojille tai velalliselle ei luontevasti soveltuisi yrityssaneerausmenettelyyn, ja myös yrityssaneerausmenettelyssä asetuksen edellyttämä määräaika vastustamisilmoitukselle saattaisi osoittautua liian lyhyeksi. Selvittäjä kuulisi käytännössä harkintansa mukaan velallista, velkojia ja velkojatoimikuntaa ennen päätöksen ja mahdollisen vastustamisilmoituksen tekemistä.

Toiseksi asetuksen 69 artiklan 4 kohdassa todetaan muutoksenhaun koordinaattorin päätökseen hylätä pyyntö ryhmäkoordinaatiomenettelyyn sisällyttämisestä tapahtuvan sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinaatiomenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen. Suomen lainsäädäntöön ei sisälly säännöksiä ryhmäkoordinaatiomenettelystä. Koska asetuksessa viitataan kansalliseen lainsäädäntöön, ehdotetaan konkurssilain 23 luvun 3 §:ään ja yrityssaneerailain 96 §:n 4 momenttiin otettavaksi säännös muutoksenhausta. Muutoksenhaku koordinaattorin päätökseen tapahtuisi siihen käräjäoikeuteen, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinaatiomenettelyyn aloittamisesta. Muutoksenhaku-aika olisi 30 päivää siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi.

Ryhmäkoordinaatiomenettelyn arvioidaan olevan käytännössä hyvin harvinaista ja edellä tarkoitettujen muutoksenhakemusten erittäin poikkeuksellisia.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Valtiontaloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin ja velkajärjestelyrekisterin uudistamisella on taloudellisia vaikutuksia erityisesti sen johdosta, että konkurssia ja yrityssaneerausta sekä elinkeinonharjoittajan velkajärjestelyä koskevat tiedot tulevat olemaan saatavilla yleisessä tietoverkossa. Lisäksi rekisterien tietosisältöön tehdään vähäisiä muutoksia ja rekisterien rajapintaa muiden rekisterien kanssa kehitetään. Ehdotettuja muutoksia edellytetään asetuksessa, joten Suomella ei tältä osin ole liikkumavaraa.

Kansallisten rekisterien muutoksista aiheutuvien kustannusten kattamiseen on haettu EU-rahoitusta 317 000 euroa. EU-rahoitukseen liittyvä omavastuuosuus on 105 500 euroa. Päätös EU-rahoituksesta saataneen maaliskuussa 2017. Jos EU-rahoitusta ei saada, aiheutuu kansallisten rekisterien muutostöistä yhteensä 250 000 euron menopaine vuodelle 2018. Kustannuksia aiheutuu konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin sekä velkajärjestelyrekisterin uudistamisesta aiheutuvista tietosisältöön tehtävistä muutoksista, rekisterien julkaisemisesta yleisessä

tietoverkossa, yhteensovittamisesta käräjäoikeuksien käyttämien tietojärjestelmien (Tuomas/AIPA) kanssa sekä tietojen hakemisesta väestötietojärjestelmästä. Uudistukset hoidetaan valtiontalouden kehyspäätösten ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen puitteissa.

Esityksessä mahdollistetaan tietyiltä osin tietojen siirtyminen konkurssiasiamiehen ylläpitämästä konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä (Kosti) konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Nykyisin tiedonkulku on mahdollista rekisterien välillä vain toiseen suuntaan. Lakiehdotukset on kirjoitettu siten, ettei niiden hyväksyminen edellytä tiedonsiirron kaksisuuntaisuutta, vaan kysymys on mahdollisuudesta tulevaisuuden kehitystä silmällä pitäen. Tällainen kehittäminen edellyttää arviolta 20 000 euron rahoitusta, joka on tarkoitettu kattamaan Kosti-järjestelmän vuosittaisesta kehittämisbudjetista kehyksen puitteista.

Asetuksen 26 artiklan mukaan kukin jäsenvaltio vastaa myös kansallisten maksukyvyttömyysrekisterien mukauttamisesta yhteensopiviksi Euroopan oikeusportaalien kanssa. Asetuksen 25 artiklan 2 kohdan mukaan komissio hyväksyy viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2019 tietyt rekistereihin liittyvät tekniset kysymykset. Tällä hetkellä komission tekniset vaatimukset rekistereille eivät ole tiedossa, joten tarkkoja kustannusarvioita ei voida tehdä. Tämänhetkisten tietojen mukainen kustannusarvio 500 000 euroa on menopaine, joka jakautuu vuosille 2018–2019 painottuen vuodelle 2019. Kustannusarvio tarkentuu alkuvuodesta 2017.

Esityksessä ehdotetaan asetuksessa edellytetyn mukaisesti, että rekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta olisi maksutonta, samoin otteet rekisteristä. Nykyisin rekisteriotteista peritään maksu maksuperustelain mukaisesti. Vuonna 2017 maksu on 22 euroa jokaisesta otteesta. Sama maksu perittiin myös vuosina 2015 ja 2016.

Vuonna 2015 konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä luovutettiin 3 949 maksullista otetta, joista laskutettiin 86 878 euroa. Samana vuonna velkajärjestelyrekisteristä luovutettiin 499 otetta, joista laskutettiin 10 978 euroa. Tulot eivät vaikuta Oikeusrekisterikeskuksen budjettiin, mutta ne jäävät lain voimaantulon jälkeen kertymättä valtiolle.

Esityksessä ei muuteta massaluovutuksena luovutettavien tietojen maksullisuutta eikä massaluovutuksia koskevaa sääntelyä muutoinkaan. Vuonna 2015 massaluovutuksista konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä kertyi valtiolle tuloa noin 85 000 euroa ja velkajärjestelyrekisteristä noin 33 000 euroa. Tietojen saatavuuden yleisen tietoverkon kautta ei arvioida juurikaan vaikuttavan luottotietoyhtiöiden tarpeeseen saada tiedot suoraan rekisteristä massaluovutuksena, sillä tietojen kerääminen yleisen tietoverkon kautta tapahtuisi manuaalisesti ja vaatisi siten enemmän työtä. Esityksen ei siksi arvioida vaikuttavan tietojen massaluovutuksista valtiolle kertyviin tuloihin.

Konkurssia ja yrityssaneerausta koskevien tietojen saatavuus yleisen tietoverkon kautta tarkoittaa sitä, ettei konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ole jatkossa enää tarvetta toimittaa otteita. Otteiden tekemiseen ja niistä laskuttamiseen arvioidaan kuluvan yhteensä 0,5 henkilötyövuotta. Samanaikaisesti on mahdollista, että velkajärjestelyrekisterin otteiden muuttuminen maksuttomiksi lisää otteiden kysyntää ja siten otteiden tekemiseen liittyvää työtä. Kokonaisuutena otteisiin liittyvän työmäärän arvioidaan vähenevän niin vähän, ettei esityksellä ole vaikutusta Oikeusrekisterikeskuksen budjettiin tai henkilöstömäärään.

Esityksessä ehdotetaan, ettei kuuluttaminen virallisessa lehdessä olisi konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa enää pääsääntö. Osa kuulutuksista poistuisi kokonaan, osassa kuuluttamisen tarpeellisuus jäisi pesähoitajan tai selvittäjän harkintaan. Vuonna 2015 kuuluttamisesta virallisessa lehdessä aiheutui noin 300 000 euron kustannukset (+ arvonlisävero). Jos harkinnanva-

raisia kuulutuksia tehtäisiin enää viidessä prosentissa tapauksista, vähenisivät kuuluttamiskustannukset virallisessa lehdessä kuuluttamisesta noin 285 000 euroa (+ arvonlisävero).

Osa kuuluttamiskustannuksista sisältyy tuomioistuinmaksuun. Tuomioistuinmaksujen tasoa on nostettu 1 päivänä tammikuuta 2016 voimaan tulleella tuomioistuinmaksulailla (1455/2015). Tuomioistuinmaksuja korotettiin lähemmäs asioiden käsittelyn omakustannusarvoa, mutta ne ovat edelleen huomattavasti omakustannusarvoa alempia. Kuuluttamiskustannuksia ei ole otettu huomioon säädettäessä konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden oikeudenkäyntimaksujen tasosta. Tästä syystä esityksessä ei ehdoteta maksujen alentamista. Säästö jäisi osin velkojille ja osin valtiolle. Valtion säästön arvioidaan olevan vuosittain noin 200 000 euroa.

Koska kuuluttaminen ei enää kuuluisi tuomioistuimen tehtäviin, vähenisi myös tuomioistuinten toimistohenkilökunnan työmäärä jonkin verran. Työmäärän muutos olisi kuitenkin niin vähäinen, ettei sillä olisi vaikutusta budjettiin eikä henkilöstömäärään.

Asetuksen soveltamisalan laajentuminen kattamaan yksityishenkilön velkajärjestelyn tarkoittaa talous- ja velkaneuvonnan työn vaativuuden kasvua rajat ylittävissä tapauksissa. Talous- ja velkaneuvonnassa tulisi olla riittävä osaaminen asetuksen sisällöstä. Tämä edellyttää koulutuksen järjestämistä. Asetuksen tai sen johdosta ehdotettavien lainsäädäntömuutosten vaikutusten talous- ja velkaneuvonnan asiakaskuntaan arvioidaan olevan vähäisiä ja painottuvan pääkaupunkiseudulle. Vaikutusten arvioidaan olevan sen verran vähäisiä, ettei esityksellä ole vaikutusta talous- ja velkaneuvonnan budjettiin.

Esityksestä aiheutuviin taloudellisiin vaikutuksiin liittyvät kysymykset ratkaistaan valtion julkisen talouden suunnitelmasta ja talousarviosta päätettäessä.

4.2 Yritysvaikutukset ja vaikutukset velallisten ja velkojien asemaan

Esityksen tarkoituksena on helpottaa velkojien tiedonsaantia konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyistä. Tiedot olisivat helposti ja maksutta saatavilla yhdestä rekisteristä yleisen tietoverkon kautta. Rekisterin hakuominaisuudet ovat hyvät, ja tietoa voi hakea eri hakuperustein kulloisestakin tarpeesta riippuen. Velkojien ei enää tarvitsisi etsiä tietoa menettelyistä kuulutusten kautta. Kuulutusten seuraaminen on ollut tiedon haun kannalta hankalaa ja aikaa vievää.

Konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden virallisessa lehdessä tapahtuvan kuuluttamisen arvioidaan vähenevän edellä jaksossa 4.1 selostetulla tavalla. Tämä vähentää tuomioistuinten lisäksi jossain määrin myös pesähoitajien työmäärää sekä edellä selostetussa määrin virallista lehteä julkaisevan yrityksen liikevaihtoa.

Esityksellä ei arvioida olevan vaikutusta luottotietoyhtiöiden toimintaan eikä siihen, miten luottotietorekistereistä haetaan tietoa. Yritysten ja yksityisten tarve hakea tietoa luottotietorekisteristä perustuu siihen, että luottotietorekisterissä yhdistellään useista eri viranomaisrekistereistä peräisin olevia tietoja ja luodaan siten kokonaiskuva yrityksen luottokelpoisuudesta.

Asetuksella ja sitä täydentävällä kansallisella lainsäädännöllä helpotetaan saatavien ilmoittamista rajat ylittävissä tilanteissa. Ensinnäkin saatavat voidaan ilmoittaa vakiolomakkeella, joka on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Toiseksi ulkomaisilla velkojilla on vähintään 30 päivää aikaa ilmoittaa saatavansa sen jälkeen, kun tieto maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta julkaistiin menettelyn aloitusvaltion maksukyvyttömyysrekisterissä tai velkojalle annettiin ilmoitus menettelyn alkamisesta. Kolmanneksi oikeudellinen edustus ei ole pakollis-

ta pelkästään saatavia ilmoitettaessa. Muutosten voidaan arvioida hyödyttävän erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joille saatavien ilmoittaminen nykyisen maksukyvyttömyysasetuksen nojalla on komission suorittaman arvioinnin mukaan aiheuttanut ongelmia ja kustannuksia.

Velkajärjestelyn tunnustaminen muissa valtioissa parantaa velallisten asemaa ja mahdollisuuksia liikkua vapaasti rajojen yli esimerkiksi työn vuoksi. Velkajärjestelyrekisterin osalta ehdotetuilla muutoksilla ei sen sijaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia velallisten asemaan, sillä järjestelmä säilyisi pääosin ennallaan.

Asetuksella ja sitä täydentävällä kansallisella lainsäädännöllä on myös yleisempiä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Esimerkiksi asetuksen toimivaltaa koskevat uudet säännökset voivat vähentää vilpillistä oikeuspaikkakeinottelua jäsenvaltioiden välillä ja soveltamisalan laajentaminen erityyppisiin tervehdyttämistä koskeviin menettelyihin taas edesauttaa elinkeipoisten yritysten tervehdyttämistä rajat ylittävissä tilanteissa. Asetus voi siten tehostaa rajat ylittävien maksukyvyttömyysmenettelyjen toimivuutta ja samalla edesauttaa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, millä on vaikutusta myös suomalaisten yritysten mahdollisuuksiin kasvaa ja menestyä.

5 Asian valmistelu

Ehdotus hallituksen esitykseksi on valmisteltu oikeusministeriön 14 päivänä lokakuuta 2015 asettamassa työryhmässä. Työryhmän tehtävänä oli ensimmäisessä vaiheessa valmistella asetuksen edellyttämät muutokset lainsäädäntöön. Työryhmässä on oikeusministeriön edustuksen lisäksi ollut jäsenenä konkurssiasiamies sekä edustaja Helsingin hovioikeudesta, Helsingin käräjäoikeudesta, Verohallinnosta, Finanssialan Keskusliitosta, Suomen Asianajaliitosta ja Suomen Yrittäjistä sekä pysyvä asiantuntija Oikeusrekisterikeskuksesta. Työryhmän mietintö ”Uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämät lainsäädäntömuutokset” (oikeusministeriö, Mietintöjä ja lausuntoja 31/2016) julkaistiin 27 päivänä kesäkuuta 2016.

Työryhmän mietinnöstä pyydettiin lausuntoa 35 taholta (tuomioistuimelta, viranomaiselta, järjestöltä ja asiantuntijalta). Lausuntoja saatiin 23, ja niistä on julkaistu tiivistelmä (oikeusministeriö, Mietintöjä ja lausuntoja 53/2016).

Lausuntopalaute oli yleisesti ottaen myönteistä. Mietintöä pidettiin perusteltuna ja ehdotettuja lainsäädäntöratkaisuja pääosin kannatettavina. Toisaalta myös tunnustettiin useiden muutosten olevan asetuksesta johtuen välttämättömiä. Lausuntopalautteen pohjalta hallituksen esitykseen on tehty lukuisia pääosin teknisiä muutoksia.

Työryhmän ehdotuksen perusteella toimivalta päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta olisi ollut yrityssaneerauksessa selvittäjällä ja konkurssissa velkojilla. Molempien toimivallasta lausuttiin huomauttaen, onko yrityssaneerauksessa perusteita näin laajalle selvittäjän toimivallalle ja voiko toisaalta päätöksenteon hitaus konkurssimenettelyssä muodostua tosiasialliseksi ongelmaksi velkojien toimivallalle konkurssissa. Esityksessä ehdotetaan jaksossa 3.5 mainitun perustein, että ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta päättäisi konkurssissa pesänhoitaja ja yrityssaneerauksessa selvittäjä.

Velkajärjestelyrekisteristä poistettujen tietojen säilyttämisajaksi ehdotettiin mietinnössä viittä vuotta rekisteristä poistamisesta. Säilyttämisajaksi ehdotetaan esityksessä lausuntopalautteen

HE 12/2017 vp

johdosta kuitenkin kymmentä vuotta. Tämä johtuu siitä, että poistamisajoilla ei ole tarkoitus vaikuttaa velkajärjestelyn periaatteeseen ainutkertaisena järjestelyinä.

Lausuntopalautteen johdosta konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin ehdotetaan lisättäväksi yrityssaneeraustietoihin velallisen taloudellista tilaa koskevan selvityksen määräpäivä.

Asetuksen valmisteluvaiheessa valtioneuvosto on lähettänyt eduskunnalle kirjelmän U 1/2013 vp ja sen jatkokirjelmän. Lakivaliokunta on antanut asetuserinnon LaVL 4/2013 vp ja LaVL 12/2014 vp.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Työ- ja elinkeinoministeriössä on vireillä kaupparekisterilain (129/1979) kokonaisuudistus. Tässä yhteydessä voimassa olevasta kaupparekisterilain 19 §:stä on tarkoitus poistaa konkurssia koskevat säännökset. Tässä esityksessä ehdotetaan vastaavien säännösten lisäämistä konkurssilain 22 lukuun, mutta ei ehdoteta kyseisen kaupparekisterilain pykälän muuttamista. Tämä johtuu siitä, että konkurssilain 22 lukua sovelletaan vasta 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien ja on mahdollista, että kaupparekisterilain kokonaisuudistus tulee voimaan ennen kyseistä päivämäärää.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Konkurssilaki

1 luku Yleiset säännökset

2 §. Lain soveltaminen. Pykälän 2 momentissa on säännös siitä, milloin asetusta sovelletaan konkurssilain sijasta. Viittausta asetukseen muutettaisiin siten, että säännöksessä viitataan uudelleenlaadittuun maksukyvyttömyysasetukseen.

3 luku Konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset

2 §. Vilpittömän mielen suoja. Pykälää muutettaisiin siten, että vilpittömän mielen suojaa koskevat konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset kytkettäisiin virallisessa lehdessä kuuluttamisen sijasta siihen hetkeen, kun konkurssin alkamisesta on tehty merkintä konkurssiasioista pidettävään rekisteriin. Kuuluttamisesta pääsääntönä luovuttaisiin yleisperusteluissa mainituista syistä, kun taas konkurssiasioista pidettävään rekisteriin merkityt tiedot tulisivat saataville yleisessä tietoverkossa maksutta. Näistä syistä konkurssin alkamisen oikeusvaikutusten kannalta ratkaisevan hetken tulisi olla merkinnän tekeminen konkurssiasioista pidettävään rekisteriin.

6 §. Erillistäytäntöönpanon jatkaminen. Ulosottokaaren (705/2007) mukaan huutokaupasta ei julkaista kuulutusta, vaan myynti-ilmoitus. Pykälän 1 momentti on jäänyt muuttamatta ulosottolainsäädäntöön tehtyjen muutosten yhteydessä. Sitä täsmennettäisiin vastaamaan ulosottokaaren voimassa olevaa sääntelyä.

7 luku Menettely tuomioistuimessa

1 §. Kansainvälinen toimivalta. Pykälän 1 momentti sisältää informatiivisen säännöksen siitä, milloin suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa säädetään asetukseen. Viittausta asetukseen muutettaisiin siten, että säännöksessä viitataan uudelleenlaadittuun maksukyvyttömyysasetukseen.

12 §. Päätös konkurssiin asettamisesta. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, mitä tietoja konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen on merkittävä. Momenttiin lisättäisiin asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukainen velvollisuus merkitä päätökseen, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan. Tuomioistuimen kansainvälisen toimivallan peruste tulisi merkitä päätökseen myös silloin, kun se ei perustu asetukseen, vaan konkurssilain 7 luvun 1 §:n 2 momenttiin.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään tuomioistuimen toimivallasta aloittaa päämenettely ja 2 kohdassa toimivallasta aloittaa alueellinen menettely tai sekundäärimenettely. Päämenettelyn aloittaminen edellyttää aina, että velallisen pääintressien keskus sijaitsee jäsenvaltion alueella. Pääintressien keskuksen sijainnista säädetään tarkemmin asetuksen 3 artiklassa. Alueellinen menettely tai sekundäärimenettely voidaan puolestaan aloittaa silloin, kun velallisella on toimipaikka menettelyn aloittavan jäsenvaltion alueella ja pääintressien keskus jossain muussa jäsenvaltiossa. Menettelyn vaikutukset ulottuvat vain alueellisen menettelyn tai sekundäärimenettelyn aloittaneessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan velallisen omaisuuteen.

Konkurssilain 7 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään tilanteesta, jossa velallisen pääintressien keskus sijaitsee jossain muussa valtiossa kuin sellaisessa EU:n jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysasetusta sovelletaan. Suomalainen tuomioistuin on toimivaltainen, jos velallisella on Suomessa toimipaikka tai sellaista omaisuutta, että konkurssin aloittamista Suomessa voidaan pitää tarkoituksenmukaisena. Suomalainen tuomioistuin ei kuitenkaan ole toimivaltainen, jos velallinen on asetettu konkurssiin Islannissa, Norjassa tai Tanskassa ja velallisella on ollut siinä valtiossa kotipaikka. Tällöin sovelletaan Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehtyä konkurssia koskevaa sopimusta (SopS 34—35/1934, jäljempänä pohjoismainen konkurssikonventio). Sen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta säädetään lailla 333/1934. Suomen ja Ruotsin välillä sovelletaan asetusta, sillä asetus korvaa jäsenvaltioiden keskinäisissä suhteissa pohjoismaisen konkurssikonvention.

12 luku **Konkurssisaatavat, valvonta ja saatavien selvittäminen**

5 §. Valvontapäivän määrääminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että pesänhoitajan tulisi ilmoittaa valvontapäivän määräämisestä tuomioistuimen sijasta Oikeusrekisterikeskukselle. Rekisterilain 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi muun muassa siten, että Oikeusrekisterikeskus kirjaisi valvontaan liittyvät tiedot konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Tämän vuoksi myös ilmoitus tulisi tehdä Oikeusrekisterikeskukselle. Tuomioistuin voi tarvittaessa tarkistaa valvontapäivän rekisteristä.

14 §. Valvonnan tarkastaminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että suomen ja ruotsin kielen rinnalla mainittaisiin englannin kieli. Yleisperusteluissa mainituista syistä Suomi hyväksyisi sen, että velkojat voivat ilmoittaa saatavansa suomen ja ruotsin lisäksi englanniksi. Myös kääntäminen olisi tarvittaessa mahdollista suorittaa englannin kielelle. Tämä voi olla tarpeen sellaisessa harvinaisessa tilanteessa, jossa valvonta suoritetaan kielellä, josta käännöksen teettäminen suomeksi tai ruotsiksi olisi vaikeaa.

Jos pesänhoitaja pitää valvontakirjelmän kääntämistä tarpeellisena, hänen tulisi ensisijaisesti pyytää käännöstä velkojalta. Pesänhoitajan olisi itse huolehdittava kirjelmän sisällön kääntämisestä tarvittavilta osin vain, jos velkoja ei pesänhoitajan pyynnöstä huolimatta toimittaisi käännöstä. Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä, mutta velkojaa voidaan vaatia toimittamaan käännöksen menettelyn aloitusvaltion viralliselle kielelle tai sen hyväksymälle kielelle.

17 §. Valvonta liikkeeseenlaskijan konkurssissa. Pykälän 1 momentin viittaus arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuun arvopaperiin muutettaisiin vastaamaan voimassa olevassa arvopaperimarkkinalaissa (746/2012) olevaa asiaa koskevaa lainkohtaa.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin sen vuoksi, ettei yleisperusteluissa mainituista syistä konkurssiin asettamisesta julkaistaisi enää pääsääntöisesti kuulutusta. Momentissa säädettäisiin voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavasti siitä, että pesänhoitajan on julkaistava ilmoitus konkurssin alkamisesta samalla tavalla, jolla liikkeeseenlaskijan on täytettävä lakiin perustuva tiedonantovelvollisuutensa. Arvopaperimarkkinalain mukaista tiedonantovelvollisuutta voidaan pitää varsin laajana, eikä oletettavissa ole, että tieto liikkeeseenlaskijan konkurssista saavuttaisi sijoittajat tehokkaammin kuuluttamisen kautta. Sen vuoksi kuuluttaminen ei olisi pakollista liikkeeseenlaskijan konkurssissa, vaan kuuluttamisen tarpeellisuutta tulisi arvioida samalla tavoin kuin tarvetta julkaista kuulutus ehdotetun 22 luvun 2 ja 4 §:n nojalla. Pykälän 1 momentissa tarkoitettut seikat saatavien ottamisesta huomioon jakoluettelohdotuksessa olisi mainittava ilmoituksessa ja kuulutuksessa, jos kuulutus julkaistaan.

Pykälän voimassa olevassa 3 momentissa viitataan Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 22 §:n mukaiseen konkurssipesän rahaksimuuttoa valvomaan määrättävään asiamieheen. Rahoitustarkastuksesta annettu laki on kumottu Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) voimaantulon yhteydessä. Momentissa viitattaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain asiaa koskevaan lainkohtaan.

14 luku **Konkurssipesän hallinto**

5 §. *Pesänhoitajan tehtävät.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 10 kohta, jossa säädettäisiin pesänhoitajan toimivallasta päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta. Asetuksen 64 artiklan 1 kohdan mukaan selvittäjä voi vastustaa sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon selvittäjä on määrätty, sisällyttämistä ryhmäkoordinointimenettelyyn, tai ehdotetun henkilön nimeämistä koordinaattoriksi. Artiklan 3 kohdan mukaan ennen kuin selvittäjä tekee päätöksen osallistua tai olla osallistumatta koordinointiin, selvittäjän on saatava mahdollinen hyväksyntä, jota saatetaan vaatia sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon hänet on määrätty, aloitusvaltion lainsäädännön nojalla.

Pesänhoitajalle annettaisiin yleisperusteluissa mainituista syistä itsenäinen toimivalta päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta, joten pesänhoitaja ei tarvitsisi päätöksen tekemiseen asetuksen 64 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää. Suurimpien velkojien tai velkojatoimikunnan kuuleminen mahdollisuuksien mukaan ennen päätöksen tekemistä olisi kuitenkin perusteltua.

15 luku **Velkojien päätösvallan käyttäminen**

8 §. *Kutsu velkojainkokoukseen.* Säännökset kutsun toimittamisesta ennen valvontapäivää pidettävään velkojainkokoukseen ja valvontapäivän jälkeen pidettävään velkojainkokoukseen jaettaisiin kahteen eri momenttiin. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kutsun toimittamisesta velkojainkokoukseen ennen valvontapäivää. Kuten nykyisinkin, kutsu olisi toimitettava tiedossa oleville velkojille ja velalliselle. Kutsua ei enää pääsääntöisesti julkaistaisi virallisessa lehdessä. Sen sijasta velkojainkokouksen aika ja paikka merkittäisiin konkurssiasioista pidettävään rekisteriin. Pesänhoitajan harkinnan mukaan kutsu voitaisiin julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten esimerkiksi sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen. Pesänhoitajan tulisi kutsun julkaisemistarvetta selvittäessään ottaa huomioon samat seikat, joita hän punnitsee selvittäessään tarvetta julkaista kuulutus konkurssin alkamisesta tai konkurssivalvonnasta. Erityisesti mahdollisten tuntemattomien velkojien määrä olisi otettava harkinnassa huomioon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kutsusta velkojainkokoukseen valvontapäivän jälkeen. Säännöksen sisältöä ei muutettaisi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin pesänhoitajan velvollisuudesta ilmoittaa velkojainkokouksen aika ja paikka Oikeusrekisterikeskukselle. Lisäksi momenttiin otettaisiin informatiivinen säännös siitä, että velkojainkokousta koskevat tiedot merkitään konkurssiasioista pidettävään rekisteriin siten kuin siitä erikseen säädetään. Rekisterilakiin lisättäisiin säännökset siitä, että ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka olisi merkittävä rekisteriin viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Tämä vastaa voimassa olevaa kuuluttamiselle asetettua määräaikaa.

22 luku **Konkurssirekisteri, kuulutus ja ilmoitukset**

1 §. *Konkurssiasioiden rekisteri.* Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi konkurssiasioiden kuuluttamisesta nykyisessä laajuudessa. Konkurssimenettelyn alkamiseen, konkurssivalvontaan ja konkurssimenettelyn vaiheisiin liittyvät tiedot merkittäisiin konkurssiasioista pidettävään rekisteriin. Rekisteriin merkityt tiedot olisivat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti menettelystä turvattaisiin ensisijaisesti rekisterin kautta ja myös konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset kytkettäisiin kuuluttamisen sijasta rekisterimerkinnän tekemiseen. Näistä syistä rekisteriä koskeva säännös siirrettäisiin luvun lopusta luvun alkuun, mikä vaikuttaa kaikkien pykälien numerointiin. Rekisteristä säädetään tarkemmin rekisterilaissa.

2 §. *Kuulutus konkurssin alkamisesta.* Yleisperusteluissa mainituista syistä konkurssin alkamisesta ei enää pääsääntöisesti julkaistaisi kuulutusta virallisessa lehdessä. Kuulutuksen julkaiseminen olisi kuitenkin mahdollista silloin, kun se on tarpeen.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin siitä, milloin kuulutus tulisi julkaista. Kuulutuksen julkaisemisesta huolehtiminen ei enää kuuluisi tuomioistuimen tehtäviin, vaan se olisi pesänhoitajan harkinnassa. Pesänhoitajan tulisi huolehtia kuulutuksen julkaisemisesta, jos kuuluttaminen olisi tarpeen tuntemattomien velkojien määrän, velallisen kirjanpidon puutteellisuuden tai muun syyn vuoksi. Pesänhoitajan tehtävänä olisi arvioida kuulutuksen tarpeellisuus konkurssipesään perehdyttyään. Tuomioistuimella ei konkurssiin asettamispäätöksen yhteydessä ole tietoa tuntemattomien velkojien määrästä tai siitä, miten velallisen kirjanpito on hoidettu. Pesänhoitajalla on siten tuomioistuinta paremmat valmiudet arvioida kuulutuksen tarpeellisuutta.

Kuulutus voitaisiin julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen. Olenaisista olisi harkita, millä keinolla kuulutus parhaiten tavoittaa velkojat. Pesänhoitaja voisi myös päättää kuulutuksen julkaisemisesta useampaa kanavaa käyttäen. Kuulutus tulisi julkaista mahdollisimman pian sen jälkeen, kun pesänhoitaja havaitsee kuuluttamisen tarpeelliseksi.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin siitä, milloin kuulutus olisi julkaistava ulkomailla. Kuulutuksesta huolehtisi pesänhoitaja. Pesänhoitajan tehtävänä olisi selvittää, milloin kuuluttaminen ulkomailla on tarpeen, eikä tuomioistuin antaisi asiasta enää määräystä. Voimassa olevan lain säännöstä kuulutuksen julkaisemisesta ulkomailla täsmennettäisiin. Ensinnäkin momentissa viitattaisiin nimenomaisesti asetukseen. Asetuksen 28 artiklan 1 kohta velvoittaa pesänhoitajan pyytämään kuuluttamista muussa jäsenvaltiossa, jossa velallisella on toimipaikka. Pesänhoitaja voi asetuksen 28 artiklan 2 kohdan mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista myös muussa jäsenvaltiossa, jos hän katsoo sen olevan tarpeen.

Vaikka asetus edellyttää maksukyvyttömyysrekisterien perustamista jäsenvaltioihin, asetuksen 31 artiklan säännöstä velalliselle olevan velvoitteen täyttämistä rajat ylittävissä tilanteissa ei ole muutettu. Artiklan 2 kohdan mukaan todistustaakka siitä, tiesikö velvoitteen täyttänyt henkilö maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, kytketään edelleen kuuluttamisajankohtaan.

Toiseksi pesänhoitajan tulisi pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla, jos Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta niin johtuu. Pohjoismaisen konkurssikonvention 2 artiklan nojalla konkurssihallinnon on viivytyksettä julkaistava kuulutus konkurssin alkamisesta siinä toisessa sopimusvaltiossa, jossa sijaitsee konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta. Jos siis konkurssipesään kuuluu Tanskassa, Norjassa tai Islannissa olevaa omaisuutta, pesänhoitajan on huolehdittava kuuluttamisesta tässä valtiossa. Sopimuksen voimaanpanolain 2 §, jonka

mukaan tuomioistuimen on huolehdittava kuuluttamisesta ja vieraassa valtiossa konkurssista rekisteriin tehtävien merkintöjen tietoon saattamisesta, ehdotetaan kumottavaksi.

Kolmanneksi pesänhoitaja voisi harkintansa mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla muussa tapauksessa, jos kuuluttaminen on tarpeen. Kuuluttaminen voi olla tarpeen esimerkiksi silloin, jos velallinen on harjoittanut toimintaa tai hänellä oletetaan muusta syystä olevan velkojia jossain muussa valtiossa.

Pykälän 3 momentti koskisi kuulutuksen sisältöä. Kuulutuksesta tulisi käydä ilmi konkurssiin asettamisen päivämäärä ja kellonaika. Kuulutukselta edellytettäisiin määrämuotoisuutta vain silloin, kun se julkaistaan virallisessa lehdessä. Kuulutuksen sisällöstä näissä poikkeuksellisissa tapauksissa säädettäisiin tarkemmin oikeusministeriön asetuksella. Voimassa olevassa asetuksessa säädetyt tiedot on tarkoitus säilyttää pääosin ennallaan.

3 §. *Konkurssihakemusta koskevasta päätöksestä ilmoittaminen.* Luvun voimassa oleva 2 § siirtyisi 3 §:ksi. Sen 2 momenttia tarkistettaisiin poistamalla viittaus kuulutukseen.

4 §. *Ilmoitukset ja kuulutus konkurssivalvonnasta.* Koska kuuluttaminen ei olisi enää pääsääntö, pykälän otsikon sanajärjestystä muutettaisiin. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ilmoittamisesta konkurssivalvonnasta velalliselle ja tunnetuille velkojille. Momentti vastaisi sisällöltään voimassa olevan 3 §:n 3 momenttia.

Yleisperusteluissa mainituista syistä myöskään konkurssivalvonnasta ei enää pääsääntöisesti julkaistaisi kuulutusta virallisessa lehdessä. Kuulutuksen julkaiseminen olisi kuitenkin mahdollista. Pykälän 2 momentin mukaan kuulutus tulisi julkaista, jos se on tuntemattomien velkojien määrän vuoksi tai muusta syytä tarpeen. Kuulutuksen julkaisemisen tarpeellisuus olisi pesänhoitajan harkinnassa. Jos kuulutus julkaistaisiin, siitä tulisi käydä ilmi valvontapäivä. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädettäisiin tarkemmin oikeusministeriön asetuksella. Tältä osin säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan 3 §:n 2 momenttia.

Voimassa olevan 3 §:n 4 momentin säännös tuomioistuimen velvollisuudesta huolehtia konkurssivalvontaa koskevien tietojen toimittamisesta kuulutusrekisteriin merkitsemistä varten poistuisi, sillä konkurssia koskevia tietoja ei enää merkittäisi kuulutusrekisteriin.

5 §. *Ilmoitukset julkisselvityksestä sekä konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tuomioistuimen ja pesänhoitajan velvollisuudesta ilmoittaa konkurssin peruuntumisesta. Tuomioistuimen ilmoittamisvelvollisuus vastaisi voimassaolevassa 4 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta. Momenttiin lisättäisiin pesänhoitajalle velvollisuus ilmoittaa konkurssin peruuntumisesta niille velkojille, joille hän on 3 §:n 2 momentin mukaisesti ilmoittanut konkurssin alkamisesta. On perusteltua, että velkojalle ilmoitetaan konkurssin peruuntumisesta tilanteessa, jossa hänelle on jo ehditty ilmoittaa konkurssin alkamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin pesänhoitajan ja julkisselvittäjän ilmoittamisvelvollisuudesta. Säännös vastaa sisällöltään voimassa olevaa 4 §:n 3 momenttia. Yleisperusteluissa mainituista syistä konkurssin päättymisestä ei enää missään tilanteissa julkaistaisi kuulutusta.

6 §. *Ilmoitukset kaupparekisteriin.* Kaupparekisterilain 19 §:ssä säädetään tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa Patentti- ja rekisterihallitukselle konkurssia koskevia tietoja kaupparekisteriin merkitsemistä varten. Säännöksen tulisi olla kaupparekisterilain sijasta konkurssilain 22 luvussa. Pykälä vastaisi konkurssin osalta kaupparekisterilain 19 §:ää.

7 §. *Tiedoksiantotapa.* Voimassa olevan lain 5 § siirtyisi muuttamattomana 7 §:ksi.

8 §. *Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä saapuneen viestin saapumisajankohta.* Voimassa olevan lain 6 § siirtyisi muuttamattomana 8 §:ksi.

23 luku **Erinäiset säännökset**

2 §. *Maksu asiakirjan toimittamisesta.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin yleisperusteluissa mainituista syistä siten, että valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voitaisiin vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi, eikä velkoja ole toimittanut kirjelmästä käännöstä millekään näistä kielistä.

Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan käännös menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyväksyisi valvonnat myös englannin kielellä.

Kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voitaisiin aina vähentää velkojan jako-osuudesta, jos valvontakirjelmästä ei ole toimitettu käännöstä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Jos pesähoitaja joutuu käännättämään valvontakirjelmän 12 luvun 14 §:n nojalla, velkoja itse vastaisi viime kädessä käännöskustannuksista.

3 §. *Muutoksenhaku erityistilanteessa.* Asetuksen 69 artiklassa säädetään ryhmäkoordinointimenettelyyn määrätylle koordinaattorille oikeus selvittäjän pyynnöstä tehdä päätös siitä, että ryhmäkoordinointimenettelyyn sisällytetään menettely, joka ei tuomioistuimen päätöksen mukaan siihen kuulu. Artiklan 4 kohdan mukaan ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistuva selvittäjä tai selvittäjä, jonka pyyntö ryhmäkoordinointimenettelyyn sisällyttämisestä on hylätty, voi hakea muutosta koordinaattorin kielteiseen päätökseen sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen.

Asetuksessa tarkoitettussa tilanteessa muutoksenhaku tapahtuisi sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu. Muutosta hakeva selvittäjä voi olla määrätty joko tässä jäsenvaltiossa tai jossain toisessa jäsenvaltiossa aloitettuun maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Asetuksessa viitataan muutoksenhakumenettelyn osalta kansalliseen lainsäädäntöön, minkä johdosta pykälään ehdotetaan otettavaksi muutoksenhakua koskeva säännös sellaisen harvinaisen tilanteen varalle, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu Suomessa ja myöhemmin koordinaattorille tehty pyyntö menettelyyn osallistumisesta on hylätty. Muutosta koordinaattorin päätökseen haettaisiin siltä käräjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta. Muutosta olisi haettava 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi. Käräjäoikeuden päätökseen voitaisiin puolestaan hakea muutosta yleisten säännösten nojalla.

Säännöksessä käytettäisiin asetuksen mukaista terminologiaa selvittäjä, sillä säännöksessä selvittäjällä viitattaisiin asetuksessa tarkoitettuun selvittäjään. Eri jäsenvaltioiden menettelyissä selvittäjinä toimivat tahot on lueteltu asetuksen liitteessä B.

Vastaava säännös ehdotetaan selvyuden vuoksi otettavaksi myös yrityssaneerauslain 96 §:n 4 momenttiin.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaan alkaa. Asetuksen 84 artiklan mukaan asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen. Nykyistä asetusta sovelletaan edelleen niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka kuuluvat kyseisen asetuksen soveltamisalaan ja jotka on aloitettu ennen 26 päivää kesäkuuta 2017. Tämän johdosta ennen lain voimaan tuloa alkaneisiin konkurssimenettelyihin sovellettaisiin 1 luvun 2 §:n 2 momenttia ja 7 luvun 1 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat lain voimaan tullessa.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriä koskevien muutosten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Tämä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien. Sen vuoksi rekistereihin liittyviä 12 luvun 5 §:n 2 momenttia ja 22 luvun 1 §:ää sovellettaisiin 25 päivään kesäkuuta 2018 asti sellaisina kuin ne olivat lain voimaan tullessa.

Samoin kuuluttamiseen liittyviä säännöksiä (3 luvun 2 §, 12 luvun 17 §, 15 luvun 8 § ja 22 luvun 2–5 §) sovellettaisiin 25 päivään kesäkuuta 2018 asti sellaisina kuin ne olivat lain voimaan tullessa. Lain käytännön soveltamisen kannalta on perusteltua, että kuuluttamisen osalta noudatetaan yksiä säännöksiä. Näin ollen kuuluttamisessa noudatettava menettely voi muuttua kesken konkurssimenettelyn. Vaikka konkurssiin asettamisesta olisi kuulutettu, konkurssin päättymisestä ei siis tarvitsisi julkaista kuulutusta, jos konkurssi päättyy 26 päivänä kesäkuuta 2018 tai sen jälkeen. Virallisesta lehdestä ei siten ilmenisi täydellisiä konkurssia koskevia tietoja, vaan ne olisivat saatavissa konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä.

1.2 Laki yrityksen saneerauksesta

1 §. *Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti. Momenttiin otettaisiin säännös siitä, milloin yrityssaneerailain sijasta sovelletaan asetusta. Vastaava säännös sisältyy myös konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttiin.

8 §. *Selvittäjä.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 7 kohta, jossa säädettäisiin selvittäjän toimivallasta päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta. Asetuksen 64 artiklan 1 kohdan mukaan selvittäjä voi vastustaa sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon selvittäjä on määrätty, sisällyttämistä ryhmäkoordinointimenettelyyn, tai ehdotetun henkilön nimeämistä koordinaattoriksi. Artiklan 3 kohdan mukaan ennen kuin selvittäjä tekee päätöksen osallistua tai olla osallistumatta koordinointiin, selvittäjän on saatava mahdollinen hyväksyntä, jota saatetaan vaatia sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon hänet on määrätty, aloitusvaltion lainsäädännön nojalla.

Nyt puheena olevan säännöksen tarkoituksena on selventää sitä, että selvittäjällä olisi itsenäisen toimivalta päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta, eikä hän tarvitsisi päätöksen tekemiseen asetuksen 64 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää. Ennen päätöksen tekemistä selvittäjä voi harkintansa mukaan kuulla asiassa velallista, velkojia ja velkojatoimikuntaa, jos sellainen on asetettu.

21 §. *Ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kieltö.* Ulosottokaaren mukaan huutokaupasta ei julkaista kuulutusta, vaan myynti-ilmoitus. Pykälän 1 momentti on jäänyt muuttamatta ulosottolainsäädäntöön tehtyjen muutosten yhteydessä. Sitä täsmennettäisiin vastaamaan ulosottokaaren voimassa olevaa sääntelyä. Muutos vastaisi konkurssilain 3 luvun 6 §:n 1 momenttiin ehdotettua muutosta.

24 §. Suhde konkurssiin. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin, sillä sen voimassa olevan sanamuodon voidaan katsoa olevan ristiriidassa asetuksen 51 artiklan kanssa. Momentin mukaan saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Asetuksen 51 artiklassa edellytetään, että päämenettelyn selvittäjän hakemuksesta tuomioistuin voi tiettyjen edellytysten täytyessä muuntaa sekundäärimenettelyn muuntyyppiseksi asetuksen soveltamisalaan kuuluvaksi menettelyksi. Jos Suomessa on aloitettu velallisyhtiötä koskeva paikallinen konkurssimenettely ja päämenettelyn selvittäjä pyytää yrityssaneerausmenettelyn aloittamista, hakemusta ei tulisi ehdotetun säännöksen mukaan jättää tutkimatta.

Saneerausmenettelyn aloittaminen edellyttää tällaisessa tilanteessa ensinnäkin 51 artiklan mukaan, että saneerausmenettely on asianmukaisin paikallisten velkojien intressien kannalta. Edellytyksen voidaan katsoa sisältävän ainakin edellytyksen siitä, että paikallinen velkoja ei saa joutua yrityssaneerauksessa huonompaan asemaan kuin missä hän olisi, jos menettely jatkuisi konkurssina.

Toiseksi asetuksen 51 artiklasta johtuu suoraan, että yrityssaneerausmenettelyn tulisi olla asianmukaisin pää- ja sekundäärimenettelyn välisen johdonmukaisuuden kannalta. Tällä viitataan siihen, että jos päämenettely on likvidaatiomenettely, myös sekundäärimenettelyn tulisi olla likvidaatiomenettely ja vastaavasti jos päämenettely on tervehdyttämismenettely, myös sekundäärimenettelyn tulisi olla tervehdyttämismenettely. Tilanne, jossa päämenettelyn selvittäjä tekisi 51 artiklan nojalla yrityssaneeraushakemuksen, voisi siten syntyä lähinnä vain silloin, jos päämenettely on tervehdyttämismenettely, mutta Suomessa on aloitettu sekundäärimenettelynä konkurssimenettely. Tällaisten tilanteiden arvioidaan olevan käytännössä hyvin harvinaisia.

Kolmanneksi asetuksen 51 artiklassa mainitaan nimenomaisesti, että kansallisen lainsäädännön edellytysten haetun menettelyn aloittamiseksi tulee täytyä. Saneerausmenettelyn aloittamisen edellytyksiä harkittaessa tulisi asiaa arvioida koko yhtiön, ei pelkästään sen Suomessa olevan toiminnan tai omaisuuden kannalta. Saneerausmenettelyn aloittamisen edellytyksistä säädetään yrityssaneerailain 6 ja 7 §:ssä.

Momentissa säädettäisiin myös mahdollisuudesta pysäyttää konkurssimenettelyn eteneminen. Tuomioistuin voisi päämenettelyn selvittäjän vaatimuksesta määrätä, että konkurssipesä ei saa myydä velallisen omaisuutta ennen kuin tuomioistuin on ratkaissut hakemuksen. Omaisuuden myyminen olisi kuitenkin mahdollista siltä osin kuin se on välttämätöntä tappioiden välttämiseksi tai konkurssipesän hallinnosta ja omaisuuden hoidosta aiheutuvien kustannusten maksamiseksi. Säännös muistuttaisi tältä osin pykälän 2 momentin loppuosaa. Hakemuksen konkurssimenettelyn etenemisen pysäyttämiseksi tekisi kuitenkin päämenettelyn selvittäjä.

62 §. Selonteko ohjelman toteuttamisesta. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, ettei loppuselontekoa toimitettaisi enää käräjäoikeudelle, vaan tieto loppuselonteon päivämäärästä ilmoitettaisiin suoraan Oikeusrekisterikeskukselle. Asian käsittely tuomioistuimessa on päättynyt kauan ennen loppuselonteon antamista, eikä tuomioistuimella ole tarvetta saada loppuselontekoa. Toimittamisella on ainoastaan se merkitys, että tuomioistuin merkitsee tiedon loppuselonteon antamisesta konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Tuomioistuimen sijasta Oikeusrekisterikeskuksen tehtävänä olisi merkitä tieto loppuselonteon päivämäärästä rekisteriin. Asiasta ehdotetaan otettavaksi säännös myös rekisterilakiin.

63 a §. Lisäsuorituksen vaatiminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin sen johdosta, että loppuselontekoa ei edellä 62 §:n perusteluissa selostetuista syistä toimitettaisi tuomioistuimelle. Lisäsuoritusvelvollisuuden määrääjat laskettaisiin loppuselonteon päivämäärästä. Määräaikoja

ei ole tarkoituksenmukaista kytkeä siihen, milloin loppuselonteon päivämäärä on merkitty rekisteriin, sillä tiedot poistetaan rekisteristä rekisterilain 7 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla kuuden kuukauden jälkeen. Loppuselonteon päivämäärä on tarvittaessa selvitettävissä velalliselta, valvojalta tai jatkossa konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asiankäsittelyjärjestelmä Kostista, johon tieto on tarkoitus lisätä.

66 b §. *Kansainvälinen toimivalta.* Menettelysäännöksiä käsittelevän 10 luvun alkuun lisättäisiin uusi pykälä, joka koskee tuomioistuimen kansainvälistä toimivaltaa. Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä todettaisiin se, milloin suomalaisen tuomioistuimen toimivalta yrityksen saneerausta koskevassa asiassa säädetään asetuksessa. Vastaava säännös on konkurssin osalta konkurssilain 7 luvun 1 §:n 1 momentissa.

71 §. *Päätös menettelyn aloittamisesta.* Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, mistä seikoista tuomioistuimen tulee päättää saneerausmenettelyn aloittamisen yhteydessä sekä siitä, mitä tietoja menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen on merkittävä. Momenttiin lisättäisiin *uusi 7 kohta*, jonka mukaan päätökseen tulisi merkitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan. Velvoite perustuu asetuksen 4 artiklan 1 kohtaan.

Pykälään lisättäisiin uusi *4 momentti*, jossa säädettäisiin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen velkojan vaatimusta koskevan ilmoituksen kielestä. Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan ilmoituksesta käänös menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyväksyisi valvonnat myös englannin kielellä. Ehdotetun 4 momentin mukaan jos velkoja ei olisi toimittanut ilmoitusta vaatimuksestaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä, selvittäjän olisi pyydettävä velkojaa toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käänös jollekin näistä kielistä. Jos velkoja ei pyynnöstä huolimatta toimittaisi käänöstä ja velkojan vaatimuksen sisältö jäisi siten epäselväksi, velkojan ei katsottaisi ilmoittaneen saatavaansa.

79 a §. *Yrityssaneerausasioiden rekisteri.* Lakiin otettaisiin säännös yrityssaneerausasian tietojen merkitsemisestä yrityssaneerausasioista pidettävään rekisteriin. Rekisteriin merkityt tiedot olisivat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti yrityssaneerausmenettelystä turvattaisiin ensisijaisesti rekisterin kautta, kun taas kuuluttamisen merkitys vähenisi. Vastaavasti kuin konkurssin osalta rekisteriä koskeva säännös sijoitettaisiin lakiin ennen kuuluttamista ja ilmoituksia koskevia säännöksiä. Rekisteristä säädetään tarkemmin rekisterilaissa.

80 §. *Kuulutukset ja ilmoitukset.* Esityksessä ehdotetaan yleisperusteluissa mainituista syistä luovuttavaksi yrityssaneerausasioiden kuuluttamisesta nykyisessä laajuudessa. Yrityssaneerausmenettelyn alkamiseen ja menettelyn vaiheisiin liittyvät tiedot olisivat saatavissa yrityssaneerausasioissa pidettävästä rekisteristä yleisen tietoverkon kautta maksutta. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti yrityssaneerausmenettelystä turvattaisiin ensisijaisesti rekisterin kautta. Kuuluttaminen olisi kuitenkin konkurssimenettelyn tapaan poikkeuksellisissa tilanteissa edelleen mahdollista. Yrityssaneerauksen osalta tämä koskisi saneerausmenettelyn alkamista. Yrityssaneerausmenettelyn lakkaamisesta sekä yrityssaneerailain 22 §:ssä tarkoitettusta väliaikaisesta kiellosta ja 30 §:ssä tarkoitettua velallisen määräysvallan rajoituksesta ei enää missään tilanteissa julkaistaisi kuulutusta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, milloin kuulutus tulisi julkaista. Säännöksen sanamuoto muistuttaisi ehdotettua konkurssilain 22 luvun 2 §:n 1 momenttia. Kuulutus julkaistai-

siin yrityssaneerausmenettelyn alkamisesta silloin, kun se on tarpeen. Pääsääntönä kuitenkin olisi, että kuulutusta ei julkaista. Kuulutuksen julkaisemisesta huolehtiminen kuuluisi selvittäjälle, jolla on tuomioistuinta paremmat valmiudet arvioida kuulutuksen tarpeellisuutta. Selvittäjän tulisi huolehtia kuulutuksen julkaisemisesta, jos kuuluttaminen olisi tarpeen tuntemattomien velkojien määrän tai muun syyn vuoksi.

Kuulutus voitaisiin konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen tapaan julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen. Olennaista olisi harkita, millä keinolla kuulutus parhaiten tavoittaa velkojat. Kuulutus voitaisiin julkaista myös useampaa viestintäkanavaa käyttäen. Kuulutus tulisi julkaista mahdollisimman pian sen jälkeen, kun selvittäjä havaitsee kuuluttamisen tarpeelliseksi.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin siitä, milloin kuulutus olisi julkaistava ulkomailla. Kuulutamisesta huolehtisi selvittäjä. Ensinnäkin momentissa viitattaisiin nimenomaisesti asetukseen, jonka 28 artiklan 1 kohdassa veloitetaan selvittäjää pyytämään kuuluttamista muussa jäsenvaltiossa, jossa velallisella on toimipaikka. Selvittäjä voi asetuksen 28 artiklan 2 kohdan mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista myös muussa jäsenvaltiossa, jos hän katsoo sen olevan tarpeen. Toiseksi selvittäjä voisi harkintansa mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla myös muussa tapauksessa, jos kuuluttaminen on tarpeen. Kuuluttaminen voi olla tarpeen esimerkiksi silloin, jos velallinen on harjoittanut toimintaa tai hänellä oletetaan muusta syystä olevan velkojia jossain muussa valtiossa.

Pykälän 3 *momentti* koskisi kuulutuksen sisältöä. Kuulutuksesta tulisi ensinnäkin käydä ilmi saneeraushakemuksen vireilletulon päivämäärä, koska kyseinen ajankohta määrittää sen, mitkä velat kuuluvat menettelyn piiriin. Lisäksi kuulutuksesta tulisi ilmetä saneerausmenettelyn alkamisen päivämäärä ja kellonaika. Kuulutukselta edellytettäisiin määrämuotoisuutta vain silloin, kun se julkaistaan virallisessa lehdessä. Kuulutuksen sisällöstä näissä poikkeuksellisissa tilanteissa säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevassa asetuksessa säädetyt tiedot on tarkoitus säilyttää pääosin ennallaan.

Pykälän 4 *momentti* koskisi saneerausmenettelyyn liittyviä ilmoituksia ja rekisterimerkintöjä. Niistä säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus vastaisi asiallisesti yrityssaneerauslain 80 §:n voimassa olevaa asetuksenantovaltuutta.

91 §. Kuulutuksen toimittamatta jättäminen. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälässä säädetään ensinnäkin tuomioistuimen mahdollisuudesta päättää, että 80 §:ssä tarkoitettu kuulutus menettelyn alkamisesta jätetään toimittamatta, jos saneerausmenettelyn hakija tätä pyytää ja velallisen tunnetut velkojat siihen suostuvat. Esityksessä ehdotetaan, että yrityssaneerausmenettelyn alkamisesta ei pääsääntöisesti enää kuulutettaisi, minkä johdosta säännöstä kuuluttamisen toimittamatta jättämisestä ei enää tarvittaisi. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti turvattaisiin kuuluttamisen sijasta rekisterin kautta.

Lisäksi pykälässä säädetään kuulutuksen toimittamatta jättämisen oikeusvaikutuksista sellaiseen velkojaan nähden, jolle ei ole annettu tiedoksi päätöstä saneerausmenettelyn aloittamisesta. Tuntemattomia velkojia on edelleen tarvetta suojata niissä tilanteissa, joissa heidän ei voida olettaa saavan tietoa rekisterin kautta. Nämä tilanteet liittyvät nopeaan saneerausohjelman vahvistamiseen, minkä vuoksi asiasta otettaisiin säännös 92 §:ään.

92 §. Nopea saneerausohjelman vahvistaminen. Pykälään lisättäisiin uusi 4 *momentti*, jossa säädettäisiin tuntemattoman velkojan asemasta nopeassa saneerausohjelman vahvistamismenettelyssä. Kun saneerausohjelma vahvistetaan nopeassa menettelyssä, tuntemattoman velko-

jan ei voida aina olettaa saavan tietoa saneerausmenettelyn aloittamisesta riittävän ajoissa, jotta velkoja pystyisi valvomaan oikeuksiaan. Nopeassa menettelyssä on mahdollista aloittaa saneerausmenettely ja vahvistaa saneerausohjelma jopa samana päivänä.

Kysymyksessä on tuntemattoman velkojan suoja koskeva säännös, joka vastaisi pitkälti voimassa olevaa 91 §:n 2 momenttia. Kuulutuksen toimittamatta jättämisen sijasta suojan aktualisoituminen riippuisi siitä, onko velkojaa kuultu menettelyssä. Käytännössä niin sanotuissa Nopsa-mallin mukaisissa saneerauksissa ei ole nykyisin toimitettu kuulutusta, jolloin voimassa oleva 91 §:n 2 momentti on sovelnut.

Momentin mukaan velkoja voisi yrityssaneerailain säännösten estämättä vaatia suoritusta saatavastaan ja käyttää oikeuksiaan velkojana, jos velkojalle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi nopeassa saneerausohjelman vahvistamismenettelyssä. Kuulemisvelvoitteen täyttämiseksi riittäisi, että velallinen on varannut velkojalle tilaisuuden lausua ohjelmaehdotuksesta. Ei siis edellytetä, että tuomioistuimen pitäisi varata velkojalle tilaisuus lausuman antamiseen. Säännöksellä ei siten suojattaisi velkojaa, jolle velallinen on varannut tilaisuuden lausua ohjelmaehdotuksesta, mutta joka ei ole toimittanut lausumaa. Ehdotusta vastustaneiden velkojen suoja puolestaan määräytyy pykälän 3 momentin nojalla.

Edellä mainittu suoja ei kuitenkaan koskisi velkojaa, jonka täytyy olettaa muuten saaneen tiedon menettelyn aloittamisesta. Tällöin sovellettaisiin 47 §:n 2 momentin säännöstä tuntemattomien saneerausvelkojen asemasta. Voimassa olevaa lainsäädäntöä ei ole tältä osin tarkoitus muuttaa.

Asetuksen 55 artiklan 6 kohdan mukaan saatavat on ilmoitettava menettelyn aloitusvaltion lainsäädännössä vahvistetussa määräajassa. Jos kyseessä on ulkomainen velkoja, määräajan on oltava vähintään 30 päivää siitä, kun tieto maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta julkaistiin menettelyn aloitusvaltion maksukyvyttömyysrekisterissä.

Säännös on otettava huomioon käytettäessä nopeaa saneerausohjelman vahvistamismenettelyä. Asetuksesta johtunee, ettei tuntemattomaan ulkomaiseen velkojaan voida soveltaa yrityssaneerailain 47 §:n 2 momenttia, jollei hänellä ole ollut artiklassa tarkoitettua määräaika käytettävänä saatavien ilmoittamiseen.

96 §. Muutoksenhaku. Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi muutoksenhakua koskeva säännös sellaisen harvinaisen tilanteen varalle, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu Suomessa ja myöhemmin koordinaattorille tehty pyyntö menettelyyn osallistumisesta on hylätty. Vastaava säännös ehdotetaan otettavaksi konkurssilain 23 luvun 3 §:ään ja sitä on tarkemmin selostettu 1. lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

100 a §. Yrityssaneerausrekisteri. Voimassa olevan säännöksen mukaan saneerausmenettelyä koskevista asioista pidettävästä rekisteristä säädetään erikseen. Esityksessä ehdotetaan, että rekisteriä koskeva säännös otettaisiin lain 79 a §:ään ennen kuulutuksia ja ilmoituksia koskevaa säännöstä. Tämän johdosta nyt kysymyksessä oleva pykälä olisi kumottava.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaan alkaa. Asetuksen 84 artiklan mukaan asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen. Nykyistä asetusta sovelletaan edelleen niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka kuuluvat kyseisen asetuksen soveltamisalaan ja jotka on aloitettu ennen 26 päivää kesäkuuta 2017. Tämän johdosta 1 §:n 3

momenttia ja 66 b §:ää, joihin sisältyy viittaus asetukseen, ei sovellettaisi niihin saneerausmenettelyihin, jotka ovat alkaneet ennen lain voimaantuloa.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriä koskevien muutosten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Tämä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien. Vastaavasti kuin konkurssissa myös kuuluttamiseen liittyvät säännökset (80 §, 92 §:n 4 momentti ja 91 §:n kumoaminen) tulisivat voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Tämän johdosta lain 79 a §:n ja 92 §:n 4 momentin voimaantuloajankohdaksi säädettäisiin 26 päivä kesäkuuta 2018 ja lain 62 §:n 2 momenttia, 63 a §:n 2 momenttia ja 80 §:ää, sekä lailla kumottuja 91 ja 100 a §:ää sovellettaisiin 25 päivään kesäkuuta 2018 asti sellaisina kuin ne olivat lain voimaan tullessa.

1.3 Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä

1 §. *Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti. Momenttiin otettaisiin säännös siitä, milloin velkajärjestelylain sijasta sovelletaan asetusta. Vastaava säännös sisältyy myös konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttiin ja ehdotetaan lisättäväksi yrityssaneerailain 1 §:n 3 momenttiin.

2 §. *Soveltamisala.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin edellytys siitä, että velkajärjestely tai takaus- ja vakuusvastuun järjestely voitaisiin myöntää vain henkilölle, jolla on kotipaikka Suomessa. Sen sijasta edellytettäisiin, että henkilöllä on pääintressien keskus Suomessa. Pääintressien keskuksen sijainti määräytyy asetuksen 3 artiklan mukaan, koska myös velkajärjestely kuuluu uudelleenlaaditun asetuksen soveltamisalaan. Pykälän 1 momentti koskisi siten tuomioistuimen kansainvälistä toimivaltaa. Tuomioistuimen alueellisesta toimivallasta säädetään puolestaan 8 luvussa.

Jos velallisella on kotipaikka Suomessa, myös hänen pääintressien keskuksensa sijaitsee yleensä Suomessa. Asetuksen 3 artiklan mukaan yksityishenkilön pääintressien keskuksen oletetaan olevan henkilön vakainainen asuinpaikka, jollei muuta näytetä. Olettama ei kuitenkaan sovellu, jos henkilö on muuttanut vakituisesti asumaan Suomeen velkajärjestelyhakemuksen tekemistä edeltäneiden kuuden kuukauden aikana. Tällöinkin pääintressien keskus voi sijaita Suomessa, jos kyseisen tapauksen olosuhteiden perusteella kokonaisharkinta tähän johtaa.

Poikkeuksellisissa tilanteissa on myös mahdollista, että henkilön pääintressien keskus on Suomessa, vaikka hänellä ei ole kotipaikkaa eikä vakainaista asuinpaikkaa Suomessa. Tällöin henkilöllä tulee olla Suomeen muita, esimerkiksi omaisuuteen ja velkoihin liittyviä yhteyksiä, joiden nojalla voidaan katsoa Suomen olevan se valtio, jossa henkilön pääintressien keskus sijaitsee.

Velkajärjestely voidaan myöntää tietyin edellytyksin myös yksityiselle elinkeinon- tai ammatinharjoittajalle. Edellytyksistä säädetään velkajärjestelylain 7 luvussa. Asetuksen 3 artiklan mukaan yksityisen elinkeinon- tai ammatinharjoittajan pääintressien keskuksen oletetaan olevan kyseisen henkilön pääasiallinen toimipaikka, jollei muuta näytetä. Olettama soveltuu kuitenkin vain, jos pääasiallista toimipaikkaa ei ole siirretty Suomeen velkajärjestelyhakemuksen tekemistä edeltäneiden kolmen kuukauden aikana. Vaikka näin olisi tapahtunut, kyseisen tapauksen olosuhteiden perusteella voidaan päätyä siihen, että pääintressien keskus sijaitsee Suomessa.

Myös olettava pääintressien keskuksen sijaitsemisesta elinkeinon- tai ammatinharjoittajan pääasiallisen toimipaikan jäsenvaltiossa voidaan kumota, jos kyseisen tapauksen olosuhteiden perusteella kokonaisharkinta johtaa siihen, että henkilön pääintressien keskuksen on katsottava sijaitsevan muussa jäsenvaltiossa.

54 §. Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta. Pykälään lisättäisiin uusi *6 momentti*, jossa säädettäisiin 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrää koskevan ilmoituksen kielestä. Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan ilmoituksesta käänös menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyväksyisi ilmoitukset myös englannin kielellä. Ehdotetun 6 momentin mukaan jos velkoja ei ole toimittanut ilmoitusta velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrästä suomen, ruotsin tai englannin kielellä, velkojaa olisi pyydettävä toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käänös jollekin näistä kielistä.

87 §. Velkajärjestelyrekisteri. Pykälästä poistettaisiin aineelliset säännökset velkajärjestelyrekisteristä. Pykälään otettaisiin informatiivinen säännös siitä, että velkajärjestelyrekisteristä säädetään velkajärjestelyrekisteristä annetussa laissa.

88 §. Asetuksenantovaltuus. Velkajärjestelyrekisteristä ehdotetaan säädettäväksi lailla, minkä vuoksi pykälästä poistettaisiin rekisteriä koskeva asetuksenantovaltuus. Samalla velkajärjestelyasetuksen rekisteriä koskevat 7–10 § kumoutuisivat.

Asetuksenantovaltuuden on oltava riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen. Voimassa olevan pykälän mukainen maininta täytäntöönpanoa koskevien tarkempien säännösten antamisesta asetuksella ei täytä tätä vaatimusta. Sen vuoksi pykälässä lueteltaisiin ne asiat, joista annetaan tarkempia säännöksiä asetuksella ja joiden osalta muualla laissa ei ole erillistä asetuksenantovaltuutta. Asetuksenantovaltuus koskisi seikkoja, joista säädetään velkajärjestelyasetuksen 4-6 §:ssä. Velkajärjestelyasetuksen 1-3 ja 3 a §:n osalta asetuksenantovaltuus sisältyy lain 51 §:n 2 momenttiin, 6 a §:n osalta 31 §:n 4 momenttiin ja 6 b §:n osalta 28 a §:ään.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaan alkaa. Asetuksen 84 artiklan mukaan asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen. Yksityishenkilön velkajärjestely ei kuulu nykyisen asetuksen soveltamisalaan, minkä vuoksi 1 §:n 4 momentin ajallisen soveltamisen täsmentäminen on tarpeen.

Velkajärjestelyrekisteriä koskevien muutosten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Tämä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien. Sen vuoksi rekistereihin liittyvät 87 ja 88 § tulisivat voimaan vasta 26 päivänä kesäkuuta 2018.

Lailla kumottaisiin velkajärjestelyasetuksen velkajärjestelyrekisteriä koskevat 7–10 § edellä mainitusta päivästä lukien. Nämä säännökset koskevat velkajärjestelyrekisteriä, jota koskeva asetuksenantovaltuus poistettaisiin 88 §:stä.

1.4 Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä

3 §. *Tiedot konkurssihakemuksesta.* Pykälään lisättäisiin uusi *2 momentti*, jonka mukaan Oikeusrekisterikeskuksen tulisi merkitä rekisteriin velallisen syntymäaika ja –paikka. Momenttia sovellettaisiin vain silloin, kun velallinen on luonnollinen henkilö. Asetuksen 24 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaan velallisen syntymäaika ja –paikka on merkittävä rekisteriin, jos velallisen osoite on salainen eikä siten ilmene rekisteristä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ei näkyisi yleisessä tietoverkossa, joten on perusteltua, että syntymäaika ja –paikka ilmenisivät kaikkien luonnollisten henkilöiden osalta. Oikeusrekisterikeskus hakisi tiedot väestötietojärjestelmästä automaattisesti, joten tuomioistuimen ei tarvitsisi merkitä tietoa rekisteriin eikä myöskään hakijavelkojalta edellytettäisi syntymäpaikan selvittämistä.

4 §. *Muut konkurssiasioista merkittävät tiedot.* Pykälän *1 momentissa* luetellaan tiedot, jotka tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin konkurssiasian käsittelystä. Momenttiin lisättäisiin jäljempänä selostettavat tiedot, jolloin kohtien numerointi muuttuu.

Ensinnäkin momentin *2 kohdassa* edellytettäisiin, että tuomioistuin merkitsisi rekisteriin tiedon siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan eli onko kysymys päämenettelystä, sekundäärimenettelystä vai alueellisesta menettelystä. Asetuksen 24 artiklan 2 kohdan d alakohdassa edellytetään, että tämän tiedon tulee ilmetä rekisteristä.

Toiseksi momentin *8 kohdan* mukaan tuomioistuin merkitsisi rekisteriin tiedon tuomioistuimesta, jossa konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määräajat. Tiedon ilmenemistä rekisteristä edellytetään asetuksen 24 artiklan 2 kohdan j alakohdassa.

Pykälän *2 momentin* mukaan Oikeusrekisterikeskuksen olisi merkittävä rekisteriin tieto siitä, milloin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä rekisteriin. Rekisteristä tulisi ilmetä sekä päivämäärä että kellonaika siitä, milloin konkurssiin asettamista koskevat tiedot näkyvät rekisteristä. Tarkoituksena on, että tieto kirjautuisi rekisteriin automaattisesti. Tiedon tulisi ilmetä rekisteristä sen vuoksi, että vilpittömän mielen suojaa koskevat konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset ehdotetaan liitettäväksi kuuluttamisen sijasta rekisterimerkinnän tekemiseen.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin tiedoista, jotka Oikeusrekisterikeskuksen olisi merkittävä rekisteriin pesänhoitajan ilmoituksen perusteella. Tuomioistuin ei enää merkitsisi rekisteriin valvontapäivää ja valvontakirjelmät vastaanottavan pesänhoitajan nimeä ja yhteystietoja, vaan tehtävä kuuluisi Oikeusrekisterikeskukselle (momentin *1 ja 2 kohta*). Rekisteriin lisättäisiin uutena tietona ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka (momentin *3 kohta*). Velkojainkokousta koskevia tietoja ei enää pääsääntöisesti kuulutettaisi, vaan tuntemattomien velkojien oletettaisiin löytävän tiedon virallisen lehden sijaan rekisteristä. Kuten nykyisinkin, Oikeusrekisterikeskus merkitsisi rekisteriin pesänhoitajan ilmoituksen perusteella tiedon lopputilityksen hyväksymisestä ja siitä, onko velallisella konkurssin päättyessä omaisuutta, jos velallinen on oikeushenkilö (momentin *4 ja 5 kohta*).

Pykälän *4 momenttiin* otettaisiin säännös siitä, että tieto ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen ajasta ja paikasta tulisi merkitä rekisteriin viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Määräaika olisi sama kuin voimassa olevan konkurssilain 15 luvun 8 §:n määräaika kutsun kuuluttamiselle. Pesänhoitajan tulisi huolehtia siitä, että hän toimittaa tiedon Oikeusrekisterikeskukselle riittävän ajoissa.

Pykälän 5 momentissa mahdollistettaisiin 2 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittaminen Oikeusrekisterikeskukselle sähköisesti siten, että tiedot siirtyisivät rekisteriin konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä. Tällä hetkellä konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä (Kosti), mutta eivät konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmään (Kosti), mutta eivät konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä rekisteriin. Säännös on tarpeen järjestelmien tulevaa kehittämistä varten. Tiedonkulku sähköisesti molempiin suuntiin vähentäisi manuaalisesti tehtävän työn määrää ja riskejä virheellisistä kirjauksista. Pesähoitajan tulisi kuitenkin ilmoittaa tiedot Oikeusrekisterikeskukselle manuaalisesti siihen asti, kunnes sähköinen tiedonsiirto konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä Oikeusrekisterikeskukselle on teknisesti mahdollista.

5 §. *Tiedot yrityssaneerausasiaa koskevasta hakemuksesta.* Vastaavasti kuin edellä 3 §:ssä konkurssi- ja yrityssaneerausasiassa luonnollisen henkilön syntymäaika ja – paikka merkittäisiin velallisen tunnistetietoihin. Oikeusrekisterikeskus hakisi tiedon väestötietojärjestelmästä. Asiasta otettaisiin säännös pykälän 2 momenttiin.

6 §. *Muut yrityssaneerausasioista merkittävät tiedot.* Vastaavasti kuin edellä konkurssi- ja yrityssaneerausasiassa tuomioistuimen merkittävien tietojen rekisteriin tiedon siirtäminen, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan eli onko kysymys päämenettelystä, sekundäärimenettelystä vai alueellisesta menettelystä. Tästä säädetäisiin 1 momentin 3 kohdassa, jolloin jäljempänä olevien kohtien numerointi muuttuu. Velvoite perustuu asetuksen 24 artiklan 2 kohdan d alakohtaan.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin kaksi uutta kohtaa. Ensimmäinen tuomioistuimen merkittävien tietojen rekisteriin määräpäivän, johon mennessä velallisen taloudellista tilaa koskeva selvitys on annettava tiedoksi asiaan osallisille. Tuomioistuimen asettaa tämän niin sanotun taloudellisen perusselvityksen määräpäivän päättäessään saneerausmenettelyn aloittamisesta. Taloudellisen perusselvityksen määräpäivän merkitsemisestä säädetäisiin 2 momentin 3 kohdassa, jolloin jäljempänä olevien kohtien numerointi muuttuu.

Toiseksi tuomioistuimen merkittävien tietojen rekisteriin tiedon tuomioistuimesta, jossa yrityssaneerausmenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määrittäminen. Tästä säädetäisiin 2 momentin 10 kohdassa. Velvoite perustuu asetuksen 24 artiklan 2 kohdan j alakohtaan.

Pykälän 3 momentti säilyisi muuttamattomana. Pykälään otettaisiin uusi 4 momentti, jossa säädetäisiin loppuselonteon päivämäärän merkitsemisestä rekisteriin. Loppuselontekoa koskeva maininta poistettaisiin 1 momentista. Oikeusrekisterikeskus merkitsisi tiedon loppuselonteon päivämäärästä rekisteriin valvojan, tai jos valvojaa ei ole määrätty, velallisen ilmoituksen perusteella.

Säännöksessä mahdollistettaisiin tiedon merkitseminen rekisteriin konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmän (Kosti) välityksellä. Tällä hetkellä loppuselontekoa ei merkitä asianhallintajärjestelmään. Järjestelmää on tarkoitus kehittää siten, että loppuselonteko ilmenee järjestelmästä. Samoin tarkoitus on, että jatkossa tieto loppuselonteon antamispäivästä siirtyisi suoraan asianhallintajärjestelmästä rekisteriin. Järjestelmien teknistä kehittämistä on tarkemmin selostettu edellä 4 §:n 5 momentin perusteluissa. Tieto olisi merkittävä rekisteriin manuaalisesti siihen asti, kunnes sähköinen tiedonsiirto on teknisesti mahdollista.

7 §. *Tietojen poistaminen rekisteristä.* Pykälän 3 momentin 3 kohtaa muutettaisiin siten, että loppuselonteon poistamisen määräaika laskettaisiin loppuselonteon päivämäärän merkitsemi-

sestä rekisteriin. Muutos johtuu yrityssaneerauslain 62 §:n 2 momentin muutosehdotuksesta, jonka mukaan loppuselontekoa ei enää toimitettaisi tuomioistuimelle.

Pykälän 4 momentista poistettaisiin vastaavasti maininta loppuselonteon antamisesta tuomioistuimelle.

9 §. Tietojen julkisuus ja luovuttaminen. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin vastaamaan asetuksen 24—25 artiklassa edellytettyä periaatetta, jonka mukaan rekisteriin merkityt tiedot ovat saatavilla yleisen tietoverkon kautta. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ei kuitenkaan näkyisi yleisessä tietoverkossa, vaikka se rekisteriin merkitäänkin.

Momentissa säädettäisiin selvyuden vuoksi myös siitä, mitkä tiedot ovat saatavissa asetuksen 25 artiklassa tarkoitetun maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisen kautta. Tällaisia tietoja olisivat kaikki ne tiedot, jotka ovat rekisteristä saatavissa yleisen tietoverkon kautta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tietojen massaluovutuksesta, joka edellyttäisi nykyiseen tapaan hyväksyttävää käyttötarkoitusta.

Pykälän voimassa oleva 2 momentti siirtyisi muuttamattomana 3 momentiksi.

10 §. Maksut. Pykälän 1 momentin mukaan rekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta olisi maksutonta. Asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että asetuksessa mainittujen tietojen on oltava saatavilla maksutta. Yleisperusteluissa mainituista syistä maksua ei perittäisi minkään rekisteriin merkityn tiedon luovuttamisesta yleisen tietoverkon kautta. Myöskään viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten toimitettavista tiedoista ei perittäisi maksua. Viranomaiselle luovutettavan tiedon osalta voimassa olevaa säännöstä ei ehdoteta muutettavaksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maksuista silloin, kun tiedot luovutetaan rekisteristä teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena. Kuten nykyisinkin, massaluovutuksena välitettävistä tiedoista perittäisiin valtiolle maksuja valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

Voimaantulo. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Voimaantuloapäivä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien.

1.5 Laki velkajärjestelyrekisteristä

1 §. Rekisterin tarkoitus ja ylläpito. Oikeusrekisterikeskus pitäisi yllä velkajärjestelyrekisteriä, kuten nykyisin. Rekisterin tarkoituksena olisi varmistaa ajantasaisen tiedon saatavuus velkajärjestelyasioista tuomioistuin- ja viranomaistoimintaa, velkojien edunvalvontaa, sivullisten etujen ja oikeuksien turvaamista sekä tilasto- ja tutkimustoimintaa varten. Nykyisin velkajärjestelyrekisterin käyttötarkoituksesta säädetään velkajärjestelyasetuksen 7 §:ssä. Luottotietolain (527/2007) ja velkajärjestelylain keskinäisestä suhteesta seuraa, ettei pykälässä ole tarpeen enää säätää maksuohjelman turvaamista ja velallisen myöhemmän velkaantumisen estämistä rekisterin käyttötarkoitukseksi. Ehdotetussa pykälässä rekisterin käyttötarkoitus on kirjoitettu nykyistä yleisempään muotoon, joka pitkälti vastaa konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin käyttötarkoitusta.

2 §. Tietojen merkitseminen. Kuten nykyisinkin, tuomioistuimen tehtävä olisi merkitä tiedot rekisteriin.

3 §. Tiedot hakemuksesta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitä tietoja tuomioistuimen on merkittävä velkajärjestelyhakemuksesta rekisteriin. Momentin 1–3 kohtien tiedot vastaisivat asiallisesti voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 8 §:n 1 momentin 1–3 kohtaa. Lisäksi momentin 4 kohdan mukaan rekisteriin tulisi merkitä tieto siitä, koskeeko velkajärjestelyhakemus velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä. Tieto on rekisterin julkisuuden kannalta olennainen, sillä vain niissä tapauksissa, joissa kysymys on velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitetuista tilanteista, tiedot velkajärjestelystä näkyisivät yleisessä tietoverkossa. Tietojen julkisuudesta ja luovuttamisesta säädetään 7 §:ssä.

Pykälän 2 momentin mukaan Oikeusrekisterikeskuksen tulisi merkitä rekisteriin henkilön syntymäaika ja –paikka. Tämä johtuu siitä, että asetuksen 24 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaan nämä tiedot on mainittava, jos velallisen osoite on salainen eikä siten ilmene rekisteristä. Syntymäaika ja –paikka ilmenisivät kaikkien luonnollisten henkilöiden osalta. Oikeusrekisterikeskus hakisi tiedon väestötietojärjestelmästä.

Pykälän 3 momentin mukaan rekisteriin merkittäisiin velallisen yritys- ja yhteisötunnus, jos velkajärjestelyhakemus koskee velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä. Velallisen identifiointimahdollisuus Y-tunnuksen perusteella on oleellista silloin, kun hakemus koskee velallisen yksityistalouden velkojen lisäksi elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä.

4 §. Tiedot asian käsittelystä. Pykälän 1 momenttiin sisältyisi 7-kohtainen luettelo tiedoista, jotka tuomioistuimen tulisi merkitä rekisteriin velkajärjestelyasian käsittelystä. Momentin 1 kohdan mukaan rekisteriin merkittäisiin ennen velkajärjestelyn aloittamista määrätty väliaikainen kieltä ja sen lakkaaminen. Vastaava tieto merkitään myös yrityssaneerauksen osalta. Tieto on velkojien kannalta tärkeä.

Momentin 2–7 kohdassa säädettäisiin niistä velkajärjestelyasian käsittelyä koskevista tiedoista, jotka tulisi merkitä rekisteriin. Vastaavat tiedot merkitään rekisteriin jo nykyisin velkajärjestelyasetuksen 8 §:n 4 kohdan nojalla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tiedoista, jotka tuomioistuimen tulisi merkitä rekisteriin velkajärjestelyn aloittamisen jälkeen. Momentin 1 kohdan mukaan rekisteriin tulisi nykyiseen tapaan merkitä selvittäjän nimi ja yhteystiedot silloin, kun asiassa määrätään selvittäjä. Momentin 2–4 kohta koskee velkajärjestelyn määräpäiviä, joiden on velkojien tiedonsaannin varmistamiseksi perusteltua ilmetä rekisteristä.

Momentin 5 kohdan mukaan rekisteriin merkittäisiin tieto tuomioistuimesta, jossa velkajärjestelyn aloittamiseen voidaan hakea muutosta. Velvoite merkitä kyseinen tieto rekisteriin perustuu asetuksen 24 artiklan 2 kohdan j alakohtaan.

Tuomioistuimen päätökseen, jolla velkajärjestelyhakemus hylätään, saa hakea muutosta. Velkajärjestelylain 54 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, jolla velkajärjestely on aloitettu, ei saa hakea muutosta. Velkajärjestelyn aloittaminen voidaan kuitenkin riitauttaa siinä vaiheessa, kun tuomioistuin on vahvistanut maksuohjelman. Ulkomaisen velkojan oikeuksien toteutumisen kannalta on edullisempää, että muutoksenhakumahdollisuus sijoittuu ajallisesti vasta myöhempään ajankohtaan. Näin ollen ulkomaisen velkojan asetuksen 5 ja 24 artiklassa tarkoitettujen oikeuksien voidaan katsoa toteutuvan velkajärjestelyssä, kun velkajärjestelyrekisteriin otetaan esityksessä ehdotetut tiedot.

Pykälän 3 momentti koski tietoja, jotka ilmenevät rekisteristä vakiotietoina, jolloin tuomioistuimen ei tarvitse merkitä niitä erikseen jokaisen velkajärjestelyasian osalta. Tällaisia tietoja olisivat se, että tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta perustuu asetuksen 3 artiklan 1 kohtaan (pääintressien keskuksessa aloitettu päämenettely) sekä tieto 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettun muutoksenhaun määräaikaisten laskentaperusteista. Asetuksen 24 artiklan 2 kohdan d ja j kohdassa edellytetään, että kyseiset tiedot ilmenevät rekisteristä.

Pykälän 4 momenttiin otettaisiin voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 8 §:n 2 momenttia vastaava säännös siitä, mikä tuomioistuin tekee merkinnän, jos maksuohjelma raukeaa velkajärjestelylain 47 §:n nojalla.

5 §. Tietojen poistaminen rekisteristä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, milloin rekisteröityä ja velkajärjestelyä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä. Säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 9 §:n 1 momenttia. Momentin 2 kohtaa muutettaisiin kuitenkin siten, että tiedot olisi poistettava rekisteristä heti sen jälkeen, kun velkajärjestelyasian käsittely on muun kuin hakemuksen hylkäämisen vuoksi päättynyt tuomioistuimessa. Kuuden kuukauden aika tietojen poistamiselle ei ole tarpeen sähköisessä rekisterissä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin määräaikaisten laskemisesta. Vastaava säännös on konkurssin ja yrityssaneerauksen osalta rekisterilain 7 §:n 4 momentissa.

Pykälän 3 momenttiin otettaisiin informatiivinen säännös siitä, että virheen oikaisuun sovelletaan henkilötietolain (523/1999) 29 §:ää. Vastaava säännös on voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 9 §:n 2 momentissa.

6 §. Tietojen merkitsemisen kiireellisyys. Kaikki merkinnät rekisteriin olisi tehtävä viivytyksettä. Erityisen kiireellistä olisi merkintöjen tekeminen velkajärjestelyn aloittamisesta sekä väliaikaisen kiellon määrittämisestä ja sen lakkaamisesta. Niiden osalta merkinnät olisi tehtävä samana päivänä, jona päätös on tehty.

7 §. Rekisteristä poistetut tiedot. Pykälän 1 momentin mukaan Oikeusrekisterikeskuksen olisi arkistoitava rekisteristä poistetut tiedot kymmenen vuoden ajaksi. Nykyisin poistettujen tietojen arkistoinnille ei ole säädetty määräaika. Tietojen säilyttämiselle ikuisesti ei ole käytännössä tarvetta, eikä se ole henkilötietojen suojan kannalta perusteltua. Toisaalta kymmenen vuoden määräaika on perusteltu sen vuoksi, että aikaisempi velkajärjestely muodostaa esteen uudelle velkajärjestelylle. On perusteltua, että tieto aikaisemmasta velkajärjestelystä on saatavissa kymmenen vuoden ajan sen jälkeen, kun tiedot on poistettu rekisteristä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta poistettujen tietojen arkistosta. Kuten nykyisinkin tietoja saisi antaa tuomioistuimelle velkajärjestelyn myöntämisen edellytysten selvittämiseksi. Kysymykseen voi useimmiten tulla tilanne, jossa tuomioistuin pyytää tietoa sen tarkistamiseksi, onko velalliselle aiemmin myönnetty velkajärjestely. Tietoja ei säännöksen nojalla voitaisi luovuttaa muulle viranomaiselle eikä muuta tarkoitusta varten, vaan tiedot olisi pidettävä salassa.

8 §. Tietojen julkisuus ja luovuttaminen. Pykälän 1 momentin mukaan velkajärjestelyrekisteriin merkityt tiedot olisivat julkisia, kuten nykyisinkin. Jokaisella olisi oikeus saada tietoja ja otteita rekisteristä. Tietoja ja otteita tulisi pyytää Oikeusrekisterikeskukselta, joka toimisi nykyiseen tapaan rekisterinpitäjänä. Momentissa tarkoitettua julkisuutta edellytetään myös asetuksen 24 ja 27 artiklassa. Momentin nojalla luovutettaisiin tietoja pyytäjän yksilöimästä henkilöstä, kun taas tietojen massaluovutuksesta esimerkiksi tietyltä ajanjaksolta säädettäisiin pykälän 3 momentissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tietojen saatavuudesta silloin, kun velkajärjestely koskee velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä. Näissä tilanteissa rekisteriin merkityt tiedot olisivat saatavissa yleisen tietoverkon kautta. Henkilötunnus ei kuitenkaan näkyisi yleisessä tietoverkossa henkilötietojen suojaan liittyvistä syistä.

Asetuksen 24 ja 27 artiklassa edellytetään, että momentissa tarkoitetuissa tilanteissa velkajärjestelyä koskevat 24 artiklan 2 momentissa mainitut tiedot ovat saatavilla yleisessä tietoverkossa. Velalliselle ei aiheudu haittaa siitä, että muutkin kuin pakolliset menettelyä koskevat tiedot ovat yleisessä tietoverkossa saatavilla. Velkojen tiedonsaannin kannalta on perusteltua, että kaikki rekisteriin merkittävät velkajärjestelyä koskevat tiedot ovat saatavilla samasta paikasta, jolloin niitä ei tarvitse erikseen kysyä rekisterinpitäjältä tai muista lähteistä. Selvyyden vuoksi momentissa säädettäisiin myös siitä, että yleisen tietoverkon kautta saatavilla olevat tiedot asetettaisiin saataville Euroopan oikeusportaalin kautta asetuksen 25 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena. Momentissa säädettäisiin tyhjentävästi siitä, milloin massaluovutukseen voidaan antaa lupa. Momentti vastaisi sisällöllisesti voimassa olevaa velkajärjestelyasetuksen 10 §:ää.

9 §. Maksut. Pykälän 1 momentin mukaan rekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta olisi maksutonta, samoin otteet velkajärjestelyrekisteristä. Asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että asetuksen 24 artiklan 2 momentissa mainittujen tietojen on oltava saatavilla maksutta. Yleisperusteluissa mainituista syistä maksua ei perittäisi minkään rekisteriin merkityn tiedon luovuttamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maksuista silloin, kun tiedot luovutetaan rekisteristä teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena. Kuten nykyisinkin, massaluovutuksena välitettävistä tiedoista perittäisiin valtiolle maksuja valtion maksuperustelain mukaisesti.

10 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Pykälässä säädettäisiin selvyyden vuoksi velkajärjestelyrekisteristä annetun lain suhteesta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin (621/1999) ja henkilötietolakiin. Viimeksi mainitut ovat yleislakeja, joita sovelletaan, jollei velkajärjestelyrekisteristä annetussa laissa toisin säädetä.

11 §. Voimaantulo. Pykälään sisältyisi tavanomainen voimaantulosäännös. Lain on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Asetuksen 92 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan asetuksen 24 artiklan 1 kohtaa, joka velvoittaa jäsenvaltiot perustamaan alueelleen maksukyvyttömyysrekisterit, sovelletaan kyseisestä päivästä lukien.

Lakiin otettaisiin siirtymäsäännös, joka koskee ennen lain voimaan tuloa rekisteristä poistettujen tietojen arkistointivelvoitetta. Tällaiset tiedot voitaisiin poistaa arkistosta kymmenen vuoden kuluttua lain voimaantulosta. On perusteltua poistaa kaikki vanhat tiedot kerralla. Kymmenen vuoden määräaika olisi sama kuin 7 §:n 1 momentissa.

1.6 Laki toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä

1 §. Pykälässä säädetään tilanteista, joissa toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjä pyytää, että Suomessa julkaistaan kuulutus menettelyn aloittamisesta. Kuulutuksen julkaisemisesta huolehtii Oikeusrekisterikeskus, jonka on lisäksi huolehdittava, että kuulutuksesta käyvät ilmi riittävät tiedot tuomioistuimesta, velallisesta ja selvittäjästä. Viittausta asetukseen muutettaisiin siten, että säännöksessä viitataan uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen 28 artiklan 1 kohtaan.

Voimaantulo. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan mukaan alkaa.

1.7 Laki Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta

1 §. Lain 2 §:n mukaan tuomioistuin suorittaa Suomessa pohjoismaisen konkurssikonvention 2 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen konkurssihallinnolle kuuluvien tehtävien. Näitä tehtäviä ovat konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen julkaiseminen toisessa sopimusvaltiossa, jossa sijaitsee konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta, sekä huolehtiminen konkurssia koskevien rekisterimerkintöjen tekemisestä vieraassa valtiossa kyseisen valtion lain mukaan. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, jolloin tehtävät kuuluisivat pesänhoitajalle.

Kuuluttamisesta huolehtiminen sopii pesänhoitajan tehtäviin tuomioistuinta paremmin sen vuoksi, ettei tuomioistuimella ole konkurssiin asettamis päätöstä tehdessään yleensä tietoa siitä, missä valtioissa velallisella on omaisuutta. Ehdotetun konkurssilain 22 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuin ei enää antaisi pesänhoitajalle määräystä kuuluttamisesta ulkomailla. Ehdotetun säännöksen mukaan pesänhoitajan tulisi pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla muun muassa silloin, kun Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta niin johtuu. Säännös kattaisi myös pohjoismaisen konkurssikonvention 2 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen tilanteiden. Pohjoismaisen konkurssikonvention nojalla pesänhoitajan tehtäviin kuuluisi myös asianmukaisten rekisteri-ilmoitusten tekeminen.

2 §. Pykälään sisältyisi tavanomainen voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018.

2 Tarkemmat säännökset

Esityksen liitteenä on kolme asetusluonnosta. Koska konkurssilakiin ja yrityssaneerauslakiin ehdotetaan tehtäväksi edellä selostetut kuuluttamiset ja rekisterimerkintöjä koskevat muutokset, tulisi myös yrityksen saneeruksesta annetun asetuksen (55/1993, jäljempänä yrityssaneerausasetus) ja konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen (502/2004) kuuluttamista koskevia säännöksiä muuttaa sekä kumota kuulutusrekisteristä annetusta valtioneuvoston asetuksesta (1098/2003) konkurssia ja yrityssaneerausta koskevat säännökset.

Lisäksi yrityssaneerausasetuksen 3 a §:ää muutettaisiin siten, ettei tuomioistuimella olisi enää kaikissa tilanteissa velvollisuutta ilmoittaa saneeraushakemuksesta sille tuomioistuimelle, joka on toimivaltainen velallisen konkurssia koskevassa asiassa. Ilmoitukset ovat turhia tilanteissa, jossa konkurssihakemusta ei ole vireillä. Tuomioistuimen on aina konkurssiasian vireille tulon

yhteydessä tarkistettava rekisteristä, onko yrityssaneerausasia vireillä. Tiedonvaihdon varmistamiseksi ilmoitus olisi tehtävä edelleen tilanteessa, jossa konkurssihakemus on vireillä yrityssaneeraushakemuksen tullessa vireille.

Asetusten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018.

3 Voimaantulo

Lait konkurssilain muuttamisesta, yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta, yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta ja toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta ehdotetaan tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017. Muut lait ehdotetaan tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Eri voimaantuloajankohdat johtuvat asetuksen 92 artiklan voimaantulosäännöksestä. Esityksen 1.—3. ja 5. lakiehdotukseen sisältyy siirtymäsäännös.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

konkurssilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan konkurssilain (120/2004) 1 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 luvun 2 § ja 6 §:n 1 momentti, 7 luvun 1 §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 momentti, 12 luvun 5 §:n 2 momentti, 14 §:n 2 momentti ja 17 §, 14 luvun 5 §:n 1 momentti, 15 luvun 8 §, 22 luku ja 23 luvun 2 §:n 2 momentti sekä

lisätään 23 lukuun uusi 3 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Lain soveltaminen

Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

3 luku

Konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset

2 §

Vilpittömän mielen suoja

Oikeustoimi, jonka velallinen tekee konkurssipesään kuuluvasta omaisuudesta, ei sido konkurssipesää. Oikeustoimi sitoo konkurssipesää kuitenkin, jos velallinen on tehnyt oikeustoimen ennen kuin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä 22 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun konkurssiasioista pidettävään rekisteriin eikä toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänytkään tietää, ettei velallisella ollut oikeutta määrätä omaisuudesta. Tällöin konkurssipesällä on kuitenkin oikeus kieltäytyä luovuttamasta omaisuutta tai vaatia sen palauttamista, jos konkurssipesä maksaa osapuolelle tämän suorittaman vastikkeen ja tälle oikeustoimen täyttämistä aiheutuneet tarpeelliset kustannukset.

Irtisanomisilmoitus tai muu vastaava toimi, jonka velallinen tekee tai joka tehdään velalliselle sen jälkeen, kun tieto konkurssin alkamisesta on merkitty konkurssiasioista pidettävään rekisteriin, sitoo konkurssipesää, jollei:

1) toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta tehdä tai vastaanottaa tointa; ja

2) olisi pidettävä ilmeisen kohtuuttomana sitä, ettei toimi sitoisi konkurssipesää.

Maksu, joka suoritetaan velalliselle konkurssin alettua, on pätevä, paitsi jos maksun suorittaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta ottaa vastaan maksua. Jos maksu on suoritettu ennen kuin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä konkurssiasioista pidettävään rekisteriin, maksun suorittajan katsotaan olleen vilpittömässä mielessä, jollei muuta näytetä. Jos maksu on suoritettu rekisteriin merkitsemisen jälkeen, maksun suorittajan ei katsota olleen vilpittömässä mielessä, ellei muuta näytetä.

6 §

Erillistäytäntöönpanon jatkaminen

Jos konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta on ulosmitattu ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano on keskeytettävä sekä ulosmitattu omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat luovutettava konkurssipesälle, jollei konkurssipesä vaadi täytäntöönpanon jatkamista konkurssipesän lukuun. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on julkaistu myynti-ilmoitus ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano voidaan keskeyttää vain konkurssipesän pyynnöstä. Konkurssipesä vastaa täytäntöönpanokuluista, jos konkurssipesän pyynnöstä täytäntöönpanoa jatketaan tai myynti, josta myynti-ilmoitus on julkaistu, peruutetaan.

7 luku

Menettely tuomioistuimessa

1 §

Kansainvälinen toimivalta

Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon sovelletaan maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848, säädetään mainitussa asetuksessa.

12 §

Päätös konkurssiin asettamisesta

Konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen on merkittävä päätöksen antamisen tai julistamisen kellonaika ja konkurssihakemuksen vireilletulopäivä. Siihen on merkittävä myös, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan vai tämän luvun 1 §:n 2 momenttiin.

12 luku

Konkurssisaatavat, valvonta ja saatavien selvittäminen

5 §

Valvontapäivän määrääminen

Pesänhoitajan on viivytyksettä ilmoitettava valvontapäivän määräämisestä Oikeusrekisterikeskukselle. Saatavan valvontaa konkurssissa (*konkurssivalvonta*) koskevasta kuulutuksesta ja valvontaan liittyvistä ilmoituksista säädetään 22 luvussa.

14 §

Valvonnan tarkastaminen

Jos valvontakirjelmä ei ole suomen, ruotsin tai englannin kielellä eikä velkoja vaadittaessa toimita kirjelmästä käännöstä, pesänhoitajan on huolehdittava siitä, että kirjelmän sisältö tarpeellisin osin käännetään jollekin näistä kielistä.

17 §

Valvonta liikkeeseenlaskijan konkurssissa

Velkojan saatava, joka perustuu velallisen liikkeeseen laskemaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun arvopaperiin, otetaan ilman valvontaa huomioon jakoluetteloehdotuksessa, jos oikeudenhaltijoita koskevat tiedot ovat arvo-osuusrekisterissä taikka muutoin luotettavasti selvitettävissä oikeudenhaltijoista pidettävästä rekisteristä tai tilistä. Muussa tapauksessa oikeudenhaltijan on kahden vuoden kuluessa konkurssin alkamisesta toimitettava pesänhoitajalle arvopaperi tai, jos siitä ei ole annettu kirjallista todistetta, valvontakirjelmässä ilmoitettavat tiedot saatavastaan.

Pesänhoitajan on julkaistava ilmoitus konkurssin alkamisesta samalla tavalla, jolla liikkeeseenlaskijan on täytettävä lakiin perustuva tiedonantovelvollisuutensa. Edellä 1 momentissa tarkoitettut seikat on mainittava ilmoituksessa ja, jos asiassa julkaistaan kuulutus 22 luvun 2 tai 4 §:n nojalla, kuulutuksessa.

Konkurssipesän rahaksimuuttoa valvomaan määrättävästä asiamiehestä säädetään Finanssi-
valvonnasta annetun lain (878/2008) 29 §:ssä.

14 luku

Konkurssipesän hallinto

5 §

Pesänhoitajan tehtävät

Pesänhoitajan tehtävänä on:

- 1) ottaa haltuun pesään kuuluva omaisuus, mukaan lukien kirjanpitoaineisto ja asiakirjat, sekä huolehtia omaisuuden hoitamisesta ja säilyttämisestä;
- 2) ryhtyä tarpeellisiin toimiin velallisen saatavien perimiseksi ja pesälle kuuluvien oikeuksien turvaamiseksi sekä sellaisten sopimusten irtisanomiseksi, joiden voimassaolo ei ole pesänhoidon kannalta tarpeen;
- 3) suorittaa pesänhoitajalle kuuluvat palkkaturvaa koskevat tehtävät;
- 4) selvittää pesän laajuus sekä mahdollisuudet peräyttää oikeustoimia ja palauttaa omaisuutta pesään;
- 5) laatia pesäluettelo ja velallisselvitys;
- 6) määrätä valvontapäivä, vastaanottaa valvonnat ja selvittää ne saatavat, jotka voidaan valvonnan perusteella tai muutoin ottaa jakoluettelossa huomioon, sekä laatia jakoluettelo;
- 7) huolehtia pesään kuuluvan omaisuuden myynnistä;
- 8) tilittää varat velkojille jakoluettelon mukaisesti ja laatia lopputilitys konkurssista;
- 9) hoitaa pesän juoksevaa hallintoa ja suorittaa muut pesänhoitajalle tässä tai muussa laissa säädettyt tai muuten pesänhoitoon kuuluvat tehtävät;
- 10) päättää maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 61—77 artiklassa tarkoitettuun ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta.

15 luku

Velkojien päätösvallan käyttäminen

8 §

Kutsu velkojainkokoukseen

Ennen valvontapäivää kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava tiedossa oleville velkojille ja velalliselle. Kutsu voidaan tarvittaessa julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa tarkoitukseen soveltuvassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Valvontapäivän jälkeen kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava niille velkojille, joilla on oikeus käyttää velkojien päätösvaltaa, sekä velalliselle. Kutsu on toimitettava riittävän ajoissa.

Pesänhoitajan on ilmoitettava ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka Oikeusrekisterikeskukselle. Velkojainkokousta koskevat tiedot merkitään konkurssi-asioista pidettävään rekisteriin siten kuin siitä erikseen säädetään.

22 luku

Konkurssirekisteri, kuulutus ja ilmoitukset

1 §

Konkurssiasioiden rekisteri

Konkurssiasioista pidettävään rekisteriin merkityt konkurssiasian käsittelyä koskevat tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Konkurssiasioista pidettävästä rekisteristä säädetään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004).

2 §

Kuulutus konkurssin alkamisesta

Pesänhoitajan on huolehdittava konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, jos pesänhoitaja katsoo, että kuuluttaminen on tarpeen tuntemattomien velkojien määrän, velallisen kirjanpidon puutteellisuuden tai muun syyn vuoksi.

Pesänhoitajan on pyydettävä kuulutuksen julkaisemista ulkomailla, jos maksukyvyttömyysmenettelyistä annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2015/848 tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta niin johtuu siten kuin asetuksessa tai kansainvälisessä sopimuksessa edellytetään. Pesänhoitaja voi pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla myös muussa tapauksessa, jos kuulutuksen julkaiseminen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta kuulutuksesta on käytävä ilmi konkurssiin asettamisen päivämäärä ja kellonaika. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella.

3 §

Konkurssihakemusta koskevasta päätöksestä ilmoittaminen

Tuomioistuimen on ilmoitettava tarkoitukseen soveltuvalla tavalla konkurssiin asettamista koskevassa asiassa antamastaan päätöksestä velalliselle ja sille velkojalle, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu.

Jos velallinen asetetaan konkurssiin, tuomioistuimen on ilmoitettava päätöksestä viipymättä pesänhoitajalle. Pesänhoitajan on ilmoitettava konkurssin alkamisesta velkojille. Muista ilmoituksista, jotka pesänhoitajan on tehtävä konkurssin alkamisesta, säädetään oikeusministeriön asetuksella.

4 §

Ilmoitukset ja kuulutus konkurssivalvonnasta

Pesänhoitajan on toimitettava ilmoitus konkurssivalvonnasta velalliselle sekä niille velkojille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa pesänhoitajalle tai ovat muutoin pesänhoitajan tiedossa.

Pesänhoitajan on huolehdittava konkurssivalvontaa koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, jos kuuluttaminen on tuntemattomien velkojien määrän vuoksi tai muus-

ta syystä tarpeen. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi valvontapäivä. Virallisessa lehdessä julkais-tavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella.

5 §

Ilmoitukset julkisselvityksestä sekä konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa

Tuomioistuimen on ilmoitettava konkurssin peruuntumisesta velalliselle ja sille velkojalle, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu, sekä pesänhoitajalle. Pesänhoi-tajan on ilmoitettava konkurssin peruuntumisesta myös niille velkojille, joille hän on ilmoitta-nut konkurssin alkamisesta.

Pesänhoitajan tai julkisselvittäjän on ilmoitettava tuomioistuimen määräyksen mukaisesti velalliselle ja velkojille konkurssiin asettamista koskevan päätöksen kumoamisesta, konkurs-sin raukeamisesta ja sovinnon vahvistamisesta samoin kuin julkisselvityksestä ja konkurssipe-sän hallinnon palauttamisesta. Muista pesänhoitajalle tai julkisselvittäjälle kuuluvista, julkis-selvitykseen tai konkurssin päättymiseen liittyvistä ilmoituksista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

6 §

Ilmoitukset kaupparekisteriin

Tuomioistuimen on viipymättä toimitettava Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekiste-riin merkitsemistä varten tieto konkurssiin asettamisesta, konkurssin peruuntumisesta ja rau-keamisesta sekä siitä, että päätös konkurssiin asettamisesta on kumottu.

Oikeusrekisterikeskuksen on saatuaan ilmoituksen lopputilityksen hyväksymisestä viipymät-tä toimitettava tieto siitä Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkitsemistä var-ten.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan toimittaa konkurssi- ja yrityssaneeraus-rekisterin välityksellä.

7 §

Tiedoksiantotapa

Pesänhoitaja voi toimittaa tässä laissa tarkoitetut ilmoitukset, kutsut ja muut tiedoksiannot sekä asiakirjat tarkoituksenmukaista tapaa käyttäen postitse tai sähköisellä tiedonsiirtomene-telmällä velkojan tai velallisen ilmoittamaan osoitteeseen taikka postiosoitteeseen, jonka vel-koja tai velallinen on myöhemmin ilmoittanut maistraatille. Tiedoksiannot voidaan toimittaa myös puhelimitse, jollei kirjallinen menettely ole asian laadun vuoksi tarpeen.

Jollei pesänhoitajan pyynnöstä muuta johdu, velkojat ja velallinen voivat toimittaa pesänhoi-tajalle tässä laissa tarkoitetut lausumat, vastineet ja ilmoitukset 1 momentissa tarkoitetulla ta-valla.

8 §

Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä saapuneen viestin saapumisajankohta

Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä toimitetun viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle määräajassa, jos se on saapunut niin kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa an-ne-tun lain (13/2003) 10 ja 11 §:ssä säädetään.

23 luku

Erinäiset säännökset

2 §

Maksu asiakirjan toimittamisesta

Valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voidaan vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi eikä velkoja ole toimittanut kirjelmästä käännöstä millekään näistä kielistä.

3 §

Muutoksenhaku erityistilanteessa

Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun koordinaattorin päätökseen voidaan hakea muutosta siltä käräjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta. Muutosta on haettava 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Niihin konkurssimenettelyihin, jotka ovat vireillä tämän lain voimaan tullessa, mutta joissa päätös konkurssiin asettamisesta on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 1 luvun 2 §:n 2 momenttia ja 7 luvun 1 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Tämän lain 3 luvun 2 §:ää, 12 luvun 5 §:n 2 momenttia ja 17 §:ää, 15 luvun 8 §:ää sekä 22 lukua sovelletaan 25 päivään kesäkuuta 2018 sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

2.

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 91 ja 100 a §, sellaisena kuin niistä on 100 a § laissa 138/2004,

muutetaan 8 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti, 62 §:n 2 momentti, 63 a §:n 2 momentti, 71 §:n 1 momentti ja 80 §, sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 3 momentti ja 63 a §:n 2 momentti laissa 247/2007, sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 3 momentti, lakiin uusi 66 b §, 71 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 794/1998, uusi 4 momentti, lakiin uusi 79 a §, 92 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 247/2007, uusi 4 momentti ja 96 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

8 §

Selvittäjä

Tuomioistuimen on määrättävä selvittäjä, jonka tehtävänä on menettelyn tarkoituksen toteuttamiseksi ja velkojien edun valvomiseksi:

- 1) laatia selvitys velallisen varoista, veloista ja muista sitoumuksista sekä velallisen taloudelliseen asemaan ja sen odotettavissa olevaan kehitykseen vaikuttavista seikoista;
 - 2) seurata ja valvoa menettelyn kohteena olevaa velallisen toimintaa menettelyn aikana;
 - 3) huolehtia tarpeellisessa laajuudessa velallisen ennen menettelyn alkamista harjoittaman toiminnan tarkastuksesta;
 - 4) vaatia tarvittaessa velallisen tekemien oikeustointen peräyttämistä 36 ja 37 §:n nojalla sekä käyttää 31 §:n mukaisesti puhevaltaa velallisen lukuun;
 - 5) huolehtia saneerausohjelmaehdotuksen laatimisesta;
 - 6) suorittaa 10 luvussa säädetyt tehtävät;
 - 7) päättää maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 61—77 artiklassa tarkoitettuun ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta.
-

21 §

Ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kielto

Menettelyn alettua velallisen omaisuutta ei saa ulosmitata maksukiellon piiriin kuuluvasta saneerausvelasta. Kiellon vastainen ulosmittaus on tehoton. Ulosmittaushakemuksen käsittely keskeytetään. Jos ulosmittaus on jo toimitettu, täytäntöönpano on keskeytettävä ja ulosottomiehen on vaadittaessa luovutettava haltuun ottamansa omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat selvittäjälle. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on julkaistu myynti-ilmoitus ennen menettelyn alkamista, tuomioistuin voi määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi ja myynnin peruutettavaksi, paitsi jos on ilmeistä, että kysymyksessä olevan omaisuuden säilyminen velallisella ei ole 20 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tarpeellista. Täytäntöönpanoa hakeneella velkojalla on oikeus saada velalliselta korvaus myynnin peruuttamisen vuoksi hyödyttömiksi tulleista täytäntöönpanokuluista.

24 §

Suhde konkurssiin

Saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Hakemus voidaan kuitenkin tutkia maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 51 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa. Tuomioistuin voi päämenettelyn selvittäjän vaatimuksesta määrätä, että ennen kuin tuomioistuin on ratkaissut hakemuksen, konkurssipesä ei saa myydä omaisuutta enempää kuin on välttämätöntä tappioiden välttämiseksi tai konkurssipesän hallinnosta ja omaisuuden hoidosta aiheutuvien kustannusten maksamiseksi.

62 §

Selonteko ohjelman toteuttamisesta

Saneerausohjelman päätyttyä valvojan tai, jos sellaista ei ole, velallisen on viipymättä annettava velkojatoimikunnalle ja velkojille loppuselonteko ohjelman toteutumisesta. Loppuselonteon päivämäärä on ilmoitettava myös Oikeusrekisterikeskukselle.

63 a §

Lisäsuorituksen vaatiminen

Jollei saneerausohjelmassa toisin määrätä, hakemus lisäsuoritusvelvollisuuden täyttämisestä on tehtävä tuomioistuimelle vuoden kuluessa loppuselonteon päivämäärästä. Jollei loppuselontekoa ole toimitettu velkojalle, velkojan on kuitenkin tehtävä hakemus kahden vuoden kuluessa loppuselonteon päivämäärästä.

10 luku

Menettelysäännökset

66 b §

Kansainvälinen toimivalta

Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta yrityksen saneerausta koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848 sovelletaan, säädetään mainitussa asetuksessa.

71 §

Päätös menettelyn aloittamisesta

Päätäessään saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen tulee:

- 1) määrätä selvittäjä siten kuin 83 §:ssä säädetään, jollei 90 §:stä johdu muuta;
- 2) asettaa velkojatoimikunta siten kuin 84 §:ssä säädetään, jollei 10 tai 90 §:stä johdu muuta;
- 3) asettaa määräpäivä, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa, jos ne poikkeavat velallisen ilmoittamista, uhalla, että vaatimus muuten jää ottamatta huomioon ja saatava lakkaa siten kuin 47 §:ssä säädetään;
- 4) asettaa määräpäivä, johon mennessä selvittäjän on lähetettävä 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu selvitys velallisen taloudellisesta tilasta tiedoksi asiaan osallisille;
- 5) asettaa määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava ja toimitettava selvittäjälle ja tuomioistuimelle;
- 6) merkitä päätökseen sen antamisen tai julistamisen kellonaika;
- 7) merkitä päätökseen, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan.

Jollei velkoja ole toimittanut 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta vaatimuksistaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä, selvittäjän on pyydyttävä velkojaa toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käänös jollekin näistä kielistä.

79 a §

Yrityssaneerausasioiden rekisteri

Yrityssaneerausasioista pidettävään rekisteriin merkityt yrityssaneerausasian käsittelyä koskevat tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Yrityssaneerausasioista pidettävästä rekisteristä säädetään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004).

80 §

Kuulutukset ja ilmoitukset

Selvittäjän on huolehdittava saneerausmenettelyn alkamista koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituk-

senmukaisella tavalla, jos selvittäjä katsoo, että kuuluttaminen on tarpeen tuntemattomien velkojen määrän tai muun syyn vuoksi.

Selvittäjän on pyydettävä kuulutuksen julkaisemista ulkomailla, jos maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 niin edellytetään. Selvittäjä voi pyytää kuulutuksen julkaisemisesta ulkomailla myös muussa tapauksessa, jos kuulutuksen julkaiseminen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kuulutuksesta on käytävä ilmi saneeraushakemuksen viireilletulon päivämäärä sekä saneerausmenettelyn alkamisen päivämäärä ja kellonaika. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Saneerausmenettelyyn liittyvistä ilmoituksista viranomaisille ja merkinnöistä kaupparekisteriin ja erinäisistä omaisuuslajeista sekä kiinnityksistä pidettäviin rekistereihin säädetään valtioneuvoston asetuksella.

92 §

Nopea saneerausohjelman vahvistaminen

Veljoja voi tämän lain säännösten estämättä vaatia suoritusta saatavastaan ja käyttää oikeuksiaan velkojana, jos velkojalle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi tässä pykälässä tarkoitettussa menettelyssä. Jos kuitenkin velkojan täytyy olettaa muuten saaneen tiedon menettelyn aloittamisesta, sovelletaan, mitä 47 §:n 2 momentissa säädetään.

96 §

Muutoksenhaku

Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun koordinaattorin päätökseen voidaan hakea muutosta siltä käräjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinoitimenettelyn aloittamisesta. Muutosta on haettava 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 79 a § ja 92 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 1 §:n 3 momenttia ja 66 b §:ää ei sovelleta niihin saneerausmenettelyihin, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 62 §:n 2 momenttia, 63 a §:n 2 momenttia ja 80 §:ää, sekä tällä lailla kumottuja 91 ja 100 a §:ää sovelletaan 25 päivään kesäkuuta 2018 sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

3.

Laki

yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 2 §:n 1 momentti sekä 87 ja 88 §, sellaisena kuin niistä on 87 § osaksi laissa 648/1999,
lisätään 1 §:ään uusi 4 momentti ja 54 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 113/1995 ja 1123/2014, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon mainittua asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä mainitussa asetuksessa säädetään.

2 §

Soveltamisala

Velkajärjestely sekä takaus- ja vakuusvastuun järjestely voidaan myöntää henkilölle, jonka pääintressien keskus on Suomessa. Pääintressien keskuksen määräytymisestä säädetään maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848.

54 §

Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta

Jos velkoja ei ole toimittanut 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrästä suomen, ruotsin tai englannin kielellä, velkojaa on pyydetävä toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käännös jollekin näistä kielistä.

87 §

Velkajärjestelyrekisteri

Velkajärjestelyrekisteristä säädetään velkajärjestelyrekisteristä annetussa (/) laissa.

HE 12/2017 vp

88 §

Asetuksenantovaltuus

Sen lisäksi mitä muualla tässä laissa säädetään, valtioneuvoston asetuksella säädetään:

- 1) tuomioistuimen velvollisuudesta hankkia kiinteistöä koskevia selvityksiä;
- 2) tuomioistuimen velvollisuudesta toimittaa hakemuksen liitteet velkojille;
- 3) ulosottomiehen velvollisuudesta tehdä ilmoituksia rekisteriviranomaisille;
- 4) 41 §:ssä tarkoitetusta menettelystä ulosotossa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Lain 87 ja 88 § tulevat kuitenkin voimaan vasta päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Tällä lailla kumotaan 26 päivästä kesäkuuta 2018 yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun asetuksen (58/1993) 7–10 §.

Tämän lain 1 §:n 4 momenttia ei sovelleta, jos päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

4.

Laki

konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain (137/2004) 4 ja 6 §, 7 §:n 3 ja 4 momentti sekä 9 ja 10 §, sekä
lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti ja 5 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

3 §

Tiedot konkurssihakemuksesta

Jos velallinen on luonnollinen henkilö, Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja –paikka.

4 §

Muut konkurssiasioista merkittävät tiedot

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin konkurssiasian käsittelystä:

- 1) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös konkurssiin asettamisesta on tehty;
- 2) tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan;
- 3) pesänhoitajien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta pesänhoitajien kesken;
- 4) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen sekä asian jääminen sillensä, siirtäminen tai palauttaminen toiseen tuomioistuimeen;
- 5) konkurssin peruuntuminen tai raukeaminen;
- 6) julkisselvitykseen siirtyminen ja konkurssipesän hallinnon palauttaminen;
- 7) jakoluettelon vahvistaminen;
- 8) tuomioistuin, jossa konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määrääjät;
- 9) muutoksenhaku 1—5 ja 7 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin päivämäärä ja kellonaika, jolloin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut tiedot näkyvät rekisterissä.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä pesänhoitajan ilmoituksen perusteella rekisteriin:

- 1) valvontapäivä;
- 2) valvontakirjelmät vastaanottavan pesänhoitajan nimi ja yhteystiedot;
- 3) ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka;
- 4) tieto lopputilityksen hyväksymisestä;
- 5) jos velallinen on oikeushenkilö, tieto siitä, onko velallisella konkurssin päättyessä omaisuutta.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tieto tulee merkitä rekisteriin viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan merkitä rekisteriin myös siten, että ne merkitään konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmään, josta ne siirtyvät sähköisesti rekisteriin.

5 §

Tiedot yrityssaneerausasiaa koskevasta hakemuksesta

Jos velallinen on luonnollinen henkilö, Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja –paikka.

6 §

Muut yrityssaneerausasioista merkittävät tiedot

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin yrityssaneerausasian käsittelystä:

- 1) ennen menettelyn aloittamista määrätty väliaikainen kieltä ja sen lakkaaminen;
- 2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta on tehty;
- 3) tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan;
- 4) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen taikka asian jääminen sillensä tai siirtäminen toiseen tuomioistuimeen;
- 5) menettelyn lakkaaminen;
- 6) saneerausohjelman vahvistaminen;
- 7) saneerausohjelman muuttaminen;
- 8) velkajärjestelyn raukeaminen;
- 9) saneerausohjelman raukeaminen;
- 10) muutoksenhaku 2—9 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kun yrityssaneerausmenettely on aloitettu, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

- 1) selvittäjien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta selvittäjien kesken;
- 2) määräpäivä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa;
- 3) määräpäivä, johon mennessä velallisen taloudellista tilaa koskeva selvitys on annettava tiedoksi asiaan osallisille;
- 4) määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava;
- 5) velallisen määräysvallan rajoitukset;
- 6) määräpäivä, johon mennessä saatavia koskevat väitteet on esitettävä;
- 7) määräpäivä, johon mennessä lausuma ohjelmaehdotuksesta on annettava;
- 8) määräpäivä äänestyslausumalle ohjelmaehdotuksesta;
- 9) velkojatoimikunnan asettaminen;
- 10) tuomioistuin, jossa yrityssaneerausmenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määräajat.

Kun tuomioistuin on vahvistanut saneerausohjelman, rekisteriin on merkittävä valvojan nimi ja yhteystiedot, jos valvoja on määrätty.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä valvojan, tai jos sellaista ei ole, velallisen ilmoituksen perusteella rekisteriin loppuselonteon antamispäivä. Tieto voidaan merkitä rekisteriin myös siten, että se merkitään konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmään, josta se siirtyy sähköisesti rekisteriin.

7 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Yrityssaneerausasiaa koskevat tiedot poistetaan rekisteristä, kun:

- 1) on kulunut kolme kuukautta siitä, kun yrityssaneeraushakemus on hylätty, jätetty tutkimatta tai jäänyt sillensä;
- 2) on kulunut kolme vuotta siitä, kun saneerausmenettely on lakannut muusta syystä kuin ohjelman vahvistamisen johdosta;
- 3) on kulunut kuusi kuukautta loppuselonteon päivämäärän merkitsemisestä rekisteriin;
- 4) on kulunut kolme vuotta saneerausohjelman raukeamisesta.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetut määräajat lasketaan päivästä, jona tuomioistuin on ratkaissut asian. Jos asia määräajan päättyessä on vireillä muutoksenhakuuomioistuimessa, tietoa alemman tuomioistuimen ratkaisusta ei kuitenkaan poisteta ennen kuin muutoksenhakuuomioistuin on ratkaissut asian. Lopputilityksen osalta määräaika lasketaan päivästä, jona se on hyväksytty.

9 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkityt tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta lukuun ottamatta luonnollisen henkilön henkilötunnusta. Yleisen tietoverkon kautta saatavissa olevat tiedot asetetaan saataville myös Euroopan oikeusportaalin välityksellä maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitetulla tavalla.

Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena hyväksyttävää tarkoitusta varten.

Oikeusrekisterikeskuksen on toimitettava rekisteristä tarpeelliset tiedot kaupparekisteriviranomaiselle ja muullekin viranomaiselle, joka tarvitsee tietoa ylläpitämäänsä rekisteriin merkitsemistä varten. Tiedot voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa.

10 §

Maksut

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta on maksutonta. Tiedot, jotka toimitetaan viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten, toimitetaan maksutta.

Teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettavista tiedoista valtiolle perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

5.

Laki

velkajärjestelyrekisteristä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Rekisterin tarkoitus ja ylläpito

Oikeusrekisterikeskus pitää yllä velkajärjestelyrekisteriä. Rekisterin tarkoituksena on varmistaa ajantasaisen tiedon saatavuus yksityishenkilön velkajärjestelyasioista tuomioistuin- ja viranomaistoimintaa, velkojien edunvalvontaa, sivullisten etujen ja oikeuksien turvaamista sekä tilasto- ja tutkimustoimintaa varten.

2 §

Tietojen merkitseminen

Velkajärjestelyasiaa käsittelevän tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin tiedot niin kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Tiedot hakemuksesta

Kun velkajärjestelyhakemus on tullut vireille, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

- 1) tuomioistuin ja sen yhteystiedot sekä asian diaarinumero ja vireilletulopäivä;
- 2) velallisen nimi, kotipaikka, yhteystiedot ja henkilötunnus;
- 3) hakemuksen tekijä ja hänen yhteystietonsa (*prosessiosoite*);
- 4) tieto siitä, koskeeko velkajärjestelyhakemus yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja -paikka.

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin myös velallisen yritys- ja yhteisötunnus, jos velkajärjestelyhakemus koskee yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä.

4 §

Tiedot asian käsittelystä

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin velkajärjestelyasian käsittelystä:

- 1) ennen velkajärjestelyn aloittamista määrätty väliaikainen kiello ja sen lakkaaminen;
- 2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös velkajärjestelyn aloittamisesta tehtiin;
- 3) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen taikka asian jääminen sillensä tai siirtäminen toiseen tuomioistuimeen;

4) maksuohjelman vahvistaminen sekä maksuohjelman alkamis- ja päättymispäivä erikseen tavallisten velkojen ja vakuusvelkojen osalta sekä tieto maksuvelvollisuuden poistamisesta kokonaan;

5) maksuohjelman raukeaminen;

6) maksuohjelman muuttaminen ja ohjelman päättymispäivä;

7) muutoksenhaku 3—6 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kun velkajärjestely on aloitettu, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

1) selvittäjän nimi ja yhteystiedot;

2) määräpäivä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrä;

3) määräpäivä, johon mennessä ehdotus maksuohjelmaksi on toimitettava tuomioistuimelle;

4) määräpäivä, johon mennessä lausuma maksuohjelmaehdotuksesta on annettava;

5) tuomioistuin, jossa velkajärjestelyn aloittamiseen voidaan hakea muutosta.

Rekisteristä on ilmentävä, että tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta perustuu maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 kohtaan. Samoin rekisteristä on ilmentävä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun muutoksenhaun määräaikojen laskentaperusteet.

Jos maksuohjelma raukeaa yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 47 §:n nojalla, merkinnän tekee se tuomioistuin, jossa yrityksen saneerausmenettely on vireillä.

5 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Rekisteristä poistetaan rekisteröityä ja velkajärjestelyä koskevat tiedot sen jälkeen, kun:

1) maksuohjelman kesto on päättynyt;

2) velkajärjestelyasian käsittely on muun kuin hakemuksen hylkäämisen vuoksi tuomioistuimessa päättynyt;

3) on kulunut kaksi vuotta siitä, kun hakemus on hylätty tai maksuohjelma on määrätty raukeamaan.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut määräajat lasketaan päivästä, jona tuomioistuin on ratkaissut asian. Jos asia määräajan päättyessä on vireillä muutoksenhakutuomioistuimessa, tietoa alemman tuomioistuimen ratkaisusta ei kuitenkaan poisteta ennen kuin muutoksenhakutuomioistuin on ratkaissut asian.

Virheen oikaisusta säädetään henkilötietolain (523/1999) 29 §:ssä.

6 §

Tietojen merkitsemisen kiireellisyys

Merkinnät rekisteriin on tehtävä viivytyksettä. Merkintä velkajärjestelyn aloittamisesta sekä väliaikaisesta kiellosta ja sen lakkaamisesta on tehtävä samana päivänä, jona päätös on tehty.

7 §

Rekisteristä poistetut tiedot

Oikeusrekisterikeskuksen on arkistoitava velkajärjestelyrekisteristä poistetut tiedot kymmenen vuoden ajan siitä, kun tiedot on poistettu rekisteristä.

Velkajärjestelyrekisteristä poistetut tiedot on pidettävä salassa. Tietoja saa kuitenkin antaa tuomioistuimelle velkajärjestelyn myöntämisen edellytysten selvittämiseksi.

8 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Velkajärjestelyrekisteriin merkityt tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada tietoja ja otteita rekisteristä.

Jos velkajärjestely koskee yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä, velkajärjestelyrekisteriin merkityt tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta henkilötunnusta lukuun ottamatta. Yleisen tietoverkon kautta saatavissa olevat tiedot asetetaan saataville myös Euroopan oikeusportaalin välityksellä maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitetulla tavalla.

Rekisteristä saadaan luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena tuomioistuimille velkajärjestelyyn liittyviä tehtäviä, ulosotto-, vero-, poliisi- tai muulle viranomaiselle perintä- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä luottotietotoiminnan harjoittajille luottotietorekisterin pitämistä varten. Tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä saadaan lisäksi luovuttaa sille, joka tarvitsee niitä luoton myöntämistä ja valvontaa varten.

9 §

Maksut

Otteet velkajärjestelyrekisteristä ja velkajärjestelyrekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta ovat maksuttomia.

Teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena velkajärjestelyrekisteristä annettavista tiedoista valtiolle perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

10 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jollei tässä laissa toisin säädetä, henkilötietojen salassapitoon ja luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja muuhun henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 87 §:ssä tarkoitettua rekisteristä mainitun lain 88 §:n nojalla annettujen säännösten nojalla ennen tämän lain voimaantuloa poistetut tiedot poistetaan mainittujen säännösten mukaisesta arkistosta kymmenen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

6.

Laki

toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

muutetaan toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain (581/2002) 1 § seuraavasti:

1 §

Oikeusrekisterikeskus huolehtii selvittäjän pyynnöstä siitä, että maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kuulutus julkaistaan Suomessa virallisessa lehdessä. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi mainitun asetuksen 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi ainakin tarpeelliset tunniste- ja yhteystiedot tuomioistuimesta, velallisesta ja selvittäjästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

7.

Laki

Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annetun lain 2 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annetun lain (333/1934) 2 §.

Tämä laki tulee voimaan päivänä 2 kuuta 20 .

Helsingissä 2 päivänä maaliskuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström

1.

Laki

konkurssilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan konkurssilain (120/2004) 1 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 luvun 2 § ja 6 §:n 1 momentti, 7 luvun 1 §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 momentti, 12 luvun 5 §:n 2 momentti, 14 §:n 2 momentti ja 17 §, 14 luvun 5 §:n 1 momentti, 15 luvun 8 §, 22 luku ja 23 luvun 2 §:n 2 momentti sekä

lisätään 23 lukuun uusi 3 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Lain soveltaminen

Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1346/2000 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain asemesta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

2 §

Lain soveltaminen

Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

3 luku

Konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset

2 §

Vilpittömän mielen suoja

Oikeustoimi, jonka velallinen tekee konkurssipesään kuuluvasta omaisuudesta, ei sido konkurssipesää. Oikeustoimi sitoo konkurssipesää kuitenkin, jos velallinen on tehnyt oikeustoimen ennen kuin konkurssin al-

2 §

Vilpittömän mielen suoja

Oikeustoimi, jonka velallinen tekee konkurssipesään kuuluvasta omaisuudesta, ei sido konkurssipesää. Oikeustoimi sitoo konkurssipesää kuitenkin, jos velallinen on tehnyt oikeustoimen ennen kuin konkurssin al-

Voimassa oleva laki

kamisesta oli kuulutettu eikä toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänytkään tietää, ettei velallisella ollut oikeutta määrätä omaisuudesta. Tällöin konkurssipesällä on kuitenkin oikeus kieltäytyä luovuttamasta omaisuutta tai vaatia sen palauttamista, jos konkurssipesä maksaa osapuolelle tämän suorittaman vastikkeen ja tälle oikeustoimen täyttämistä aiheutuneet tarpeelliset kustannukset.

Irtisanomisilmoitus tai muu vastaava toimi, jonka velallinen tekee tai joka tehdään velalliselle kuulutuksen jälkeen, sitoo konkurssipesää, jollei toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta tehdä tai vastaanottaa tointa, ja jos olisi pidettävä ilmeisen kohtuuttomana sitä, ettei toimi sitoisi konkurssipesää.

Maksu, joka suoritetaan velalliselle konkurssin alettua, on pätevä, paitsi jos maksun suorittaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta ottaa vastaan maksua. Jos maksu on suoritettu ennen kuin konkurssin alkamisesta on kuulutettu, maksun suorittajan katsotaan olleen vilpittömässä mielessä, jollei muuta näydetä. Jos maksu on suoritettu kuulutuksen jälkeen, maksun suorittajan ei katsota olleen vilpittömässä mielessä, ellei muuta näydetä.

6 §

Erillistäytäntöönpanon jatkaminen

Jos konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta on ulosmitattu ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano on keskeytettävä sekä ulosmitattu omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat luovutettava konkurssipesälle, jollei konkurssipesä vaadi täytäntöönpanon jatkamista konkurssipesän lukuun. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on kuulutettu ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano voidaan keskeyttää vain konkurssipesän pyynnöstä. Jos konkurssipesän pyynnöstä täytäntöönpanoa jatketaan tai jo kuulutettu

Ehdotus

kamisesta on tehty merkintä 22 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun konkurssiasioista pidettävään rekisteriin eikä toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänytkään tietää, ettei velallisella ollut oikeutta määrätä omaisuudesta. Tällöin konkurssipesällä on kuitenkin oikeus kieltäytyä luovuttamasta omaisuutta tai vaatia sen palauttamista, jos konkurssipesä maksaa osapuolelle tämän suorittaman vastikkeen ja tälle oikeustoimen täyttämistä aiheutuneet tarpeelliset kustannukset.

Irtisanomisilmoitus tai muu vastaava toimi, jonka velallinen tekee tai joka tehdään velalliselle *sen jälkeen, kun tieto konkurssin alkamisesta on merkitty konkurssiasioista pidettävään rekisteriin*, sitoo konkurssipesää, jollei:

1) toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta tehdä tai vastaanottaa tointa; ja

2) olisi pidettävä ilmeisen kohtuuttomana sitä, ettei toimi sitoisi konkurssipesää.

Maksu, joka suoritetaan velalliselle konkurssin alettua, on pätevä, paitsi jos maksun suorittaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta ottaa vastaan maksua. Jos maksu on suoritettu ennen kuin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä konkurssiasioista pidettävään rekisteriin, maksun suorittajan katsotaan olleen vilpittömässä mielessä, jollei muuta näydetä. Jos maksu on suoritettu rekisteriin merkitsemisen jälkeen, maksun suorittajan ei katsota olleen vilpittömässä mielessä, ellei muuta näydetä.

6 §

Erillistäytäntöönpanon jatkaminen

Jos konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta on ulosmitattu ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano on keskeytettävä sekä ulosmitattu omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat luovutettava konkurssipesälle, jollei konkurssipesä vaadi täytäntöönpanon jatkamista konkurssipesän lukuun. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on *julkaistu myynti-ilmoitus* ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano voidaan keskeyttää vain konkurssipesän pyynnöstä. *Konkurssipesä vastaa täytäntöönpanokuluista, jos konkurssipesän*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

myynti peruutetaan, konkurssipesä vastaa täytäntöönpanokuluista.

pyynnöstä täytäntöönpanoa jatketaan tai myynti, josta myynti-ilmoitus on julkaistu, peruutetaan.

7 luku

Menettely tuomioistuimessa

1 §

1 §

Kansainvälinen toimivalta

Kansainvälinen toimivalta

Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1346/2000 sovelletaan, säädetään mainitussa asetuksessa.

Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon sovelletaan maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848, säädetään mainitussa asetuksessa.

12 §

12 §

Päätös konkurssiin asettamisesta

Päätös konkurssiin asettamisesta

Konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen on merkittävä päätöksen antamisen tai julistamisen kellonaika ja konkurssihakemuksen vireilletulopäivä.

Konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen on merkittävä päätöksen antamisen tai julistamisen kellonaika ja konkurssihakemuksen vireilletulopäivä. Siihen on merkittävä myös, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan vai tämän luvun 1 §:n 2 momenttiin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 luku

Konkurssisaatavat, valvonta ja saatavien selvittäminen

5 §

5 §

Valvontapäivän määrittäminen

Valvontapäivän määrittäminen

Pesähoitajan on viivytyksettä ilmoitettava valvontapäivän määrittämisestä tuomioistuimelle. Saatavan valvontaa konkurssissa (*konkurssivalvonta*) koskevasta kuulutuksesta ja valvontaan liittyvistä ilmoituksista säädetään 22 luvussa.

Pesähoitajan on viivytyksettä ilmoitettava valvontapäivän määrittämisestä *Oikeusrekisterikeskukselle*. Saatavan valvontaa konkurssissa (*konkurssivalvonta*) koskevasta kuulutuksesta ja valvontaan liittyvistä ilmoituksista säädetään 22 luvussa.

14 §

14 §

Valvonnan tarkastaminen

Valvonnan tarkastaminen

Jos valvontakirjelmä ei ole suomen tai ruotsin kielellä, pesähoitajan on huolehdittava siitä, että kirjelmän sisältö tarpeellisin osin käännetään jommallekummalle näistä kielistä.

Jos valvontakirjelmä ei ole suomen, *ruotsin tai englannin kielellä eikä velkoja vaadittaessa toimita kirjelmästä käännöstä*, pesähoitajan on huolehdittava siitä, että kirjelmän sisältö tarpeellisin osin käännetään jollekin näistä kielistä.

17 §

17 §

Valvonta liikkeeseenlaskijan konkurssissa

Valvonta liikkeeseenlaskijan konkurssissa

Velkojan saatava, joka perustuu velallisen liikkeeseen laskemaan arvopaperimarkkinain (495/1989) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun arvopaperiin, otetaan ilman valvontaa huomioon jakoluetteloehdotuksessa, jos oikeudenhaltijoita koskevat tiedot ovat arvosuusrekisterissä taikka muutoin luotettavasti selvitetävissä oikeudenhaltijoista pidettävästä rekisteristä tai tilistä. Muussa tapauksessa oikeudenhaltijan on kahden vuoden kuluessa konkurssin alkamisesta toimitettava pesähoitajalle arvopaperi tai, jos siitä ei ole annettu kirjallista todistetta, valvontakirjelmässä ilmoitettavat tiedot saatavastaan.

Velkojan saatava, joka perustuu velallisen liikkeeseen laskemaan *arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä* tarkoitettuun arvopaperiin, otetaan ilman valvontaa huomioon jakoluetteloehdotuksessa, jos oikeudenhaltijoita koskevat tiedot ovat arvosuusrekisterissä taikka muutoin luotettavasti selvitetävissä oikeudenhaltijoista pidettävästä rekisteristä tai tilistä. Muussa tapauksessa oikeudenhaltijan on kahden vuoden kuluessa konkurssin alkamisesta toimitettava pesähoitajalle arvopaperi tai, jos siitä ei ole annettu kirjallista todistetta, valvontakirjelmässä ilmoitettavat tiedot saatavastaan.

Pesähoitajan on mainittava 1 momentissa tarkoitettut seikat konkurssin alkamista kos-

Pesähoitajan on julkaistava ilmoitus konkurssin alkamisesta samalla tavalla, jolla

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kevassa kuulutuksessa tai myöhemmin julkaistavassa kuulutuksessa. Pesänhoitajan on lisäksi julkaistava kuulutus samalla tavalla, jolla liikkeeseenlaskijan on täytettävä lakiin perustuva tiedonantovelvollisuutensa, sekä muulla tuomioistuimen määräämällä tavalla.

Konkurssipesän rahaksimuuttoa valvomaan määrättävästä asiamiehestä säädetään Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 22 §:ssä.

liikkeeseenlaskijan on täytettävä lakiin perustuva tiedonantovelvollisuutensa. Edellä 1 momentissa tarkoitettut seikat on mainittava ilmoituksessa ja, jos asiassa julkaistaan kuulutus 22 luvun 2 tai 4 §:n nojalla, kuulutuksessa.

Konkurssipesän rahaksimuuttoa valvomaan määrättävästä asiamiehestä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 29 §:ssä.

14 luku

Konkurssipesän hallinto

5 §

Pesänhoitajan tehtävät

Pesänhoitajan tehtävänä on:

1) ottaa haltuun pesään kuuluva omaisuus, mukaan lukien kirjanpitoaineisto ja asiakirjat, sekä huolehtia omaisuuden hoitamisesta ja säilyttämisestä;

2) ryhtyä tarpeellisiin toimiin velallisen saatavien perimiseksi ja pesälle kuuluvien oikeuksien turvaamiseksi sekä sellaisten sopimusten irtisanomiseksi, joiden voimassaolo ei ole pesänhoidon kannalta tarpeen;

3) suorittaa pesänhoitajalle kuuluvat palkaturvaa koskevat tehtävät;

4) selvittää pesän laajuus sekä mahdollisuudet peräyttää oikeustoimia ja palauttaa omaisuutta pesään;

5) laatia pesäluettelo ja velallisselvitys;

6) määrätä valvontapäivä, vastaanottaa valvonnat ja selvittää ne saatavat, jotka voidaan valvonnan perusteella tai muutoin ottaa jakoluettelossa huomioon, sekä laatia jakoluettelo;

7) huolehtia pesään kuuluvan omaisuuden myynnistä;

8) tilittää varat velkojille jakoluettelon mukaisesti ja laatia lopputilitys konkurssista;

9) hoitaa pesän juoksevaa hallintoa ja suorittaa muut pesänhoitajalle tässä tai muussa laissa säädetty tai muuten pesänhoitoon kuuluvat tehtävät.

5 §

Pesänhoitajan tehtävät

Pesänhoitajan tehtävänä on:

1) ottaa haltuun pesään kuuluva omaisuus, mukaan lukien kirjanpitoaineisto ja asiakirjat, sekä huolehtia omaisuuden hoitamisesta ja säilyttämisestä;

2) ryhtyä tarpeellisiin toimiin velallisen saatavien perimiseksi ja pesälle kuuluvien oikeuksien turvaamiseksi sekä sellaisten sopimusten irtisanomiseksi, joiden voimassaolo ei ole pesänhoidon kannalta tarpeen;

3) suorittaa pesänhoitajalle kuuluvat palkaturvaa koskevat tehtävät;

4) selvittää pesän laajuus sekä mahdollisuudet peräyttää oikeustoimia ja palauttaa omaisuutta pesään;

5) laatia pesäluettelo ja velallisselvitys;

6) määrätä valvontapäivä, vastaanottaa valvonnat ja selvittää ne saatavat, jotka voidaan valvonnan perusteella tai muutoin ottaa jakoluettelossa huomioon, sekä laatia jakoluettelo;

7) huolehtia pesään kuuluvan omaisuuden myynnistä;

8) tilittää varat velkojille jakoluettelon mukaisesti ja laatia lopputilitys konkurssista;

9) hoitaa pesän juoksevaa hallintoa ja suorittaa muut pesänhoitajalle tässä tai muussa laissa säädetty tai muuten pesänhoitoon kuuluvat tehtävät;

10) päättää maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 61–77 artik-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lassa tarkoitettuun ryhmäkoordinointimenetelyyn osallistumisesta.

15 luku

Velkojien päätösvallan käyttäminen

8 §

Kutsu velkojainkokoukseen

Ennen valvontapäivää kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava tiedossa oleville velkojille ja velalliselle. Kutsu on lisäksi julkaistava virallisessa lehdessä sekä yhdessä tai useammassa tarkoitukseen soveltuvassa päivälehdessä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Valvontapäivän jälkeen kutsu on toimitettava niille velkojille, joilla on oikeus käyttää velkojien päätösvaltaa sekä velalliselle. Kutsu on toimitettava riittävän ajoissa.

8 §

Kutsu velkojainkokoukseen

Ennen valvontapäivää kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava tiedossa oleville velkojille ja velalliselle. *Kutsu voidaan tarvittaessa julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa tarkoitukseen soveltuvassa päivälehdessä tai muulla tarkoitukseenmukaisella tavalla.*

Valvontapäivän jälkeen kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava niille velkojille, joilla on oikeus käyttää velkojien päätösvaltaa, sekä velalliselle. Kutsu on toimitettava riittävän ajoissa.

Pesänhoitajan on ilmoitettava ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka Oikeusrekisterikeskukselle. Velkojainkokousta koskevat tiedot merkitään konkurssiasioista pidettävään rekisteriin siten kuin siitä erikseen säädetään.

22 luku

Kuulutus, ilmoitukset ja konkurssirekisteri

(uusi)

22 luku

Konkurssirekisteri, kuulutus ja ilmoitukset

1 §

Konkurssiasioiden rekisteri

Konkurssiasioista pidettävään rekisteriin merkityt konkurssiasian käsittelyä koskevat tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Konkurssiasioista pidettävästä rekisteristä säädetään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004).

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

2 §

*Kuulutus konkurssin alkamisesta**Kuulutus konkurssin alkamisesta*

Päätäessään konkurssiin asettamisesta tuomioistuimen tulee huolehtia konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen julkaisemisesta.

Kuulutus on julkaistava virallisessa lehdessä viivytyksettä. Tuomioistuin voi lisäksi määrätä, että pesänhoitajan on julkaistava kuulutus yhdessä tai useammassa päivälehdessä. Jos on erityistä aihetta, tuomioistuin voi myös määrätä, että pesänhoitajan on julkaistava kuulutus ulkomailla tarkoitukseen soveltuvalla tavalla.

Kuulutuksessa on ilmoitettava, että konkurssivalvonnasta ilmoitetaan erikseen, jollei valvonnan toimittaminen ole varojen vähäisyyden tai muun syyn vuoksi tarpeetonta. Kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella.

Pesänhoitajan on huolehdittava konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoitukseenmukaisella tavalla, jos pesänhoitaja katsoo, että kuuluttaminen on tarpeen tuntemattomien velkojien määrän, velallisen kirjanpidon puutteellisuuden tai muun syyn vuoksi.

Pesänhoitajan on pyydettävä kuulutuksen julkaisemista ulkomailla, jos maksukyvyttömyysmenettelyistä annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksista (EU) 2015/848 tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta niin johtuu siten kuin asetuksessa tai kansainvälisessä sopimuksessa edellytetään. Pesänhoitaja voi pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla myös muussa tapauksessa, jos kuulutuksen julkaiseminen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kuulutuksesta on käytävä ilmi konkurssiin asettamisen päivämäärä ja kellonaika. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella.

2 §

3 §

*Konkurssihakemusta koskevasta päätöksestä ilmoittaminen**Konkurssihakemusta koskevasta päätöksestä ilmoittaminen*

Tuomioistuimen on ilmoitettava tarkoitukseen soveltuvalla tavalla konkurssiin asettamista koskevassa asiassa antamastaan päätöksestä velalliselle ja sille velkojalle, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu.

Jos velallinen asetetaan konkurssiin, tuomioistuimen on ilmoitettava päätöksestä viivymättä pesänhoitajalle. Pesänhoitajan on toimitettava 1 §:ssä tarkoitettu kuulutus ilmoitus velkojille. Muista ilmoituksista, jotka pesänhoitajan on tehtävä konkurssin alkamisesta, säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Tuomioistuimen on ilmoitettava tarkoitukseen soveltuvalla tavalla konkurssiin asettamista koskevassa asiassa antamastaan päätöksestä velalliselle ja sille velkojalle, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu.

Jos velallinen asetetaan konkurssiin, tuomioistuimen on ilmoitettava päätöksestä viivymättä pesänhoitajalle. *Pesänhoitajan on ilmoitettava konkurssin alkamisesta velkojille.* Muista ilmoituksista, jotka pesänhoitajan on tehtävä konkurssin alkamisesta, säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

4 §

Kuulutus ja ilmoitukset konkurssivalvonnasta

Ilmoitukset ja kuulutus konkurssivalvonnasta

Pesänhoitajan tulee huolehtia konkurssi-valvontaa koskevan kuulutuksen julkaisemisesta.

Kuulutus on julkaistava virallisessa lehdes-sä viivytyksettä. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi valvontapäivä. Kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön ase-tuksella.

Pesänhoitajan on toimitettava 1 momentis-ta tarkoitettua kuulutuksesta ilmoitus velal-liselle sekä niille velkojille, jotka ovat ilmoit-taneet yhteystietonsa pesänhoitajalle tai ovat muutoin pesänhoitajan tiedossa.

Tuomioistuimen on huolehdittava konkurssivalvontaa koskevien tietojen toimittamisesta kuulutusrekisteriin merkitsemistä varten.

Pesänhoitajan on toimitettava ilmoitus konkurssivalvonnasta velalliselle sekä niille velkojille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystie-tonsa pesänhoitajalle tai ovat muutoin pe-sänhoitajan tiedossa.

Pesänhoitajan on huolehdittava konkurssi-valvontaa koskevan kuulutuksen julkaisemi-sesta virallisessa lehdessä, jos kuuluttaminen on tuntemattomien velkojien määrän vuoksi tai muusta syystä tarpeen. Kuulutuksesta tu-lee käydä ilmi valvontapäivä. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön ase-tuksella.

4 §

5 §

Kuulutukset ja ilmoitukset julkisselvityksestä sekä konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa

Ilmoitukset julkisselvityksestä sekä konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa

Päättyessään konkurssiin asettamista kos-kevan päätöksen kumoamisesta tai konkurssin peruuntumisesta tuomioistuimen tulee huolehtia asiaa koskevan kuulutuksen julkai-semisesta. Velallisen pyynnöstä kuulutus on vastaavasti julkaistava konkurssin raukeami-sesta ja sovinnon vahvistamisesta. Tällöin velallinen vastaa kuulutuksesta aiheutuvista kustannuksista.

Kuulutus on julkaistava virallisessa lehdes-sä viivytyksettä. Kuulutuksen sisällöstä sää-detään tarkemmin oikeusministeriön asetuk-sella.

Tuomioistuimen on ilmoitettava konkurssin peruuntumisesta velalliselle ja sille velkojal-le, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu, sekä pesänhoitajalle. Muusta 1 momentissa tarkoitettua päätök-sestä samoin kuin julkisselvityksestä ja kon-kurssipesän hallinnon palauttamisesta pesänhoitajan tai julkisselvittäjän on ilmoitettava tuomioistuimen määräyksen mukaisesti vel-lalliselle ja velkojille. Muista pesänhoitajalle tai julkisselvittäjälle kuuluvista, julkisselvi-

Tuomioistuimen on ilmoitettava konkurssin peruuntumisesta velalliselle ja sille velkojal-le, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu, sekä pesänhoitajalle. *Pesänhoitajan on ilmoitettava konkurssin pe-ruuntumisesta myös niille velkojille, joille hän on ilmoittanut konkurssin alkamisesta.*

Pesänhoitajan tai julkisselvittäjän on il-moitettava tuomioistuimen määräyksen mu-kaisesti velalliselle ja velkojille konkurssiin asettamista koskevan päätöksen kumoamisesta, konkurssin raukeamisesta ja sovinnon vahvistamisesta samoin kuin julkisselvityk-sestä ja konkurssipesän hallinnon palautta-misesta. Muista pesänhoitajalle tai julkissel-vittäjälle kuuluvista, julkisselvitykseen tai konkurssin päättymiseen liittyvistä ilmoituk-sista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tykseen tai konkurssin päättymiseen liittyviä ilmoituksista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

(uusi)

6 §

Ilmoitukset kaupparekisteriin

Tuomioistuimen on viipymättä toimitettava Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkitsemistä varten tieto konkurssiin asettamisesta, konkurssin peruuntumisesta ja raukeamisesta sekä siitä, että päätös konkurssiin asettamisesta on kumottu.

Oikeusrekisterikeskuksen on saatuaan ilmoituksen lopputilityksen hyväksymisestä viipymättä toimitettava tieto siitä Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkitsemistä varten.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan toimittaa konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin välityksellä.

5 §

7 §

Tiedoksiantotapa

Tiedoksiantotapa

Pesänhoitaja voi toimittaa tässä laissa tarkoitetut ilmoitukset, kutsut ja muut tiedoksiannot sekä asiakirjat tarkoituksenmukaista tapaa käyttäen postitse tai sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä velkojan tai velallisen ilmoittamaan osoitteeseen taikka postiosoitteeseen, jonka velkoja tai velallinen on myöhemmin ilmoittanut maistraatille. Tiedoksiannot voidaan toimittaa myös puhelimitse, jollei kirjallinen menettely ole asian laadun vuoksi tarpeen.

Jollei pesänhoitajan pyynnöstä muuta johdu, velkojat ja velallinen voivat toimittaa pesänhoitajalle tässä laissa tarkoitetut lausumat, vastineet ja ilmoitukset 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Pesänhoitaja voi toimittaa tässä laissa tarkoitetut ilmoitukset, kutsut ja muut tiedoksiannot sekä asiakirjat tarkoituksenmukaista tapaa käyttäen postitse tai sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä velkojan tai velallisen ilmoittamaan osoitteeseen taikka postiosoitteeseen, jonka velkoja tai velallinen on myöhemmin ilmoittanut maistraatille. Tiedoksiannot voidaan toimittaa myös puhelimitse, jollei kirjallinen menettely ole asian laadun vuoksi tarpeen.

Jollei pesänhoitajan pyynnöstä muuta johdu, velkojat ja velallinen voivat toimittaa pesänhoitajalle tässä laissa tarkoitetut lausumat, vastineet ja ilmoitukset 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

HE 12/2017 vp

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
6 § <i>Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä saapuneen viestin saapumisajankohta</i> Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä toimitetun viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle määräajassa, jos se on saapunut niin kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoinnassa annetun lain (13/2003) 10 ja 11 §:ssä säädetään.	8 § <i>Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä saapuneen viestin saapumisajankohta</i> Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä toimitetun viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle määräajassa, jos se on saapunut niin kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoinnassa annetun lain (13/2003) 10 ja 11 §:ssä säädetään.
7 § <i>Konkurssiasioiden rekisteri</i> <i>Konkurssiasioista pidettävästä rekisteristä säädetään erikseen.</i>	(1 §)

23 luku

Erinäiset säännökset

2 § <i>Maksu asiakirjan toimittamisesta</i>	2 § <i>Maksu asiakirjan toimittamisesta</i>
Valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voidaan vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kuin jollakin Euroopan unionin jäsenvaltion virallisella kielellä eikä kustannuksia voida pitää vähäisinä.	Valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voidaan vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi eikä velkoja ole toimitannut kirjelmästä käännöstä millekään näistä kielistä.
(uusi)	3 § <i>Muutoksenhaku erityistilanteessa</i> <i>Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun koordinaattorin päätökseen voidaan hakea muutosta siltä käräjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta. Muutosta on haettava 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätökseen.</i>

Voimassa oleva laki

Ehdotus

töksen tiedoksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Niihin konkurssimenettelyihin, jotka ovat vireillä tämän lain voimaan tullessa, mutta joissa päätös konkurssiin asettamisesta on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 1 luvun 2 §:n 2 momenttia ja 7 luvun 1 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Tämän lain 3 luvun 2 §:ää, 12 luvun 5 §:n 2 momenttia ja 17 §:ää, 15 luvun 8 §:ää sekä 22 lukua sovelletaan 25 päivään kesäkuuta 2018 sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

2.

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 91 ja 100 a §, sellaisena kuin niistä on 100 a § laissa 138/2004,
muutetaan 8 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti, 62 §:n 2 momentti, 63 a §:n 2 momentti, 71 §:n 1 momentti ja 80 §, sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 3 momentti ja 63 a §:n 2 momentti laissa 247/2007, sekä
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 3 momentti, lakiin uusi 66 b §, 71 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 794/1998, uusi 4 momentti, lakiin uusi 79 a §, 92 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 247/2007, uusi 4 momentti ja 96 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 4 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
1 §	1 §
<i>Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön</i>	<i>Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön</i>
(uusi)	<i>Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.</i>
8 §	8 §
<i>Selvittäjä</i>	<i>Selvittäjä</i>
Tuomioistuimen on määrättävä selvittäjä, jonka tehtävänä on menettelyn tarkoituksen toteuttamiseksi ja velkojien edun valvomiseksi: 1) laatia selvitys velallisen varoista, veloista ja muista sitoumuksista sekä velallisen taloudelliseen asemaan ja sen odotettavissa olevaan kehitykseen vaikuttavista seikoista; 2) seurata ja valvoa menettelyn kohteena olevaa velallisen toimintaa menettelyn aikana;	Tuomioistuimen on määrättävä selvittäjä, jonka tehtävänä on menettelyn tarkoituksen toteuttamiseksi ja velkojien edun valvomiseksi: 1) laatia selvitys velallisen varoista, veloista ja muista sitoumuksista sekä velallisen taloudelliseen asemaan ja sen odotettavissa olevaan kehitykseen vaikuttavista seikoista; 2) seurata ja valvoa menettelyn kohteena olevaa velallisen toimintaa menettelyn aikana;

Voimassa oleva laki

- 3) huolehtia tarpeellisessa laajuudessa velallisen ennen menettelyn alkamista harjoittaman toiminnan tarkastuksesta;
- 4) vaatia tarvittaessa velallisen tekemien oikeustointen peräyttämistä 36 ja 37 §:n nojalla sekä käyttää 31 §:n mukaisesti puhevaltaa velallisen lukuun;
- 5) huolehtia saneerausohjelmaehdotuksen laatimisesta;
- 6) suorittaa 10 luvussa säädetyt tehtävät.

Ehdotus

- 3) huolehtia tarpeellisessa laajuudessa velallisen ennen menettelyn alkamista harjoittaman toiminnan tarkastuksesta;
- 4) vaatia tarvittaessa velallisen tekemien oikeustointen peräyttämistä 36 ja 37 §:n nojalla sekä käyttää 31 §:n mukaisesti puhevaltaa velallisen lukuun;
- 5) huolehtia saneerausohjelmaehdotuksen laatimisesta;
- 6) suorittaa 10 luvussa säädetyt tehtävät;
- 7) päättää maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 61–77 artiklassa tarkoitettuun ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta.

21 §

Ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kieltö

Menettelyn alettua velallisen omaisuutta ei saa ulosmitata maksukiellon piiriin kuuluvasta saneerausvelasta. Kiellon vastainen ulosmittaus on tehoton. Ulosmittaushakemuksen käsittely keskeytetään. Jos ulosmittaus on jo toimitettu, täytäntöönpano on keskeytettävä ja ulosottomiehen on vaadittaessa luovutettava haltuun ottamansa omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat selvittäjälle. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on kuulutettu ennen menettelyn alkamista, tuomioistuimien voi määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi ja myynnin peruutettavaksi, paitsi jos on ilmeistä, että kysymyksessä olevan omaisuuden säilyminen velallisella ei ole 20 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tarpeellista. Täytäntöönpanoa hakeneella velkojalla on oikeus saada velalliselta korvaus myynnin peruuttamisen vuoksi hyödyttömiksi tulleista täytäntöönpanokuluista.

21 §

Ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kieltö

Menettelyn alettua velallisen omaisuutta ei saa ulosmitata maksukiellon piiriin kuuluvasta saneerausvelasta. Kiellon vastainen ulosmittaus on tehoton. Ulosmittaushakemuksen käsittely keskeytetään. Jos ulosmittaus on jo toimitettu, täytäntöönpano on keskeytettävä ja ulosottomiehen on vaadittaessa luovutettava haltuun ottamansa omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat selvittäjälle. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on julkaistu myynti-ilmoitus ennen menettelyn alkamista, tuomioistuimien voi määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi ja myynnin peruutettavaksi, paitsi jos on ilmeistä, että kysymyksessä olevan omaisuuden säilyminen velallisella ei ole 20 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tarpeellista. Täytäntöönpanoa hakeneella velkojalla on oikeus saada velalliselta korvaus myynnin peruuttamisen vuoksi hyödyttömiksi tulleista täytäntöönpanokuluista.

HE 12/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

24 §

24 §

Suhde konkurssiin

Suhde konkurssiin

Saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta.

Saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. *Hakemus voidaan kuitenkin tutkia maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 51 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa. Tuomioistuin voi päämenettelyn selvittäjän vaatimuksesta määrätä, että ennen kuin tuomioistuin on ratkaissut hakemuksen, konkurssipesä ei saa myydä omaisuutta enempää kuin on välttämätöntä tappioiden välttämiseksi tai konkurssipesän hallinnosta ja omaisuuden hoidosta aiheutuvien kustannusten maksamiseksi.*

62 §

62 §

Selonteko ohjelman toteuttamisesta

Selonteko ohjelman toteuttamisesta

Saneerausohjelman päätyttyä valvojan tai, jos sellaista ei ole, velallisen on viipymättä annettava velkojatoimikunnalle ja velkojille loppuselonteko ohjelman toteutumisesta. Loppuselonteko on toimitettava myös asian käsittelelle alioikeudelle.

Saneerausohjelman päätyttyä valvojan tai, jos sellaista ei ole, velallisen on viipymättä annettava velkojatoimikunnalle ja velkojille loppuselonteko ohjelman toteutumisesta. *Loppuselonteon päivämäärä on ilmoitettava myös Oikeusrekisterikeskukselle.*

63 a §

63 a §

Lisäsuorituksen vaatiminen

Lisäsuorituksen vaatiminen

Jollei saneerausohjelmassa toisin määrätä, hakemus lisäsuoritusvelvollisuuden täyttämistä on tehtävä tuomioistuimelle viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun loppuselonteko on annettu tuomioistuimelle. Jollei loppuselontekoa ole toimitettu velkojalle, velkojan on kuitenkin tehtävä hakemus viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun loppuselonteko on annettu tuomioistuimelle.

Jollei saneerausohjelmassa toisin määrätä, hakemus lisäsuoritusvelvollisuuden täyttämistä on tehtävä tuomioistuimelle vuoden kuluessa *loppuselonteon päivämäärästä*. Jollei loppuselontekoa ole toimitettu velkojalle, velkojan on kuitenkin tehtävä hakemus kahden vuoden kuluessa *loppuselonteon päivämäärästä*.

Menettelysäännökset

(uusi)

66 b §

Kansainvälinen toimivalta

Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta yrityksen saneerausta koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848 sovelletaan, säädetään mainitussa asetuksessa.

71 §

71 §

Päätös menettelyn aloittamisesta

Päätös menettelyn aloittamisesta

Päätöksessään saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen tulee:

1) määrätä selvittäjä siten kuin 83 §:ssä säädetään, jollei 90 §:stä johdu muuta;

2) asettaa velkojatoimikunta siten kuin 84 §:ssä säädetään, jollei 10 tai 90 §:stä johdu muuta;

3) asettaa määräpäivä, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa, mikäli ne poikkeavat velallisen ilmoittamasta, uhalla, että vaatimus muuten jää ottamatta huomioon ja saatava lakkaa siten kuin 47 §:ssä säädetään;

4) asettaa määräpäivä, johon mennessä selvittäjän on lähetettävä 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu selvitys velallisen taloudellisesta tilasta tiedoksi asiaan osallisille;

5) asettaa määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava ja toimitettava selvittäjälle sekä tuomioistuimelle; ja

6) merkitä päätökseen sen antamisen tai julistamisen kellonaika.

Päätöksessään saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen tulee:

1) määrätä selvittäjä siten kuin 83 §:ssä säädetään, jollei 90 §:stä johdu muuta;

2) asettaa velkojatoimikunta siten kuin 84 §:ssä säädetään, jollei 10 tai 90 §:stä johdu muuta;

3) asettaa määräpäivä, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa, jos ne poikkeavat velallisen ilmoittamista, uhalla, että vaatimus muuten jää ottamatta huomioon ja saatava lakkaa siten kuin 47 §:ssä säädetään;

4) asettaa määräpäivä, johon mennessä selvittäjän on lähetettävä 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu selvitys velallisen taloudellisesta tilasta tiedoksi asiaan osallisille;

5) asettaa määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava ja toimitettava selvittäjälle ja tuomioistuimelle;

6) merkitä päätökseen sen antamisen tai julistamisen kellonaika;

7) merkitä päätökseen, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan.

Jollei velkoja ole toimittanut 1 momentin 3

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kohdassa tarkoitettua ilmoitusta vaatimuksistaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä, selvittäjän on pyydettävä velkojaa toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käännös jollekin näistä kielistä.

(uusi)

79 a §

Yrityssaneerausasioiden rekisteri

Yrityssaneerausasioista pidettävään rekisteriin merkityt yrityssaneerausasian käsitteilyä koskevat tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Yrityssaneerausasioista pidettävästä rekisteristä säädetään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004).

80 §

80 §

Kuulutukset ja ilmoitukset

Kuulutukset ja ilmoitukset

Tuomioistuimen päätöksestä, jolla saneerausmenettely aloitetaan tai määrätään lakkaamaan taikka jossa määrätään 22 §:ssä tarkoitettu väliaikainen kielto tai 30 §:ssä tarkoitettu velallisen määräysvallan rajoitus, on kuulutettava ja ilmoitettava eräille viranomaisille sekä tehtävä merkintä kaupparekisteriin ja erinäisistä omaisuuslajeista sekä kiinnityksistä pidettäviin rekistereihin siten kuin asetuksella säädetään.

Selvittäjän on huolehdittava saneerausmenettelyn alkamista koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, jos selvittäjä katsoo, että kuuluttaminen on tarpeen tunteuttomien velkojien määrän tai muun syyn vuoksi.

Selvittäjän on pyydettävä kuulutuksen julkaisemisesta ulkomailla, jos maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 niin edellytetään. Selvittäjä voi pyytää kuulutuksen julkaisemisesta ulkomaille myös muussa tapauksessa, jos kuulutuksen julkaiseminen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kuulutuksesta on käytävä ilmi saneeraushakemuksen vireilletulon päivämäärä sekä saneerausmenettelyn alkamisen päivämäärä ja kelsonaika. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Saneerausmenettelyyn liittyvistä ilmoituksista viranomaisille ja merkinnöistä kaupparekisteriin ja erinäisistä omaisuuslajeista sekä kiinnityksistä pidettäviin rekistereihin säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

91 §

(kumotaan)

Kuulutuksen toimittamatta jättäminen

Saneerausmenettelyn hakijan vaatimukselta ja velallisen tunnettujen velkojien suostumuksella tuomioistuin voi päättää, että 80 §:ssä tarkoitettu kuulutus menettelyn alkamisesta jätetään toimittamatta. Tuomioistuin voi kuitenkin julkaista kuulutuksen, jos se erityisestä syystä katsotaan tarpeelliseksi.

Jos kuulutusta ei toimiteta, velkoja, jolle ei ole annettu tiedoksi päätöstä saneerausmenettelyn aloittamisesta, voi tämän lain säännösten estämättä vaatia suoritusta saatavastaan ja käyttää oikeuksiaan velkojana. Jos kuitenkin velkojan täytyy olettaa muuten saaneen tiedon menettelyn aloittamisesta, sovelletaan, mitä 47 §:n 2 momentissa säädetään.

92 §

92 §

Nopea saneerausohjelman vahvistaminen

Nopea saneerausohjelman vahvistaminen

(uusi)

Velkoja voi tämän lain säännösten estämättä vaatia suoritusta saatavastaan ja käyttää oikeuksiaan velkojana, jos velkojalle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi tässä pykälässä tarkoitettussa menettelyssä. Jos kuitenkin velkojan täytyy olettaa muuten saaneen tiedon menettelyn aloittamisesta, sovelletaan, mitä 47 §:n 2 momentissa säädetään.

96 §

96 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku

(uusi)

Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun koordinaattorin päätökseen voidaan hakea muutosta siltä käräjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta. Muutosta on haettava 30 päivän kuluessa siitä,

HE 12/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi.

100 a §

(kumotaan)

Yrityssaneerausrekisteri

Saneerausmenettelyä koskevista asioista pidettävästä rekisteristä säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 79 a § ja 92 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 1 §:n 3 momenttia ja 66 b §:ää ei sovelleta niihin saneerausmenettelyihin, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 62 §:n 2 momenttia, 63 a §:n 2 momenttia ja 80 §:ää, sekä tällä lailla kumottuja 91 ja 100 a §:ää sovelletaan 25 päivään kesäkuuta 2018 sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

3.

Laki

yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 2 §:n 1 momentti sekä 87 ja 88 §, sellaisena kuin niistä on 87 § osaksi laissa 648/1999, sekä
lisätään 1 §:ään uusi 4 momentti ja 54 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 113/1995 ja 1123/2014, uusi 6 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
1 §	1 §
<i>Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön</i>	<i>Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön</i>
(uusi)	<p>-----</p> <p><i>Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon mainittua asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä mainitussa asetuksessa säädetään.</i></p>
2 §	2 §
<i>Soveltamisala</i>	<i>Soveltamisala</i>
Velkajärjestely sekä takaus- ja vakuusvastuun järjestely voidaan myöntää henkilölle, jolla on kotipaikka Suomessa.	Velkajärjestely sekä takaus- ja vakuusvastuun järjestely voidaan myöntää henkilölle, jonka pääintressien keskus on Suomessa. Pääintressien keskuksen määräytymisestä säädetään maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848.
-----	-----

HE 12/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

54 §

54 §

Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta

Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta

(uusi)

Jos velkoja ei ole toimittanut 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrästä suomen, ruotsin tai englannin kielellä, velkojaa on pyydetty toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käännös jollekin näistä kielistä.

87 §

87 §

Velkajärjestelyrekisteri

Velkajärjestelyrekisteri

Oikeusrekisterikeskus pitää rekisteriä yksityishenkilöiden velkajärjestelyä koskevista asioista.

Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista.

Velkajärjestelyrekisteristä poistetut tiedot on pidettävä salassa. Tietoja saa kuitenkin antaa tuomioistuimelle velkajärjestelyn myöntämisen edellytysten selvittämiseksi.

Velkajärjestelyrekisteristä säädetään velkajärjestelyrekisteristä annetussa (/) laissa.

88 §

88 §

Tarkemmat säännökset

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja velkajärjestelyä koskevista asioista pidettävästä rekisteristä annetaan asetuksella.

Sen lisäksi mitä muualla tässä laissa säädetään, valtioneuvoston asetuksella säädetään:

- 1) tuomioistuimen velvollisuudesta hankkia kiinteistöä koskevia selvityksiä;*
- 2) tuomioistuimen velvollisuudesta toimittaa hakemuksen liitteet velkojille;*
- 3) ulosottomiehen velvollisuudesta tehdä ilmoituksia rekisteriviranomaisille;*
- 4) 41 §:ssä tarkoitettua menettelyä ulosotossa.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 87 ja 88 § tulevat kuitenkin voimaan vasta päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan 26 päivästä kesäkuu-

HE 12/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ta 2018 yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun asetuksen (58/1993) 7–10 §.

Tämän lain 1 §:n 4 momenttia ei sovelleta, jos päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

4.

Laki

konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain (137/2004) 4 ja 6 §, 7 §:n 3 ja 4 momentti sekä 9 ja 10 §, sekä
lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti ja 5 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Tiedot konkurssihakemuksesta

Tiedot konkurssihakemuksesta

(uusi)

Jos velallinen on luonnollinen henkilö, Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja -paikka.

4 §

4 §

Muut konkurssiasioista merkittävät tiedot

Muut konkurssiasioista merkittävät tiedot

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin konkurssiasian käsittelystä:

1) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös konkurssiin asettamisesta on tehty;

2) pesänhoitajien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta pesänhoitajien kesken;

3) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen sekä asian jääminen sillensä, siirtäminen tai palauttaminen toiseen tuomioistuimeen;

4) konkurssin peruuntuminen tai raukeaminen;

5) julkisselvitykseen siirtyminen ja konkurssipesän hallinnon palauttaminen;

6) jakoluettelon vahvistaminen;

7) muutoksenhaku 1—4 ja 6 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kun pesänhoitaja on ilmoittanut tuomioistuimelle valvontapäivän määrittämisestä, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin konkurssiasian käsittelystä:

1) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös konkurssiin asettamisesta on tehty;

2) tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan;

3) pesänhoitajien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta pesänhoitajien kesken;

4) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen sekä asian jääminen sillensä, siirtäminen tai palauttaminen toiseen tuomioistuimeen;

5) konkurssin peruuntuminen tai raukeaminen;

6) julkisselvitykseen siirtyminen ja konkurssipesän hallinnon palauttaminen;

7) jakoluettelon vahvistaminen;

Voimassa oleva laki

valvontapäivä sekä valvontakirjelmät vastaanottavan pesänhoitajan nimi ja yhteystiedot.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä pesänhoitajan ilmoituksen perusteella rekisteriin tieto lopputilityksen hyväksymisestä. Jos velallinen on oikeushenkilö, rekisteriin on merkittävä myös tieto siitä, onko velallisella konkurssin päättyessä omaisuutta.

Ehdotus

8) tuomioistuimien, jossa konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määräajat;

9) muutoksenhaku 1–5 ja 7 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin päivämäärä ja kellonaika, jolloin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettut tiedot näkyvät rekisterissä.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä pesänhoitajan ilmoituksen perusteella rekisteriin:

1) valvontapäivä;

2) valvontakirjelmät vastaanottavan pesänhoitajan nimi ja yhteystiedot;

3) ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka;

4) tieto lopputilityksen hyväksymisestä;

5) jos velallinen on oikeushenkilö, tieto siitä, onko velallisella konkurssin päättyessä omaisuutta.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tieto tulee merkitä rekisteriin viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan merkitä rekisteriin myös siten, että ne merkitään konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmään, josta ne siirtyvät sähköisesti rekisteriin.

5 §

Tiedot yrityssaneerausasiaa koskevasta hakemuksesta

(uusi)

6 §

Muut yrityssaneerausasioista merkittävät tiedot

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin yrityssaneerausasian käsittelystä:

1) ennen menettelyn aloittamista määrätty väliaikainen kielto ja sen lakkaaminen;

2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös

5 §

Tiedot yrityssaneerausasiaa koskevasta hakemuksesta

—————
Jos velallinen on luonnollinen henkilö, Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja -paikka.

6 §

Muut yrityssaneerausasioista merkittävät tiedot

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin yrityssaneerausasian käsittelystä:

1) ennen menettelyn aloittamista määrätty väliaikainen kielto ja sen lakkaaminen;

2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös

Voimassa oleva laki

Ehdotus

yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta on tehty;

3) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen taikka asian jääminen sillensä tai siirtäminen toiseen tuomioistuimeen;

4) menettelyn lakkaaminen;

5) saneerausohjelman vahvistaminen;

6) saneerausohjelman muuttaminen;

7) velkajärjestelyn raukeaminen;

8) saneerausohjelman raukeaminen;

9) loppuselonteon antaminen;

10) muutoksenhaku 2—8 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kun yrityssaneerausmenettely on aloitettu, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

1) selvittäjien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta selvittäjien kesken;

2) määräpäivä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa;

3) määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava;

4) velallisen määräysvallan rajoitukset;

5) määräpäivä, johon mennessä saatavia koskevat väitteet on esitettävä;

6) määräpäivä, johon mennessä lausuma ohjelmaehdotuksesta on annettava;

7) määräpäivä äänestyslausemalle ohjelmaehdotuksesta;

8) velkojatoimikunnan asettaminen.

Kun tuomioistuin on vahvistanut saneerausohjelman, rekisteriin on merkittävä valvojan nimi ja yhteystiedot, jos valvoja on määrätty.

yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta on tehty;

3) *tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan;*

4) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen taikka asian jääminen sillensä tai siirtäminen toiseen tuomioistuimeen;

5) menettelyn lakkaaminen;

6) saneerausohjelman vahvistaminen;

7) saneerausohjelman muuttaminen;

8) velkajärjestelyn raukeaminen;

9) saneerausohjelman raukeaminen;

10) muutoksenhaku 2—9 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kun yrityssaneerausmenettely on aloitettu, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

1) selvittäjien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta selvittäjien kesken;

2) määräpäivä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa;

3) *määräpäivä, johon mennessä velallisen taloudellista tilaa koskeva selvitys on annettava tiedoksi asiaan osallisille;*

4) määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava;

5) velallisen määräysvallan rajoitukset;

6) määräpäivä, johon mennessä saatavia koskevat väitteet on esitettävä;

7) määräpäivä, johon mennessä lausuma ohjelmaehdotuksesta on annettava;

8) määräpäivä äänestyslausemalle ohjelmaehdotuksesta;

9) velkojatoimikunnan asettaminen;

10) *tuomioistuin, jossa yrityssaneerausmenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määrääjat.*

Kun tuomioistuin on vahvistanut saneerausohjelman, rekisteriin on merkittävä valvojan nimi ja yhteystiedot, jos valvoja on määrätty.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä valvojan, tai jos sellaista ei ole, velallisen ilmoituksen perusteella rekisteriin loppuselonteon antamispäivä. Tieto voidaan merkitä rekisteriin myös siten, että se merkitään konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmään, josta se siirtyy sähköisesti

Voimassa oleva laki

Ehdotus

rekisteriin.

7 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Yrityssaneerausasiaa koskevat tiedot poistetaan rekisteristä, kun:

1) on kulunut kolme kuukautta siitä, kun yrityssaneeraushakemus on hylätty taikka jätetty tutkimatta tai sillensä;

2) on kulunut kolme vuotta siitä, kun saneerausmenettely on lakannut muusta syystä kuin ohjelman vahvistamisen johdosta;

3) on kulunut kuusi kuukautta loppuselonteon antamisesta;

4) on kulunut kolme vuotta saneerausohjelman raukeamisesta.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetut määräajat lasketaan päivästä, jona tuomioistuin on ratkaissut asian. Jos asia määräajan päättyessä on vireillä muutoksenhakutuomioistuimessa, tietoa alemman tuomioistuimen ratkaisusta ei kuitenkaan poisteta ennen kuin muutoksenhakutuomioistuin on ratkaissut asian. Lopputilityksen osalta määräaika lasketaan päivästä, jona se on hyväksytty, ja loppuselonteon osalta päivästä, jona se on annettu tuomioistuimelle.

9 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkityt tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada tietoja ja otteita rekisteristä. Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä sähköisessä muodossa hyväksyttävää tarkoitusta varten.

Oikeusrekisterikeskuksen on toimitettava rekisteristä tarpeelliset tiedot kaupparekisteriviranomaiselle ja muullekin viranomaiselle, joka tarvitsee tietoa ylläpitämäänsä rekisteriin merkitsemistä varten. Tiedot voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa.

7 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Yrityssaneerausasiaa koskevat tiedot poistetaan rekisteristä, kun:

1) on kulunut kolme kuukautta siitä, kun yrityssaneeraushakemus on hylätty, jätetty tutkimatta tai jäänyt sillensä;

2) on kulunut kolme vuotta siitä, kun saneerausmenettely on lakannut muusta syystä kuin ohjelman vahvistamisen johdosta;

3) on kulunut kuusi kuukautta loppuselonteon päivämäärän merkitsemisestä rekisteriin;

4) on kulunut kolme vuotta saneerausohjelman raukeamisesta.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetut määräajat lasketaan päivästä, jona tuomioistuin on ratkaissut asian. Jos asia määräajan päättyessä on vireillä muutoksenhakutuomioistuimessa, tietoa alemman tuomioistuimen ratkaisusta ei kuitenkaan poisteta ennen kuin muutoksenhakutuomioistuin on ratkaissut asian. Lopputilityksen osalta määräaika lasketaan päivästä, jona se on hyväksytty.

9 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkityt tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta lukuun ottamatta luonnollisen henkilön henkilötunnusta. Yleisen tietoverkon kautta saatavissa olevat tiedot asetetaan saataville myös Euroopan oikeusportaalien välityksellä maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitetulla tavalla.

Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena hyväksyttävää

HE 12/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tarkoitusta varten.

Oikeusrekisterikeskuksen on toimitettava rekisteristä tarpeelliset tiedot kaupparekisteriviranomaiselle ja muullekin viranomaiselle, joka tarvitsee tietoa ylläpitämäänsä rekisteriin merkitsemistä varten. Tiedot voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa.

10 §

10 §

Maksut

Maksut

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettavista tiedoista peritään valtiolle maksuja noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään. Tiedot, jotka toimitetaan viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten, toimitetaan kuitenkin maksutta.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta on maksutonta. Tiedot, jotka toimitetaan viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten, toimitetaan maksutta.

Teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettavista tiedoista valtiolle perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 . _____

6.

Laki

toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:
muutetaan toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain (581/2002) 1 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Oikeusrekisterikeskus huolehtii selvittäjän pyynnöstä siitä, että maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kuulutus julkaistaan Suomessa virallisessa lehdessä. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi ainakin tarpeelliset tunniste- ja yhteystiedot tuomioistuimesta, velallisesta ja selvittäjästä.

1 §

Oikeusrekisterikeskus huolehtii selvittäjän pyynnöstä siitä, että maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kuulutus* julkaistaan Suomessa virallisessa lehdessä. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi mainitun *asetuksen 28 artiklan 1 kohdassa* tarkoitettujen tietojen lisäksi ainakin tarpeelliset tunniste- ja yhteystiedot tuomioistuimesta, velallisesta ja selvittäjästä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

7.

Laki

**Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marras-
kuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta
annetun lain 2 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §
*Ne tehtävät, jotka edellä 1 §:ssä mainitun
sopimuksen 2 artiklan 1 kappaleen mukaan
kuuluvat konkurssihallinnolle, on Suomessa
konkurssituomioistuimen suoritettava.*

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 2 §
kuuta 20 . _____ päivänä

Valtioneuvoston asetus

yrityksen saneerauksesta annetun asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti:
muutetaan yrityksen saneerauksesta annetun asetuksen (55/1993) 3 a, 4 ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 a ja 9 § asetuksessa 249/2007 ja 4 § osaksi asetuksissa 961/1994 ja 249/2007, seuraavasti:

3 a §

Ilmoitukset hakemuksen johdosta

Tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava saneeraushakemuksesta sille tuomioistuimelle, jossa hakemuksen vireille tullessa on vireillä hakemus velallisen konkurssiin asettamisesta.

4 §

Kuulutus menettelyn alkamisesta

Jos saneerausmenettelyn alkamisesta julkaistaan kuulutus virallisessa lehdessä, kuulutuksessa on mainittava:

- 1) velallisen toiminimi ja aikaisemmat toiminimet, velallisen kotipaikka ja osoite sekä henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) yrityksen saneerauksesta annetun lain 71 §:n 1 ja 2 momentissa mainitut seikat;
- 3) selvittäjän täydellinen nimi, kotipaikka ja osoite sekä muut käytettävissä olevat yhteystiedot sekä mahdolliset määräykset tehtävien jakamisesta selvittäjien kesken;
- 4) tuomioistuin ja asian tunnistetiedot.

9 §

Väliaikaisesta kiellosta ilmoittaminen

Mitä 5, 5 a ja 6 §:ssä säädetään saneerausmenettelystä ilmoittamisesta sekä kaupparekisteriin merkitsemisestä ja 7 §:ssä ilmoitusten antamisesta selvittäjän tehtäväksi, koskee soveltuvin osin yrityksen saneerauksesta annetun lain 22 §:ssä tarkoitettua väliaikaista kielloa ja väliaikaista selvittäjää.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__ .

Valtioneuvoston asetus

kuulutusrekisteristä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 2 ja 3 kohdan kumoamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti:

1 §

Tällä asetuksella kumotaan kuulutusrekisteristä annetun valtioneuvoston asetuksen (1098/2003) 1 §:n 2 ja 3 kohta, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 1016/2006.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Oikeusministeriön asetus

konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta

Oikeusministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen (502/2004) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti ja 4 § seuraavasti:

1 §

Kuulutus konkurssin alkamisesta

Jos konkurssin alkamisesta julkaistaan kuulutus virallisessa lehdessä, kuulutuksessa on mainittava:

- 1) tuomioistuin ja asianumero;
 - 2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös konkurssiin asettamisesta on tehty, sekä konkurssihakemuksen vireilletulopäivä;
 - 3) velallisen nimi tai toiminimi ja kotipaikka sekä velallisen henkilö- taikka yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnus;
 - 4) velallisen aikaisempi nimi ja kotipaikka, jos nimi tai kotipaikka on muuttunut kahden konkurssin alkamista edeltäneen vuoden aikana;
 - 5) pesänhoitajien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta pesänhoitajien kesken.
-

3 §

Kuulutus konkurssivalvonnasta

Jos konkurssivalvonnasta julkaistaan kuulutus virallisessa lehdessä, kuulutuksessa on mainittava:

- 1) tuomioistuin ja asianumero;
 - 2) velallisesta 1 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot;
 - 3) valvontapäivä;
 - 4) jakoluetteloehdotuksen määräpäivä;
 - 5) valvontakirjelmät vastaanottavan pesänhoitajan nimi ja yhteystiedot.
-

4 §

Ilmoitus konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa

Pesänhoitajan on viipymättä ilmoitettava 2 §:ssä tarkoitetulle viranomaiselle tai rekisterinpitäjälle, jos konkurssi raukeaa tai konkurssiasian käsittely muusta syystä päättyy muuhun kuin lopputilityksen hyväksymiseen.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .